

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ANTRENÖR YETİŞTİRME KURSLARINA KATILAN KURSİYERLERİN KATILIM
AMAÇLARININ BELİRLENMESİ

Ömer KAPLAN

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

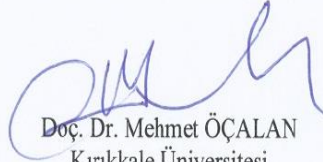
Doç. Dr. Mehmet ÖÇALAN

2018-KIRIKKALE

Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı çerçevesinde yürütülmüş olan
bu çalışma aşağıdaki jüri üyeleri tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi: 05./08/2018

Doç. Dr. Mehmet ÖÇALAN
Kırıkkale Üniversitesi
Spor Bilimleri Fakültesi
Jüri Başkanı

Dr. Öğr. Üyesi Rüstem ORHAN
Kırıkkale Üniversitesi
Spor Bilimleri Fakültesi
Üye

Dr. Öğr. Üyesi Yeşim KARAÇ
Bozok Üniversitesi
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
Üye

İÇİNDEKİLER

Kabul ve Onay	I
İçindekiler	II
Önsöz	IV
Simgeler ve Kısaltmalar	V
Şekiller	VI
Çizelgeler	VII

ÖZET.....	1
SUMMARY	2
1.GİRİŞ	3
1.1. Problem Cümlesi.....	6
1.2. Araştırmanın Önemi.....	6
1.3. Araştırmanın Amacı	7
1.4. Alt Problemler	7
1.5. Sayılılar	7
1.6. Sınırlılıklar.....	8
1.7. Antrenör.....	8
1.7.1. Antrenörde Bulunması Gereken Özellikler.....	9
1.7.2. Antrenörün Görevleri.....	11
1.7.3. Antrenör Eğitiminin Önemi ve İlkeleri.....	14
1.7.5. Antrenör Yetiştirilmesinin Gerekliliği.....	18

1.7.4. Antrenör Eğitiminin Planlaması.....	18
1.7.6. Antrenör Yetiştirme Kursları	23
1.8. Türkiye’de Antrenör Eğitimi.....	26
1.8.1. Spor Genel Müdürlüğü.....	26
1.8.3. Federasyonların Antrenör Eğitimindeki Rolü	32
1.8.4. Üniversitelerin Antrenör Eğitimindeki Rolü.....	33
1.8.5. Türkiye Futbol Federasyonu.....	34
1.9. Konu İle İlgili Araştırmalar	37
2.GEREÇ VE YÖNTEM.....	38
2.1. Araştırmanın Modeli	38
2.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi.....	38
2.3. Çalışma Grubu	39
2.4. Veri Toplama Aracı	39
2.5. Verilerin Analizi.....	39
3.BULGULAR	46
4.TARTIŞMA VE SONUÇ.....	74
KAYNAKLAR	95
EKLER.....	102
ÖZGEÇMİŞ.....	122

ÖNSÖZ

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında bilgi ve tecrübesiyle yol gösteren danışman hocam Doç. Dr. Mehmet ÖÇALAN'a, tez sürecimin her aşamasında ilgi, destek ve yardımlarını esirgemeyen Sayın Dr.Yasemin GÖK'e ve anketleri uygulama hususunda emeği geçen mesai arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Ayrıca dualarını benden esirgemeyen anneme ve ailemin diğer fertlerine, eğitimim boyunca kafalarını fazlaca ağrıttığım sevgili eşim Meltem KAPLAN ile biricik kızım Elif İkra KAPLAN'a sonsuz şükranlarımı sunuyorum.

SİMGELER VE KISALTMALAR

T.C. : Türkiye Cumhuriyeti

GSB: Gençlik ve Spor Bakanlığı

SGM: Spor Genel Müdürlüğü

DPT: Devlet Planlama Teşkilatı

TFF: Türkiye Futbol Federasyonu

YÖK: Yükseköğretim Kurulu

FGD: Futbol Gelişim Direktörlüğü

TİCİ: Türkiye İdman Cemiyeti İttifakı

TSK: Türk Spor Kurumu

vd.: ve diğerleri

vb.: ve benzeri

f : Frekans

N : Kişi Sayısı

$\bar{X}$: Puan Ortalaması

Ss: Standart Sapma

p: Anlamlı Farklılık

t: Gruplar Arası Farklılık

ŞEKİLLER

Şekil 1.1. Histogram.....	44
---------------------------	----

ÇİZELGELER

Çizelge 1.1. 2013 Yılı Antrenör Eğitim Çalıştayı Genel Antrenörlük Grupları, Meslek Alanları ve Hedef Kitlelerin ve Kademelerin Belirlenmesi Komisyonu Mevcut ve Önerilen Antrenör Kademeleri.....	22
Çizelge 1.2. 2015 Yılı SGM Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığının Düzenlemiş Olduğu Antrenör Yetiştirme Kursları	30
Çizelge 1.3. 2016 Yılı SGM Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığının Düzenlemiş Olduğu Antrenör Yetiştirme Kursları	31
Çizelge 1.4. 2017 Yılı SGM Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığının Düzenlemiş Olduğu Antrenör Yetiştirme Kursları	31
Çizelge 2.1. Güvenirlilik Analizi	40
Çizelge 2.2. KMO Geçerlilik Analizi	40
Çizelge 2.3. Faktör Analizi	42
Çizelge 2.3.1. Ölçeğin Faktör Yapıları	43
Çizelge 2.4. Dağılımın Normallik Testi Çizelgesi.....	43
Çizelge 3.1. Araştırmaya Katılanların Sosyo-Demografik Özelliklere Göre Dağılımı	47
Çizelge 3.2. Tüm Soruların Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	49
Çizelge 3.3. Faktörlerin Ortalama İstatistikleri	51
Çizelge 3.4. Kursiyerlerin Yaşlarının Faktörlere Etkisi	52
Çizelge 3.5. Faktörlerin Kursiyerlerin Yaşlarına Göre Tukey Fark Çizelgesi	53
Çizelge 3.6. Kursiyerlerin Cinsiyetlerinin Faktörlere Etkisi	54
Çizelge 3.7. Kursiyerlerin Eğitim Durumlarının Faktörlere Etkisi	55
Çizelge 3.8. Kursiyerlerin Antrenör Kademelerinin Faktörlere Etkisi.....	56
Çizelge 3.9. Faktörlerin Antrenör Kademelerine Göre Tukey Fark Çizelgesi	58
Çizelge 3.10. Faktörlerin Kursiyerlerin Katıldıkları Branşlara Etkisi	58

Çizelge 3.11. Faktörlerin Kurs Branşlarına Göre Tukey Fark Çizelgesi.....	60
Çizelge 3.12. Kursiyerlerin Spor Branşlarının Faktörlere Etkisi.....	62
Çizelge 3.13. Kursiyerlerin Müsabıklık Durumunun Faktörlere Etkisi.....	63
Çizelge 3.14. Kursiyerlerin Başka Branşlardan Antrenör Belgesi Durumunun Faktörlere Etkisi	65
Çizelge 3.15. Kursiyerlerin Aktif Antrenörlük Yapması Durumunun Faktörlere Etkisi	66
Çizelge 3.16. Kursiyerlerin Mesleklerinin Faktörlere Etkisi	67
Çizelge 3.17. Faktörlerin Mesleklere Göre Tukey Fark Çizelgesi	69
Çizelge 3.18. Tüm Soruların Frekans ve Yüzde Dağılımları	70

ÖZET

Antrenör Yetiştirme Kurslarına Katılan Kursiyerlerin Katılım Amaçlarının Belirlenmesi

Çağdaş toplumların spora ve sportif faaliyetlere yaklaşımlarında antrenör eğitiminin yeri ve önemi sürekli gelişim ilkesi çerçevesinde yürütülmektedir. Sporda eğitimcilerin eğitimi olarak da adlandırabilen antrenör eğitim sisteminin, ülke sporunun gelişimi için önemi büyüktür. Bu amaçla yapılan çalışmada; antrenör yetiştirme kurslarına katılan kursiyerlerin katılım amaçlarını belirleyerek eğitim programlarının etkililiği ve sürdürülebilirliği açısından çözüm ve öneriler geliştirmek ve sunmaktır. Araştırmanın evreni SGM Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığının 2017 yılı içerisinde farklı kademelerde açmış olduğu 67 antrenör yetiştirme kursu ve bu kurslara katılan 1721 kişiden oluşmaktadır. Araştırmanın örnekleme ise bu kurslara katılan rastgele olarak seçilen 487 kişiden oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen antrenör yetiştirme kurslarına katılımı belirleme ölçeği uygulanmıştır. 21 maddeden oluşan ve 5 faktörlü bir yapısı olan bu ölçeğin geçerlik ve güvenilirliğinin belirlenmesi, 2017 yılı içerisinde açılan 30 kursa katılan kursiyerlere uygulanarak tespit edilmiştir. Bu sonuca göre geçerlik analizi Kaiser-Meyer-Olkin (KMO Örneklem Yeterliliği Ölçütü) .844, iç tutarlılık (Cronbach Alfa) katsayısı .814 olarak bulunmuştur. Araştırma verileri betimsel analiz tekniği ile yorumlanmış, SPSS 24 paket veri programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Toplanan verilerin çözümlenmesinde frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma, t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Verilerin normal dağılıma uygunluğuna bakılması amacıyla çarpıklık ve basıklık değerleriyle, Kolmogrov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testi kullanılmıştır.

Yapılan araştırma sonucunda; araştırmaya katılan kursiyerlerin antrenör kurslarına katılma amaçlarının belirlenmesine yönelik sosyo-ekonomik, kişisel gelişim, sosyal statü ile kariyer ve beklentiler boyutlarında yöneltilen sorulara verdikleri cevaplarda araştırma grubunun katıldıkları kurs branşı ve ilgilendikleri spor branşlarına göre farklılık olduğu belirlenmiştir. Ayrıca araştırmaya katılan bireylerin meslek ve antrenörlük kademelerine göre, antrenörlük kurslarına katılım amaçlarında sosyo-ekonomik boyutunda fark bulunmuştur. Kursiyerlerin yaş gruplarına göre de kişisel gelişim ile kariyer ve beklentiler alt boyutunda farklılık olduğu belirlenmiştir. Kursiyerlerin cinsiyetine göre ise sosyal statü alt boyutunda verilen soruları değerlendirmelerinde farklılık olduğu görülmüştür. Antrenör yetiştirme kurslarına katılan kursiyerlerin kurslara ağırlıklı olarak gelişim, kariyer olanakları ve ekonomik faktörler nedeniyle katıldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Kişilerin antrenör yetiştirme kurslarına katılımını artırmak ve daha kalifiye antrenörler yetişmesini sağlamak için geliştirici tedbirler alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Antrenör, Eğitim, Antrenör Eğitimi, Spor, Antrenör Eğitim Kursu

SUMMARY

Determination on Participation Intentions of Candidate Coaches Attending in Coaching Education Courses

In the approaches of the contemporary societies to both sport and sports events, the place and importance of the Coaching education is carried out within the scope of the continuous development principles. This coaching education system called also as the training of the trainers in sport is significant important to the development of sport in our country. This aim of this study is to promote and provide suggestions and solutions from the point of view of the sustainability and efficiency of the coaching education programmes by determining the participation intentions of trainees attending in the coaching education courses. The research population comprises of 1721 people who attended in 67 coaching education courses at several levels organized by Sport General Directorate Sports Education Department in 2017, while the research sample consists of the 487 people randomly selected among who took part in this courses. In this study, questionnaire named as determination scale on participation intentions of coaching education courses is conducted which is developed as the research data collection tool by researcher. The validity and reliability of the scale including of 21 questions and 5 factors is ascertained by being conducted to trainees took part in 30 coaching education courses organized in 2017. According to this result, the validity of the scale was analysed by the Kaiser-Meyer-Olkin (KMO Sample Adequacy Measure) as .844, internal reliability coefficient (Cronbach Alfa) was found as .814. These data collected in this study was interpreted by descriptive analysis technique using the SPSS 24 data- package software. Frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, t test and one-way analysis of variance (ANOVA) were utilised in analysing collected data. The coefficients of skewness and kurtosis as well as kolmogorov-smirnov test and shapiro-wilk test were used to check on the conformity assessment of the normal distribution of data. In this research result, it was determined that there are different responses to questions given at socio-economic, personal development, career expectations, social status factors according to research group's participated in course branches and sport disciplines with the aim of the determination on participation intentions of candidate coaches attending in coaching education courses. Also it was determined that there are differences at socio-economic sub-dimension according to their occupation and coaching levels of individuals attending in this study. It was found that there are differences at personal development, career and expectations sub-dimension with regards to trainees' ages. Also it shows that there are differences in answering questions given at social sub-dimension according to trainees' gender. As a result, it is understood that trainees attended in coaching education courses with a view to of principally personal development, career opportunities and economic factors. It is required to take some necessary additional improving measures in order to enhance the numbers of individuals' participation in such coaching education courses and train more qualified coaches.

Key words: *Coach, Education, Coaching Education, Sport, Coaching Education Course*

1.GİRİŞ

Çağdaş toplumların hayatında spor ve sportif faaliyetler önemli bir hale gelmiştir. Bireylerin mutluluğu, sağlığı ve rahatlığının sağlanmasında spor önemli bir araçtır (Yetim, 2010). Bu düşünce çerçevesinde toplumlar, insanın fiziksel gelişiminin yanı sıra, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişimini sağlayan spor eğitimine önem vermişlerdir (Arun, 1991). Şüphesiz spor eğitimi, insanların fiziki ve ruhsal yapılarını geliştiren ve hareket faktörünün hemen her türlüünü ve bütün prensiplerini kapsayan en uygun araç olmaktadır (Keten, 1993).

Erkal'a göre spor (1982) ; bireyin içinde bulunduğu durumu çevre ile etkileşim halinde geliştirdiği kabiliyetler ile belirli kurallar çerçevesinde bireysel veya grup halinde araçlı veya araçsız olarak yapılan fizik ve ruhu geliştiren dayanışmacı ve rekabetçi bir olgudur.

İmamoğlu'nun tanımına göre ise spor; günümüz dünyasının çağdaş toplumlarında refah ve kültür düzeyinin bir yansıtıcısı olarak kendisine mana bulan ve hayatımızın tüm yönlerini etkileyen sosyal bir yapıdır (İmamoğlu, 1992:1)

Beden eğitiminin tanımı ise her dönemde farklı şekillerde tanımlanmıştır. Bu tanımlar her dönemin yaşam tarzı ve sportif yapılanması göz önünde bulundurularak yapılmıştır. Beden eğitimi ve spor kavramı kişilerin kendi fikirlerine göre şekillendiği gibi modern eğitim anlayışına uygun günümüz beden eğitimi tanımının alt yapısını oluşturmaktadır (Kalemoğlu vd, 2011).

Beden Eğitimi; eğitimin temel ilkelerine uygun olacak şekilde bireyin ruh, beden ve fikir gelişimi için gereklidir. İnsanların toplumsal yapı içerisinde kurallara uyması ve insan için yardımseverlik, saygı, dürüstlük gibi önem arz eden davranışlarda bulunması beden sağlığı ile de alakalı bir durumdur. Kısacası beden eğitimi kişinin hem çevresel koşullara ayak uydurması hem de spora yönelik çalışmaların tamamını kapsayan bir etkinliktir (Aracı, 2001).

Spor, sporcu, sağlık, beslenme, antrenörlük gibi kavramlar sporun nasıl yapılacağıın özelliği olarak ortaya çıkmıştır. Sporda başarılı olabilmek için birçok bilimsel çalışmanın ve çeşitli bilim disiplinlerinin beraberce yürütülmesi önemli bir unsurdur. Sporda antrenör ilk aşamada, bireyin karakteristik özelliklerini ortaya çıkarıp geliştirmeyi, doğal dinamizmini güçlendirmeyi ve dış çevreye karşı olumlu tepki göstermesini sağlanmasını amaçlayan sürekli ve topluca etkinlikler biçiminde tanımlanan eğitimin bir uygulayıcısıdır. İkinci aşamada ise grup bireylerinin tek tek gerçekleştirme olanağını bulamayacakları işleri ve işlevleri ortaklaşa gerçekleştirebilmelerini sağlayan ve yönetim rolünü üstlenmiş olan bir kişi olarak tanımlanmıştır (Koludar, 1988).

Kişilerin söz konusu özellikleri kazanabilmeleri büyük ölçüde spor eğitimcilerine bağlıdır. Spor eğitimcisi denilince de akla gelen antrenörler olmaktadır. Sağlıklı bir toplum yapısı oluşturmak isteniyorsa okul dışında kalan diğer bireylerinde yani halkın da spor etkinliklerine katılımı gereklidir. Eğer halka spor bilicini aşlamamız gerekiyorsa bu ancak spor eğitimcileri sayesinde olacaktır (Yolcu, 1991).

İnsanların düşündüğü gibi sporcu olmak için sadece motor becerilerde yetenekli olmak yeterli olmamaktadır. Sporcular karşılaşılan güçlüklerle baş edebilmeli, değişen şartlara uyum sağlamalı, iyi performans gösterebilmek için disiplinli olabilmeli ve konsantrasyonunu koruyabilmelidir (Konter, 1996). Tüm bunlar en iyi şekilde bir antrenör yardımıyla yapılabilir. Sporumuzun istenilen düzeye ulaşmasının en önemli basamağı uygulama yeteneğine sahip, yetenekli, bilgili ve eğitilmiş antrenörlere sahip olmaktan geçer (Sevim, 1998). Antrenör çalışma şartlarının tüm ihtiyaç ve isteklerine cevap verebilmelidir. Çalışmalarının başarılı olabilmesi için sporcunun iyi performans göstermesi antrenörün çalışma sistemine bağlıdır (Martens, 1998).

Hangi spor dalında olursa olsun bir sporcu sadece kendi yeteneğiyle belli bir başarıya ulaşabilir. Bu doğrultuda bilimsel antrenmanlarla sporcuyu müsabakalara hazırlayan ve ona mesleki bilgisi ile yol gösteren nitelikli antrenörler bir sporcunun başarıya ulaşmasında en önemli faktördür. Antrenör eğitiminin de içinde yer aldığı

spor eğitimi kuşkusuz tüm toplumlar açısından önemli bir gereksinimdir. Sporda istenilen hedeflere ulaşmak için ilk olarak eğitim ve öğretime önem verip daha sonra antrenörleri bilimsel kurallara uygun programlardan geçirmekle mümkün olabilir (Sunay, 1998).

Tüm toplumlar kendi bilgilerini bir sonraki kuşaklara aktarmak ve devamlılığını sağlamak için eğitim faaliyetlerini planlayıp gerçekleştirecek örgütleri kurup gelişmesini sağlarlar (Helvacı, 1988).

Bu nedenle sporda eğitim ve öğretimin programlanmasının yeterli olması gereklidir. Spor eğitimi de ancak küçük yaşlarda verilirse yararlı olur. Bununla birlikte çocuklarımızı etkileyen en önemli iki faktör aile ve antrenör olarak görülmektedir.

Antrenör ve çocuk sporcu arasındaki ilişki çok özeldir. Antrenörün çocuğa davranma biçimi ona iyi bir ortam oluşturma çabası içerisinde olması çocuk için son derece önemlidir. Kanada 25 yıldır ideal bir antrenörlük sisteminin nasıl olması gerektiği ile ilgili çalışmalar yapmaktadır. Bu çalışmalar sonucunda iyi bir antrenör sporcusunun başarılı olmasını sağlayacak antrenördür sonucuna varılmıştır. Dr. Geoff Gowan “iyi antrenör sporcusuna güven aşıl原因an antrenörlerdir. Böylece sporcular en yüksek verimi bu sayede gösterecektir.” demiştir.

Ailelerin görevi; çocuğun ihtiyacı olan spor branşını belirlemek, spor programlamalarını incelemek, çocuğa uygun olup olmadığına karar vermektir. Ayrıca ailenin diğer bir görevi de antrenörün görüşünün kendi kişisel değerlerine ve aile yapısına uygunluğunu belirlemektir. Büyük oranda çocuğun spora katılımının belirleyicisi aile’dir. Araştırmalara göre çoğu çocuk ailelerinin istediği spor branşına yönelmektedir. Ayrıca ‘Sport Kanada’nın yapmış olduğu bir araştırmaya göre spora katılımında annenin etkisi babadan daha fazladır (Gül, 2011).

Bir başka ifade de bulunan Başer (1987) gerektiği yerde sosyolog, psikolog ve spor bilimcisi olmak durumunda kalan antrenörün, ilgili spor dalında başarı gösterebilmesi için gerekli bilgi ve becerilerinin sağlam bir eğitimle mümkün olacağını belirtmiştir.

Bu sayede, antrenör de görevlerini ve sorumluluklarını en iyi şekilde kendilerini bulunduğu çağın standartlarına göre hazırlanmakla yerine getirebilirler ki bu da verimli bir eğitim öğretim programından geçmekle mümkündür. Özyürek (1981)'in belirttiği gibi, nasıl ki sürekli ve etkili öğretim programı içerisinde olmayan bir öğretmenden zamanın koşullarında başarı kazandırmaya yönelik bir faaliyet beklenmiyorsa, aynı şekilde sürekli ve etkili bir şekilde öğrenemeyen bir antrenörün de, zamanın koşullarında başarı sağlamaya yönelik bir öğretim içerisinde olması beklenmemelidir.

Tüm bu anlatılanların ışığı altında sporumuzun gelişmesi ve istenilen hedefe ulaşılması için bilinçli uygulanan bir yapılanmaya gidilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Bu çalışma antrenör yetiştirme kurslarına katılan bireylerin katılımdaki hedeflerinin saptanarak bu hedefler doğrultusunda daha iyiye nasıl ulaşılacağına belirlenmesi amacıyla yapılmaktadır.

1.1. Problem Cümlesi

Spor Genel Müdürlüğü Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığının düzenlediği antrenör yetiştirme kurslarına katılan kursiyerlerin katılım amaçları nelerdir?

1.2. Araştırmanın Önemi

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarının verdiği spor eğitiminin yanı sıra Spor Genel Müdürlüğü bünyesinde açılan antrenör yetiştirme kursları da Türkiye'nin ihtiyacı olan antrenör yetiştirmeyi hedeflemektedir. Bu doğrultuda Spor Genel Müdürlüğü bünyesinde yürütülen antrenör yetiştirme kursları da ülke olarak sporumuzun gelişmesi ve başarılı sporcuların yetişmesi açısından son derece önemli bir konuma sahiptir.

1.3. Araştırmanın Amacı

Antrenör yetiştirme kurslarına katılan kursiyerlerin hangi amaçla kurslara katıldıklarını belirleyerek bu amaçlar doğrultusunda katılanların amaçlarına ulaşması hususunda yeni öneriler geliştirilmesi hedeflenmektedir.

1.4. Alt Problemler

1. Kurslara katılan kursiyerlerin görüşlerinde yaş gruplarına göre farklılık var mıdır?
2. Kurslara katılan kursiyerlerin görüşlerinde cinsiyete göre farklılık var mıdır?
3. Kademeler itibariyle kurslara katılan kursiyerlerin görüşleri arasında fark var mıdır?
4. Kurslara katılan kursiyerlerin görüşlerinde eğitim durumlarına göre farklılık var mıdır?
5. Kurslara katılan kursiyerlerin görüşlerinde branşlara göre farklılık var mıdır?
6. Kurslara katılan kursiyerlerin görüşlerinde müsabıklık durumlarına göre farklılık var mıdır?
7. Kurslara katılan kursiyerlerin görüşlerinde mesleklerine göre farklılık var mıdır?

1.5. Sayıtlar

1. Araştırmada kullanılan veri toplama aracı, araştırmanın amacına hizmet eder niteliktedir.
2. Araştırmaya katılan kursiyerlerin araştırmada kullanılan veri toplama aracına doğru verileri yansıtacak şekilde cevap verdikleri varsayılmaktadır.

1.6. Sınırlılıklar

1. Araştırma, SGM Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığının 2017 yılı içerisinde düzenlediği antrenör yetiştirme kurslarına katılan kursiyerlere uygulanacaktır.
2. Antrenör Eğitimi Yönetmeliğinin 2.maddesinde yer alan branşları kapsamamaktadır.
3. Spor masörü ve kondisyoner kurslarını kapsamamaktadır.

1.7. Antrenör

İnsanın tüm yönleriyle eğitilmesi düşüncesi oldukça eskidir. Yaşadığımız dönemde bu eğitimin en önemli unsurlarından birisi antrenördür. Spor ile elde edilen başarılar, bireylerin zinde kalma arzusu ve kurum ve kuruluşların spora yaklaşımı spora farklı bir anlam kazandırmıştır (Tuncel, 2007).

Antrenör kelimesi Macar kökenli ‘‘Sturdy’’ kelimesinden gelmiş olup insanları savaş meydanlarına taşıyan araçlara verilen isimdir. Günümüzde ise spora yön veren, sporcuların yaptığı spor branşında yeteneğini geliştiren ve müsabakalara hazırlayan kişilerdir antrenörler (İnal, 2004:16). Müsabakalara hazırlarken de kendi bilgi ve becerilerini harmanlayarak sporcuları yeteneklerine uygun biçimde hazırlayan bir spor insanıdır (Doğan, 2004). Sporcular için örnek bir öğretmen, takım üzerinde etkisini iyi yönde gösteren kişidir. Aynı zamanda uzun vadede hazırlamış olduğu antrenman programlarını sporcularını başarıya taşımak için etkili bir şekilde uygulayan bunu uygularken de sporcularına hayatı öğreten sosyolojik bir kişiliktir (Donuk, 2006). Sporun ve sporcunun gelişimini sürekli kılmak için yeni yol ve yöntemler arayan kişilerdir (Acet, 2001).

Tanımlardan anlaşılacağı üzere bu insanların görevlerini etkili ve verimli yapabilmeleri için birçok özelliğe sahip olmaları gerekmektedir. Sporun temelini antrenör oluşturmaktadır. Bu temelleri en doğru şekilde kurgulayarak gelecek kuşaklara sağlam bir alt yapı oluşturulmalıdır. Kısacası antrenörler spor adamlarından, spor psikologlarından ve sporla ilgili diğer bilimlerden aldıkları

bilgileri sentezleyerek uygulayan kişidir. Bu doğrultuda teorik olarak sporun disiplinlerini herkes uygulayabilir ama pratiğini yalnızca antrenörler uygulayabilir. Bu amaç için mücadele ortaya koyan ve sporcuları eğiten kişidir antrenör (Şahin, 2002).

Konter'e (1996) göre ise antrenör; sporcuların psikolojik ve sosyal kapasitelerinin amaca uygun davranışlarla hazırlanmasını sağlayan özel eğitim almış kişilerdir. İlgili spor branşında eğitim gördüğü kursları başarı ile tamamlayarak Genel Müdürlükten veya federasyonlardan belge alan sporcularını ulusal ve uluslararası yarışmalara uygun tekniklerle hazırlayan kişiye antrenör denir (SGM, 2002). Meydan Larousse'ye göre antrenör; yüzücü, atlet, boksör vb. spor branşlarından takımları ya da sporcuları çalıştıran kimse olarak tanımlanmaktadır (Meydan Larousse, 1992). Başka bir tanımda ise antrenör ilgilendiği spor branşındaki eğitim süreçlerini başarıyla tamamlayarak belge alan spor eğiticisi olarak görülmektedir (Karaç, 2004).

1.7.1. Antrenörde Bulunması Gereken Özellikler

Antrenörün sporcusuna iyi anlamda hakim olması için bir çok özelliği de kendisinde bulundurması gereklidir. Antrenörlerin özelliklerinin nasıl olmasının gerektiği ile ilgili bir çok çalışma yapılmıştır. Spiller (1975) antrenörler de olması gereken özelliklerden bazılarını şu şekilde sıralamıştır;

- **Genel Kültür Bilgisi:** Sporcuları ile ilişkisini geliştirmesi ve aynı zamanda çevresiyle iletişim kurabilmesi için antrenörün iyi bir genel kültüre sahip olması gerekir.
- **Öğrettiği Spor Branşına Hakimiyeti:** Sporcularına aktardığı bilgisini sürekli geliştirmeli aynı zamanda sporun diğer disiplinleri konusunda da eğitim sürecinden geçmelidir.
- **Kişilik Özellikleri:** Bir antrenörün genel kültür bilgisi ve öğrettiği spor branşına hakimiyeti sonradan kazanılan özellikler arasındadır. Ancak kişilik

özellikleri ise büyük çoğunlukla genetik bir durumdur. Kişilik özellikleri sadece antrenörün kendisini geliştirerek kazanılabilen bir durumdur.

Spiller (1975) antrenörün kendisini ifade etmesi ve kazanım elde etmesini 2 ana unsura bağlamaktadır;

1. Spor konusunda bilinçlenmek,
2. Değerlendirme yapmak,

Sportif faaliyetlerde antrenöre büyük sorumluluk yüklenmiştir. Bu sorumluluğun daha iyi bir eğitim ile kazanılabileceğini düşünen Almanya'da 1970 li yıllarda antrenör mesleğine talebin fazla olması nedeniyle "psikolojik Numerus Clausses" adlı kişilik ve karakter uygunluğu ile ilgili testler yapılması uygun görülmüştür.

Bu testlerle ilgili konularda ise Shilling vd. (1970) antrenörün özelliklerini şu şekilde olması gerektiğini belirtmiştir (Akt: Demirelli, 2009).

1. Sosyal bir kişiliğe sahip olmalı,
2. Kontrol mekanizması güçlü olmalı,
3. Rasyonel olmalı,
4. Amaca yönelik davranışlar sergilemelidir.

Yıldırım'a (2009) göre antrenör; beraber çalışacağı insanlarla etkileşim halinde olmalı onlarla işbirliği çerçevesinde çalışabilmelidir.

Tüm bu özelliklerin yanı sıra bazı bilimsel çalışma yapan kişilerin ise farklı özellikler ekledikleri görülmüştür. Buna göre antrenör;

Etik ve adil olmalıdır; ırkçı bir tutuma ve cinsiyet farklılıklarına yer vermemelidir. Sporun tüm tabana yayılması için çaba göstermeli ve bu çabayı gösterirken de dürüstlük ilkesinden ayrılmamalıdır. İnsan ve spor için gerekli olan değerlere özen göstermelidir (Tiryaki, 2000).

Güvenilir ve zeki olmalıdır; sporcusunun gelişimine katkı sağlamak için güven ortamı oluşturmalıdır. Ayrıca hem beden dili konusunda ve hem de mantıksal konularda yeterli olmalıdır (Muhvic, 2001 Akt:Gün, 2014)

Organizasyon yeterliliğine sahip olmalıdır; iyi ve sürdürülebilir bir organizasyon bir takım farklı özellikteki insanların bilgi ve birikimlerini paylaşarak yaptığı iş paylaşımı ve düzendir. Başarılı bir organizasyonun tek başına bir etkisinden söz etmek mümkün değildir. Eğer ki organizasyon kötü ise de başarılı sonuçlar elde etmek zorlaşacaktır (Şimşek, 1999).

İlgili ve olgun olmalıdır; antrenör çalışmakta olduğu tüm sporculara ilgi göstermeli onların zayıf yönlerini ve davranışlarını alaycı bir tavır sergilemeden olgunlukla karşılamalıdır (Pehlivan, 1995).

1.7.2. Antrenörün Görevleri

Sporcularımızı geleceğe hazırlayan tüm antrenörlerin belli başlı görevleri vardır. Bu görevleri en iyi şekilde yerine getiren antrenörün sporcusu er yada geç arzu ettiği hedefe ulaşacaktır. Antrenörlerin yapması gereken görevleri genellikle şu şekilde sıralayabiliriz;

1. Müsabaka ve Başarı: Tüm antrenörlerden beklenen takımının veya sporcusunun başarılı sonuçlar elde etmesidir. Bu dönemde her antrenörün ilk görevi sporcusunu zihinsel, bedensel ve duygusal açıdan müsabakaya hazırlamak ve onlara rehberlik etmektir. Bu anlamda bir antrenör her sporcusuyla ayrı ayrı müsabakayı analiz etmeli ve kazanmanın ancak takım ruhu ile sağlanacağı anlatılmalıdır.

2. Sporcuya yaklaşım tarzı ve motivasyon: Sporcu hem kendisi için hem de antrenörü için istenilen başarıyı gösterince motivasyon sağlar. Bunu da ancak antrenörün sporcusunun gelişebilir özelliklerini ortaya çıkarmasıyla sağlayabilir. Antrenör sporcusuna ceza yöntemini uygulamamalıdır çünkü; ceza korkuyu

beraberinde getirir. Tecrübeli bir antrenör oyuncuyu motive etmede ceza yöntemiyle değil takdir yöntemiyle yetiştiren ve ikisi arasındaki sınırları belirleyen kişidir.

3. Sonuca göre tutum: Sporcu başarıyı yakaladığında takdir görüp başarısız olduğunda kötü bir şekilde itham edilmemelidir. Çünkü bu şekilde davranılan sporcuların zayıf yönüne bir darbeye antrenör vurmuş olur. Burada yapılması gereken eleştirel düşünmeyi karşılıklı geliştirebilmek ve sporcusunun hünerlerini de kullanarak güçlü yönlerini ortaya çıkarmaktır. Antrenörü tarafından daima iyi yönde cesaretlendirilen sporcunun başarıyı yakalaması geç değildir (Pehlivan,1995).

Antrenör pozitif tutum ve davranışlarıyla takım içerisinde iyi bir hava oluşturarak sporcularını da kendisinin verdiği kararlara ve müsabaka değerlendirmesine katmalıdır (Erdem, 2006).

Antrenörlerin görevlerini ve görev alanlarını SGM “Antrenörlerin Çalışma Usul ve Esasları Yönergesi” ile şu şekilde belirlemiştir (SGM,2002).

Antrenörler kendi branşları ile ilgili olarak aşağıdaki görevleri yaparlar:

- a) Sporcuyu teknik-taktik yönden eğitmek ve gelişimini sağlamak
- b) Sporcuları faaliyetlere hazırlamak,
- c) Sporcu potansiyelini artırmak için okullar, kulüpler ve çevrede inceleme ve araştırma yapmak, sporcu teminini ve devamını sağlamak.
- ç) Günlük, haftalık, aylık ve yıllık çalışma programlarını hazırlamak, il müdürlüğüne tasdik ettirerek uygulamak.
- d) Sporculara verilen spor malzemelerinin takip ve kontrolünü yapmak,
- e) Spor dalı ile ilgili iç ve dış yayınları takip etmek.
- f) Spor dalı ile ilgili araştırma yapmak ve temini için birim amirine teklifte bulunmak.
- g) Spor dalı ile ilgili olarak düzenlenen kurs, seminer ve diğer eğitim faaliyetlerine birim amirinin onayı doğrultusunda katılmak.

ğ) Yetenekli sporcuların daha üst düzeydeki performansa ulaşmaları için özel spor eğitim programları hazırlamak.

h) Sporcuların periyodik olarak sağlık ve psikolojik kontrollerinin yapılabilmesi için il müdürlükleri nezdinde girişimde bulunmak.

ı) Sporculara da doğru beslenme alışkanlığı kazandırmak amacıyla diyetisyen veya beslenme uzmanlarıyla işbirliği içerisinde bulunmak.

i) Spor kulüpleri ile başka kurum ve kuruluşlardaki antrenörler ile koordinasyon ve işbirliği içinde bulunmak.

j) Çalıştırdığı sporculardan başarılı olanları ilgili federasyonlara bildirmek.

k) Çalıştırdıkları sporcuların fiziksel, psikolojik ve motivasyon durumlarını takip etmek.

l) Spor tesislerini amacına uygun kullanmak.

Antrenörler sahip oldukları antrenörlük belgesi ve lisansına göre aşağıdaki alanlarda görev yaparlar:

a) 1. Kademe (Yardımcı Antrenör): Üst düzey antrenörün yanında ve spora yeni başlayanlarda.

b) 2. Kademe (Antrenör): Minikler ve yıldızlar kategorisinde.

c) 3. Kademe (Kıdemli Antrenör): Gençler ve büyükler kategorisinde.

ç) 4. Kademe (Baş Antrenör) : Büyükler ve milli takımlarda.

d) 5. Kademe (Teknik Direktör): Büyükler ve milli takımlarda.

Üst kademe antrenör belgesine sahip olanlar alt kademeler ile ilgili alanlarda görev yapabilirler ayrıca, üst kademe antrenörlerin bulunmaması halinde, alt kademedeki antrenörlere üst kademedeki alanlarda geçici olarak görev verilebilir.

1.7.3. Antrenör Eğitiminin Önemi ve İlkeleri

Eğitim, dünya üzerinde yaşayan tüm toplular da önem sırası bakımından en önemli ancak geri dönütü en geç olan bir süreçtir. Beden Eğitiminin bu süreç içerisinde kendisine yer edinebilmesi için iyi programlanmasından ziyade eğitimin bireyleri olumlu etkilemesi ve uygulamaların etkin bir şekilde yürütülmesi gerekmektedir (Sunay vd, 2004).

Antrenör Eğitiminin alt yapısını ise beden eğitimi oluşturmaktadır. Genel eğitim içerisinde tamamlayıcı bir rol üstlenen beden eğitimi bireylerin gelişimlerini dikkate alarak onların mutlu, dengeli ve ahlaki bireyler olarak yetişmesini amaçlamaktadır. Ayrıca beden eğitiminin toplumların hem sosyal hem de fiziksel bakımdan sağlıklı bir kimliğe kavuşması için genel eğitim bilinci oluşmasında önemli bir rolü vardır (Güllü, 2007).

Eğitilmiş insan toplumun tüm faaliyetleri içerisinde yer alması gerektiği gibi sportif alanda da yer almalıdır (Tortop, 1999).

Spor eğitimi, genel eğitimin içerisinde kalifiye spor eğiticisi yetiştirmeye dayalı olmalıdır. Bu eğiticileri yetiştirmek ise uygun ortam, malzeme, akademisyenlerden ve uzmanlardan oluşan bir sistem ile birimlerle gerçekleştirilebilir (DPT Özel İhtisas Komitesi, 2000:31). Ülkelerin gelişmişlik düzeyleri ve sporda başarılı olmaları etkinliğini artıracığından dolayı spor eğitimini önemli hale getirmektedir (Gök, 2016).

Spor eğitiminin üç hedefi vardır; Sporcu öğrencilerin bilgili, istekli ve etkin olmasına yardımcı olmak amaçtır. Bilgili bir sporcu neyi ne zaman uygulayacağını bilen olgun bir beceriklilikle üstün bir yetkinlikle algılayabilen duyarlılığa sahiptir. Bununla beraber sporun öğretimde de etkisi büyüktür. Dolaylı öğretim değil doğrudan öğretim modeline dayalı olan spor öğretimi öğrencinin amacına ulaşmasını kolaylaştırmaktadır (Siedentop, 2014 Akt: Doğan, 2018)

Sporcuların istenilen seviyeye ulaşmasını sağlayan en önemli faktör her düzeyde uygulama yapabilecek bilgili, yetenekli ve eğitilmiş antrenörlerdir. Farklı

spor branşlarında yetiştirilecek antrenörlerin belli bir model içerisinde yetiştirilmesi günümüz dünyasında zorunluluk haline gelmiştir (Sevim, 2010).

Sportif başarının temelinde; hedeflerin doğru belirtilmesi, plan yapılması ve o planların arkasında durulması vardır. Gerek insan gerek ekonomik kaynakların etkin kullanılması son derece önemlidir. Kısa süreli hedeflere odaklanıp uzun dönemi kaçırmamalıyız. Bu nedenle bu hedeflere ulaşmayı kolaylaştıracak antrenörlerin her hareketi bir eğitim faaliyetidir. Antrenör sporcusunun sadece fiziki kapasitesini geliştirmek için değil aynı zamanda antrenmanın kalitesini, sporcusunun motivasyonunu artırmada onun gelişiminde önemli bir rol almalıdır. Bu nedenle eğitilmiş bir antrenör çok yönlü sporcuların artmasının temel kaynağıdır (Açıkada ve Ergen, 1990).

Antrenörler spor camiasının tam merkezinde yer alan bir lider olarak görülmektedir (Abraham ve Cillins, 1998). Sporcuların kazandıkları özelliklerin çoğu antrenörün etkili ve verimli bir şekilde performans göstermesine bağlıdır (Serpa, 1999).

Antrenörler, kulüplerin, okulların, federasyonların ve diğer organizasyonların spor programlarının bir parçası olarak sporcuların gelişimine rehberlik etmede merkezi bir rol oynamaktadır. Sporcuların refahı, uygun uygulamaların ve yarışmaların tasarlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi antrenörlerin en büyük kaygısıdır.

Antrenör eğitimi ve gelişimi sadece bilgi birikimi değil etkili davranış, beceri ve bu tutumların oluşturulması üzerine durmaktadır. Bu nedenle tam eğitilmiş ve gelişmiş bir antrenör olabilmek için yeterli zaman birikimi, motivasyon, uygulama ve tecrübe gerekir.

Bir antrenörün başarılı olabilmesi için sporcular, ebeveynler ve diğer profesyonellerle düzenli olarak etkileşime girmesi gerekir (Cote ve Gilbert, 2009). Ayrıca antrenörler saygı, güven ve kontrol gibi temel yaşam becerilerini öğretmeye yardımcı olmalıdır. Saygı ve güven tesis etmek, iletişim yoluyla iyi bir ilişki

kurmakla başlayan iki yönlü bir süreçtir. Uyum inşa etmek için zaman harcayan antrenör davranışları yönetmede daha etkili olmalıdır.

İyi antrenörlerin antrenörlük ilkeleri konusunda sağlam bilgiye sahip olmaları gerekir. Antrenör ile genç sporcular arasındaki ilişki çok önemlidir. Bir antrenör yeni beceriler öğretir, bir programı yönetir, geri bildirim verir, sporcu ile arasında sağlıklı bir ortam oluşması için çaba gösterir. Nitelikli antrenörlerin yetişmesi ve eğitimin ilkelerinin uygulanabilmesi için antrenörlerin iyi bir programdan geçmeleri gereklidir (Blanc ve Dickson, 1996). Bu programlarda antrenör sağlıklı bir spor hayatı oluşturmada en önemli kişidir. İyi bir antrenör yüksek etik değerlerini de göz önünde bulunduran ,büyüme ve gelişim arasında da denge oluşturan bir felsefeye sahip olmalıdır.

Günümüzde spor kurumlarında çalışmak için antrenör belgesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu doğrultuda antrenörlük ilkelerini kusursuz bir şekilde yapmaya çalışan ülkelerin başında Kanada gelmektedir. Kanada Antrenörlük Birliği (CAC) ülke genelinde bölgeler, kolejler, üniversiteler ve ülkedeki diğer spor birimleri ile ortak hareket etmektedir. Antrenörlerin belgelendirmesinin yapılması ve takip edilmesi bu birliğin temel prensiplerindendir (Gül, 2011).

Antrenörlük mesleğini icra etmek isteyen kişi pek çok rolü de üstlenmek durumundadır. Kimi zaman bir psikolog, kimi zaman aileden bir üye, kimi zaman ise sporcusunun öğretmeni olmalıdır. Bu nedenle antrenör olma vasıflarını taşıyacak kişi iyi eğitilmiş, vicdani ve ahlaki ilkeleri de içerisinde bulunduran bir süreçten geçmelidir (Karaç, 2004). Günümüz dünyasında sadece antrenör yetiştirme sürecinde değil insani faaliyetlerin bulunduğu tüm alanlarda etik ilkelerine göre hareket etme bilinci geliştirilmelidir. Özellikle yavrularımızı emanet ettiğimiz antrenörlerin eğitiminde ise bu konu bu işin merkezinde bulunmaktadır. Antrenörlük mesleği içerisinde meydana gelen etik dışı davranış ve tutumlar bu mesleğin toplum içerisindeki yerini zedelemektedir. Bu nedenle antrenörün toplumdaki yerini korumak adına etik ilkelerine uyması gereklidir.

Antrenör;

- Sporcularına sportmen dışı davranışları öğretmemeli, adil olmayan bir düzen oluşturmamalıdır.
- Hangi şartlarda olursa olsun sporcusunun olumsuz davranışlarını görmezden gelmemelidir.
- Başarı ve kazanma hırsını sporcularının sağlığının önünde görmemelidir.
- Oyun kurallarını uygun olan bir sistemde anlatmalıdır. İhlal yapıldığında uyarmalı etik davranılması sağlanmalıdır.
- Sporcularının sakatlığı sonrası doktorun uygun görüşü doğrultusunda programlar uygulamalıdır.
- Antrenmanlarda branşa özgü bilgisini en üst seviyede sporcusuna aktarmalıdır.
- Yazılı kurallara uyulduğu gibi örf, adet ve geleneklerimizde yer alan kurallara da uymalıdır.
- sporcularına müsabakanın dost havasında geçmesi gerektiğini anlatmalı ve sakatlığa sebebiyet verecek hareketlerden kaçınmaları gerektiği bildirmelidir.
- Daima iyiyi öğretmeli kötü adlandırılan davranışlardan uzak durmalıdır.
- Müsabakalarda seyirci veya yetkili kişilerle münakaşadan kaçınmalıdır.
- Müsabaka öncesi devamı ve sonrası daima konuşmalarını profesyonel bir tarzda sürdürmelidir.
- Seyirciyi ve rakip takımı kışkırtıcı davranışlardan uzak durmalıdır.
- Aktif olarak spor hayatına devam eden bir sporcuya kurallara uygun bir şekilde transfer girişiminde bulunmalıdır (Dolaşır, 2006).

Yukarıda saydığımız etik ilkeleri incelendiğinde antrenörlerin alanında uzmanlaşmış kişiler olması gerektiği, eksiklikleri varsa eğitimle bu eksiklerin giderilmesi vurgulanmaktadır. Dürüstlük ilkesi içerisinde uygun ortamın sağlanması ve gerekli yasal kurallara da bu ilke çerçevesinde uyulması da son derece önemlidir.

1.7.5. Antrenör Yetiştirilmesinin Gerekliliği

Tüm insanlar asırlar boyunca ihtiyaçlarını karşılamaya çalışmıştır. Zamanla ihtiyaçlarımızın çeşitliliği de artmıştır. Bu bağlamda günümüz şartlarında sadece aktif spor yaşantısı olan değil tüm insanların spora ihtiyaı vardır.

Günümüzde halk arasında sporun nasıl yapılacağının bilinmemesi beraberinde bir çok sakatlığı ve hastalığı da beraberinde getirmektedir. Kişilere sporu ve nasıl yapılması gerektiğini öğretecek kişi de antrenördür. Sağlıklı olma uğraşı ve fiziksel yeterliliğe sahip olmak tüm insanların genel amacıdır. Bu amaca ulaşmada düzenli egzersiz programı gereklidir. Antrenör toplum içerisinde var olan kişilerin hem hastalıklardan korunması hem de fiziksel uygunluğu gelişmiş bireylerin yetişmesinde önemli bir rol almaktadır (Chen vd, 2009). Bu da ancak antrenöre sağlanacak imkanlarla olur. Hem sporcularımızın uygun kurallarda eğitilmesi hem de sağlıklı bir toplum elde edilmesi için antrenörlerin istihdam edilmesi oldukça önem arz etmektedir.

İstihdam kişilerin üretim faaliyetleri içerisinde yer alması ve çalıştırılması olarak isimlendirilmektedir (Trkbal, 2005). Bu nedenle spor üreticisi olarak görülen antrenörün yetiştirilip toplum içerisinde varlığını devam ettirmesi için uygun bir yapılanma ile istihdam edilip sağlıklı ve başarılı bireyler yetiştirilmesi hedeflenmelidir.

1.7.4. Antrenör Eğitiminin Planlaması

Planlama; bir organizasyonun gelecekte nerede olmak istediğini ve ulaşılmak istenilen hedeflere nasıl erişileceğini ifade eder. Kişi ya da kurumlar amaç ve hedeflerine yönelik planlamayı yaparken belli bir strateji tasarlayabilmelidir (Krotee ve Bucher, 2007).

Bu doğrultuda antrenör eğitiminin planlamasının nasıl olması gerektiği yapılan eğitim içeriği ile ilgili bir durumdur. Bu eğitimin nasıl olması gerektiği ile ilgili bir çok çalışma yapılmıştır.

Sevim (2010) antrenör eğitiminin nasıl olması gerektiği ile ilgili şu taslağı örnek vermiştir;

1. Planlama: Genel bir planlama yapılmalı hedefler ve amaçlar belirlenerek aşamalı bir yol izlenmelidir.

- Uzun süreli eğitim planı
- Orta süreli eğitim planı
- Kısa süreli eğitim planı

2. Ön şart belirlenmeli:

a. Eğitimi uygulayacak kurumda olması gerekenler

- Tesisler belirlenmeli ve eğitim bu merkezlerde uygulanmalıdır.
- Uygun araç gereç malzeme temin edilmelidir.
- Planlama
- Destekleyici eğitim faaliyetleri yer almalıdır.
- Spor eğitimi veren kurumlarla koordinasyon (Üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Bölümleri ve Yüksekokulları gibi)

b. Antrenör adaylarında aranacak şartlar,

c. Eğitimin kapsamı

d. Öğretici kadro

- İlgili Spor dalına uygun uzman öğretmenler
- Genel spor eğitimi veren uzmanlar

e. Spor kütüphanesi

- Spor adamlarının ve sporcuların faydalanacağı bir kütüphane kurulmalıdır. Bu sayede sporun gelişimini daha rahat ve kolay takip edebiliriz. Bu sistemin spor eğitime büyük katkısı olacaktır.

f. Genel ve özel spor yayınlarının geliştirilmesi ve temel kaynakların hazırlanması

g. Dergiler

3. Amaç ve metodlar belirlenmeli

Antrenör eğitiminin kişinin branşına özgü ve ders konularının amaca yönelik hazırlanması, her spor dalına has uygulamaların ve ilkelerin tespit edilmesi gereklidir.

4. Uygulamalı olmalıdır.

Antrenör eğitiminin şartları yerine getirildikten sonra programın geçerli olup olmadığını deneme amaçlı ön uygulamalar yapılmalıdır. Geçerlilik kazanması halinde her düzeyde uygulama yapabilecek antrenörlerin yetiştirilmesi mümkün olacaktır.

5. Denetim ve değerlendirme yapılmalıdır.

Yapılan çalışmaların amacına uygunluğunun denetlenip değerlendirilmesinin yapılması gereklidir. Bu şekilde yapılarak eğitimin sonuçlarını görebiliriz.

Konu ile ilgili Spor Genel Müdürlüğü Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığının 27-29 Mart 2013 tarihleri arasında Antalya/Kemer’de düzenlemiş olduğu Antrenör Eğitim Çalıştayında ‘‘Genel antrenörlük grupları, meslek alanları ve hedef kitlelerin ve kademelerin belirlenmesi’’ konulu kurulan komisyon olması gerekenleri şu şekilde sıralamıştır:

Antrenör Grupları

1. Yarışma sporu ve performans antrenörlüğü
2. Rekreasyon ve fitness antrenörlüğü
3. Engelliler antrenörlüğü
4. Kondisyonerlik (Branşa Özgü)

Antrenörlerin sınıflandırılması

1. Stajyer antrenör
2. Temel eğitim antrenörü

3. Antrenör
4. Baş antrenör
5. Teknik direktör

Stajyer Antrenör

İlgili federasyonların belirlediği kriterlere uygun antrenörlerin gözetiminde en az bir yıl boyunca çalışması gerekir. İlgili federasyon stajyer antrenörün hangi antrenörün yanında çalışacağına karar vermelidir. Antrenörün yanında belirli dönemlerde staj yaparak deneyimlerini arttırmalıdır. En az 1 yıl boyunca 100 saat çalışması gerekir. Federasyonların ve üniversitelerin spor alanında düzenlemiş olduğu ulusal ya da uluslararası 2 adet seminere katılmalıdır. Federasyonların çıkaracağı staj yönergesine uygun stajlarını tamamlamalıdır.

Temel Eğitim Antrenörü

İlgili spor branşında temel teknik beceri ve eğitimi vermekle görevlidirler. En az 2 yıl boyunca aktif çalışmış olmalı ve federasyonların antrenör kademeleri geçişlerinde kabul görmelidir. Federasyonların ve üniversitelerin spor alanında düzenlemiş olduğu ulusal ya da uluslararası 2 adet seminere katılma zorunluluğu olmalıdır. Minikler ve küçükler kategorilerinde çalışabilirler.

Antrenör

Eğer baş antrenör yok ise Milli takımlarda yardımcı antrenör olarak çalışabilirler. Tüm kategorilerde antrenör olarak görev yaparlar. Baş Antrenör olabilmesi için en az 3 yıl boyunca aktif olarak çalışmalıdır. Federasyonların ve üniversitelerin spor alanında düzenlemiş olduğu ulusal ya da uluslararası 3 adet seminere katılma zorunluluğu olmalıdır. Spor eğitim dairesi antrenörlük kurslarının periyodik hale getirilmesini denetler.

Baş Antrenör

En az 3 yıl boyunca aktif çalışmalı ulusal ya da uluslar arası nitelikli federasyon veya üniversiteler tarafından açılan 2 ulusal 1 uluslararası spor alanında seminere katılması gerekmektedir. Tüm kategorilerde antrenörlük yapabilirler. Ayrıca federasyonların açmış oldukları kurslarda özel eğitim derslerinde eğitici antrenör olarak görev yapabilirler.

Teknik Direktör

Milli takımlar dahil tüm kademelerinde görev yapabilirler. Ayrıca federasyonların açmış oldukları kurslarda özel eğitim derslerinde eğitici antrenör olarak görev yapabilirler. Teknik direktörlüğünü devam ettirebilmesi için her yıl ulusal ya da uluslararası spor alanında en az 1 seminere katılması zorunludur. İstenirse ilgili federasyonca belirli seviyede yabancı dil seviyesi şartı aranabilir.

Mevcut antrenörlerin yeniden derecelendirilmesi, kategorilendirilmesi ve sisteme uyumunun sağlanması aşağıdaki gibi belirlenmiştir; Komisyonda mevcut antrenör kademelerinin adlandırılması çizelge 1.1.'de belirtilmiştir (SGM, 2013).

Çizelge 1.1. 2013 Antrenör Eğitim Çalıştayı, genel antrenörlük grupları, meslek alanları ve hedef kitlelerin ve kademelerin belirlenmesi komisyonu mevcut ve önerilen antrenör kademeleri

Mevcut antrenör kademeleri	Önerilen kademeler
1.Kademe	Stajyer antrenör
2.Kademe	Temel eğitim antrenörü
3.Kademe	Antrenör
4.Kademe	Baş antrenör
5.Kademe	Teknik direktör

1.7.6. Antrenör Yetiştirme Kursları

Sporcuların yetiştirilmesinde görev alacak antrenörlerin bilimsel programlar çerçevesinde yetiştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda Antrenör Eğitim Yönetmeliğinde kurslar ile ilgili geçen maddeleri şu şekilde sıralayabiliriz:

Yönetmeliğe göre; kademeler itibariyle Antrenör eğitim kurslarına katılacaklarda aşağıdaki şartlar aranır:

- a) En az lise veya dengi okul mezunu olmak, (Bütün kademeler için geçerli olup, Milli sporcularda tahsil şartı aranmaz.
- b) 25/10/2003 tarih ve 25270 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmeliğin 1. Maddesiyle değişen şekli - Görevini devamlı yapmasına engel olabilecek vücut veya akıl hastalığı ile malül, engelli spor branşlarında ise yalnızca görme ve zihinsel engelli olmamak,
- c) 31/5/2008 tarih ve 26892 sayılı resmi gazetede yayınlanan yönetmeliğin 1. Maddesiyle değişen şekli - Taksirli suçlar ile kısa süreli hapis cezasına seçenек yaptırımlara çevrilmiş veya aşağıda sayılan suçlar dışında tecil edilmiş hükümler hariç olmak üzere, 6 aydan fazla hapis veyahut affa uğramış olsalar bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, yağma, dolandırıcılık, gibi yüz kızartıcı veya cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar, fuhuş, uyuşturucu ve uyarıcı madde imal ve ticareti, kullanımı, kullanımını kolaylaştırma, kullanmak için satın alma, kabul etmek veya bulundurmak veya şeref ve haysiyeti kırıcı suçtan veya ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama, kaçakçılık, vergi kaçakçılığı ve haksız mal edinme suçlarından hükümlü bulunmamak;
- d) En az 18 yaşını doldurmuş olmak kaydıyla, spor dallarının özelliğine göre ilgili federasyonca belirlenen yaş sınırlamasına uygun olmak,
- e) 31/5/2008 tarih ve 26892 sayılı resmi gazetede yayınlanan yönetmeliğin 1. Maddesiyle değişen şekli - 7/1/1993 tarihli ve 21458 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Amatör Spor Dalları Ceza Yönetmeliği ile özerk spor federasyonlarının disiplin veya ceza talimatlarına

göre son üç yıl içinde olmak kaydıyla; bir defada 6 aydan daha fazla veya bu süre içerisinde toplamda 1 yıldan fazla ceza almamış olmak.

Ancak, başvurunun fazla olması halinde yukarıdaki şartların yanında sırasıyla; ilgili branşta milli sporcu olmak, üniversitelerin beden eğitimi ve spor eğitimi veren yüksek öğrenim kurumları ile diğer üniversite ve yüksekokullardan mezun olmak, yabancı dil bildiğini belgelemek ve en az 5 yıl lisanslı sporcu olmak tercih sebebidir.

Bu kurslarda görev yapacak öğretim elemanlarının görevlendirilmesi aşağıdaki şekilde olur;

- a) Temel eğitim programında yer alan derslerde görevlendirilecek öğretim elemanları yükseköğrenim görmüş, tercihen antrenörlük formasyonuna ve konusunda akademik kariyere sahip bilimsel çalışma ve araştırması olanlar arasından tespit edilerek, gerektiğinde kurumlarından izin alınmak kaydı ile Daire Başkanlığının teklifi ve Genel Müdürlük Makamının onayı ile görevlendirilir.
- b) Özel eğitim programına ait derslerin öğreticileri ilgili spor dalında; ihtisas sahibi öğretim elemanı unvanına sahip olanlar ile IV. Kademe (Başantrenör) veya V.Kademe (Teknik Direktör) antrenör belgesine sahip olan kişiler arasından ilgili federasyonca seçilir.

Ancak, ilgili spor dalında IV. Kademe (Başantrenör) ve V.Kademe (Teknik Direktör) antrenör belgesine sahip ve ihtisas sahibi öğretim elemanı bulunmaması halinde, konusunda federasyonca bilgisi ve tecrübesi onaylanan eğitimcilere eğitim programında görev verilebilir. İlgili federasyonca özel eğitim programına ait dersler için belirlenen öğreticilerin görevlendirilmeleri Daire Başkanlığının teklifi ve Genel Müdürün onayı ile yapılır.

1.Kademe (Yardımcı Antrenör) antrenör kurslarında aşağıda belirtilen durumlarda muafiyet hakkı verilir;

- a) Bu Yönetmeliğin 20'nci maddesi kapsamına alınan spor dalı antrenörlüğü haricinde başka bir spor dalında antrenör kursuna başvuran üniversitelerin beden eğitimi veya spor eğitimi veren yüksek öğrenim kurumlarından mezun olanlar temel eğitim programında yer alan derslerden muaf tutulurlar.
- b) Kademeler itibariyle antrenör kursuna giren ve başarılı olanlar, girdikleri kurs tarihinden itibaren dört yıl içerisinde açılan aynı kademedeki başka bir spor dalında antrenör kurslarına başvurduklarında, temel eğitim programında yer alan derslerden muaf tutulurlar.
- c) İlgili spor dalında üst kademedeki antrenör belgesine sahip antrenörlerin başka bir spor dalında beş yıl içinde daha alt kademedeki antrenör kurslarına katılmaları halinde temel eğitim programlarındaki derslerden muaf tutulurlar.
- d) I. Kademe (Yardımcı Antrenör) antrenör kursuna başvuran üniversitelerin beden eğitimi ve spor eğitimi veren yüksek öğrenim kurumlarının dışındaki üniversite mezunları temel eğitim programında yer alan derslerden okuduklarını belgelemeleri halinde, mezuniyetlerinden itibaren, 5 yıl içinde muaf tutulurlar.

Özel Eğitim Derslerinden Muafiyet

İlgili spor dalında federasyonlarca açılmış hakemlik kurslarına katılmış ve hakemliğini belgeleyenler antrenör kurslarında branşıyla ilgili oyun kuralları dersinden muaf tutulurlar.

Devam Zorunluluğu

Kursa en fazla bir tam gün veya 2 yarım gün mazeretsiz katılmayan kursiyerlerin kursla ilişkileri kesilir. Kurs süresince 3 günü geçen raporlar devamsızlıktan sayılır ve kursiyerlerin kursla ilişkileri kesilir.

1.8. Türkiye’de Antrenör Eğitimi

Ülkenin spor yapısını, sporun toplum yararına en verimli şekilde oluşturulacak sistem, yönetim, organizasyon, eğitim ve finansın ana hatlarını oluşturan bilimsel gerçeklere dayalı temel düzenlemeler oluşturmalıdır. Ülkemizin sporda hak ettiği düzeye ulaşması öncelikle uygulanan politikaya bağlanmaktadır (Spor Şurası, 2008).

Ülkemizde spor sisteminin yapısını ve gelişimini incelerken spor ile ilgili tüm dünya genelinin uyguladığı 3 önemli noktayı göz önünde bulundurmamız gerekir.

İlk olarak; spor ulusal olmalıdır. Yani toplumun ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte olmalıdır. İkinci olarak; spor oluşumu ve yönetimin devlete karşı bağımsızlık ilkesi içerisinde olmalıdır. Üçüncü olarak ise; spor toplumun genel birleşme amacı olmalıdır. Spor bu genel kurallar çerçevesinde biçimlenmelidir (Fişek, 1998).

Türkiye’de antrenör yetiştirmeye doğrudan ilgili olan kurumlar SGM diğeri ise Beden Eğitimi ve spor alanında öğretmen, antrenör, yönetici yetiştiren yüksek öğretim kurumlarıdır (Kalkavan vd, 2006).

Genel olarak konuyu ele alacak olursak ülkemizde antrenör yetiştirme ile ilgili kurumlar SGM, Federasyon Başkanlıkları, Üniversiteler ve TFF’dir.

1.8.1. Spor Genel Müdürlüğü

Spor Genel Müdürlüğü’ne, 3289 sayılı “Spor Genel Müdürlüğü’nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun” ile ülkemizde beden eğitimi ve spor hizmet ve faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, geliştirilmesi, tanıtılması, teşvik edilmesi ve desteklenmesi için gerekli tedbirleri alarak spor hizmet ve faaliyetleri ile ilgili kamu kurum/kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliğinde bulunma görevleri verilmiştir (GSB, 2015).

Spor Genel Müdürlüğü'nün temeli, 14 Temmuz 1922'de 16 spor kulübünün birleşerek, Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı (TİCİ)'nin oluşturulması ile atılmıştır. 1936 yılında Türk Spor Kurumu (TSK), 29 Haziran 1938 tarihinde 3530 sayılı Kanunla Başbakanlığa bağlı olarak kurulan, katma bütçeli tüzel kişiliğe haiz bir Genel Müdürlük olan Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü, 1942 yılında Milli Eğitim Bakanlığı'na, 1960 yılında Başbakanlığa, 1970 yılında Gençlik ve Spor Bakanlığı'na, 13.12.1983 gün ve 179 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlanmıştır. Genel Müdürlük, 28 Mayıs 1986 tarih ve 3289 sayılı “Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun” hükümleri doğrultusunda yeniden teşkilatlanmış, yapısal değişikliğe gitmiştir. 02 Mart 1989 tarihine kadar Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı olarak faaliyetlerini yürüten Genel Müdürlük, 356 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yeniden Başbakanlığa bağlanmış, adı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü olarak değiştirilmiş ve 2011 yılına kadar hizmetlerini bu adla sürdürmüştür. 03.06.2011 tarihli ve 638 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile teşkilat yapısında değişikliğe gidilerek Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün 3289 sayılı kanunda yer alan “Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü” ibaresi “Spor Genel Müdürlüğü” olarak değiştirilmiş ve Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlanmıştır (GSB, 2016). Ayrıca son olarak 2018 yılında çıkan kararname ile Gençlik ve Spor Bakanlığının teşkilat yapısı değişmiş olup henüz yürürlüğe girmemesi nedeniyle çalışmamızda yeni yapılanmadan bahsedilmemiştir.

1.8.2. SGM'nin Antrenör Eğitimindeki Rolü

Antrenör yetiştirme kurslarının koordineli şekilde düzenlenmesi ve kişilerin üniversitelerde görmüş olduğu spor branşından belgelendirme yapılması SGM Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

3289 sayılı kanunun verdiği görevi uygulayan SGM Antrenör Eğitim Yönetmeliğinin 5. Maddesi “ Antrenör eğitim kursları, federasyonların, gençlik ve spor il müdürlükleri ile sporla ilgili kurum ve kuruluşların ihtiyaçları esas alınarak

ilgili spor dalı federasyonunun işbirliği ve teknik desteği ile Daire Başkanlığınca düzenlenir.” hükmüne istinaden kurslar düzenlenmektedir.

Spor Genel Müdürlüğüne bağlı federasyonların kurs düzenleme iş ve işlemleri Spor Eğitim Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Ayrıca Bağımsız federasyonların ise talepte bulunmaları halinde kursları Daire Başkanlığınca düzenlenmektedir. Bunların dışında yönetmeliğin 2.maddesinde geçen sualtı sporları, dağcılık, otomobil sporları ve izcilik branşlarında tüm iş ve işlemler federasyonlarca yapılmaktadır.

Ülkemizde antrenör yetiştirme kurslarını 1987 yılına kadar her federasyon kendi bünyesinde düzenlemekteydi. Fakat 1987 yılından sonra Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü bünyesinde bugünkü ismiyle Spor Genel Müdürlüğü bünyesinde koordineli bir şekilde düzenlenmeye başlamıştır. Ayrıca SGM Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığının Antrenör yetiştirmede diğer bir görevi de Üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi veren kurumlarından mezun olanlara Antrenör belgesi düzenlemesidir.

Bu doğrultuda Antrenör Eğitim Yönetmeliğinin 20. Maddesi “Üniversitelerin beden eğitimi veya spor eğitimi veren yüksek öğrenim kurumlarından mezun olanların kademeler itibariyle aşağıda belirtilen bentlerden yalnızca bir branşta olmak şartıyla talep ettikleri spor dalında antrenör belgesi alabilmesi için;

- a) Üniversitelerin beden eğitimi veya spor eğitimi veren yükseköğrenim kurumlarından mezun olup, herhangi bir spor dalında ihtisas eğitimi almayan ancak bir spor dalında ağırlıklı olarak seçmeli eğitim alanlara, o dalda I. Kademe (Yardımcı Antrenör) belgesi,
- b) Üniversitelerin beden eğitimi veya spor eğitimi veren yüksek öğrenim kurumlarından mezun olanlardan eğitim gördükleri ihtisas dersi ile ilgili olarak durumlarını belgelemeleri şartıyla uzmanlık (ihtisas) spor dalında II. Kademe (Antrenör) belgesi,

- c) Üniversitelerin beden eğitimi veya spor eğitimi veren yüksek öğrenim kurumlarının antrenör eğitimi bölümü mezunlarına III. Kademe (Kıdemli Antrenör) belgesi, III. Kademe (Kıdemli Antrenör) belgesini aldıktan sonra üç yıl boyunca antrenörlük yaptığını ve ilgili spor dalında en az iki seminere katıldığını belgeleyenlere, başvurusu halinde doğrudan IV. Kademe (Başantrenör) belgesi verilir.

Yurt dışındaki üniversitelerin beden eğitimi veya spor eğitimi veren 4 yıllık yüksek öğrenim kurumlarından mezun Türk vatandaşları ile Türk vatandaşlığı hakkını elde eden yabancıların, öğrenim denkliği Yüksek Öğretim Kurulu tarafından kabul edilen ve spor dalındaki ihtisaslarını belgeleyen kişilere; Daire Başkanlığınca oluşturulacak denklik komisyonu kararının Genel Müdürlük Makamının onayından sonra (a), (b) ve (c) bentlerinden durumuna uygun olan yalnız bir spor dalında antrenör belgesi verilir.” hükmü uygulanmaktadır.

Antrenör eğitiminde ülkemizde en yetkili kuruluş olarak Spor Genel Müdürlüğü karşımıza çıkmaktadır. Türk sporunun gelişmesi ve diğer uluslarla rekabet edebilecek düzeye gelmesi ancak uygun programlamanın yapılması ile mümkündür.

Bu doğrultuda antrenör yetiştirme kurslarının düzenlenmesi hususunda Spor Genel Müdürlüğünün son 3 yıl içerisinde açmış olduğu kurslar çizelge 1.2. çizelge.1.3. ve çizelge 1.4.’te gösterilmiştir.

Çizelge 1.2. 2015 Yılı SGM Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığının düzenlemiş olduğu Antrenör Yetiştirme Kursları

SN	Spor Federasyonları	1.Kademe		2.Kademe		3.Kademe		4.Kademe		5.Kademe		KURS TOPLAM	KİŞİ TOPLAM
	Branşlar	Kurs Adedi	Kişi Sayısı	Kurs Adedi	Kişi Sayısı	Kurs Adedi	Kişi Sayısı	Kurs Adedi	Kişi Sayısı	Kurs Adedi	Kişi Sayısı		
1	ATICILIK VE AVCILIK											0	0
2	BADMİNTON	1	12									1	12
3	BİLARDO			1	10							1	10
4	BRİÇ	2	21									2	21
5	BUZ HOKEYİ	1	28	1	28							2	56
6	BUZ PATENİ	2	44									2	44
7	CİMNASTİK	1	29									1	29
8	CURLİNG	1	18									1	18
9	DANS	6	96									6	96
10	G. OLAN SPOR BRANŞL.	2	31	1	11							3	42
11	GÜREŞ			4	192							4	192
12	HALTER	1	15	1	23					1	9	3	47
13	HENTBOL	3	74	1	25	1	12					5	111
14	HOKEY	2	53									2	53
15	KARATE	1	71	2	34							3	105
16	KÜREK											0	0
17	MASA TENİSİ	1	29									1	29
18	MODERN PENTATLON	1	15									1	15
19	ORYANTİRİNG	3	113	1	25							4	138
20	ÖZEL SPORCULAR	3	94									3	94
21	SATRAÇ	1	20									1	20
22	SU TOPU	2	39	1	9							3	48
23	TRİATLON			1	8							1	8
24	TENİS	1	57									1	57
25	VOLEYBOL	1	17									1	17
TOPLAM		36	876	14	365	1	12	0	0	1	9	52	1.262

Çizelge 1.3. 2016 Yılı SGM Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığının Düzenlemiş Olduğu Antrenör Yetiştirme Kursları

SN	Spor Federasyonları Branşlar	1.Kademe		2.Kademe		3.Kademe		4.Kademe		5.Kademe		KURS TOPLAM	KİŞİ TOPLAM
		Kurs Adedi	Kişi Sayısı	Kurs Adedi	Kişi Sayısı	Kurs Adedi	Kişi Sayısı	Kurs Adedi	Kişi Sayısı	Kurs Adedi	Kişi Sayısı		
1	ATICILIK VE AVCILIK	3	146	1	24							4	170
2	BİLARDO	3	41	1	14							4	55
3	BRİÇ	1	11	1	15							2	26
4	BUZ HOKEYİ	1	20									1	20
5	BUZ PATENİ	2	45	1	10							3	55
6	CURLİNG	1	37	1	5							2	42
7	DANS	12	212	3	18							15	230
8	G. OLAN SPOR BRANŞL.											0	0
9	GLNKSL.SPOR DALLARI	3	76									3	76
10	GÜREŞ	3	134			1	45			1	10	5	189
11	HALTER	2	80	1	18							3	98
12	HOKEY											0	0
13	KARATE	4	177	2	67	1	22	1	14	1	21	9	301
14	KÜREK											0	0
15	MODERN PENTATLON	1	16									1	16
16	ORYANTİRİNG	2	74			1	10					3	84
17	ÖZEL SPORCULAR	2	88									2	88
18	TRİATLON	1	31									1	31
TOPLAM		41	1.188	11	171	3	77	1	14	2	31	58	1.481

Çizelge 1.4. 2017 Yılı SGM Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığının düzenlemiş olduğu Antrenör Yetiştirme Kursları

SN	Spor Federasyonları Branşlar	1.Kademe		2.Kademe		3.Kademe		4.Kademe		5.Kademe		KURS TOPLAM	KİŞİ TOPLAM
		Kurs Adedi	Kişi Sayısı	Kurs Adedi	Kişi Sayısı	Kurs Adedi	Kişi Sayısı	Kurs Adedi	Kişi Sayısı	Kurs Adedi	Kişi Sayısı		
1	ATICILIK VE AVCILIK	2	72			1	34					3	106
2	BİLARDO	2	39	1	8							3	47
3	BRİÇ	1	9									1	9
4	BUZ HOKEYİ	1	36			1	15					2	51
5	BUZ PATENİ	2	50									2	50
6	CURLİNG	3	53									3	53
7	DANS	8	69									8	69
8	G. OLAN SPOR BRANŞL.												
TOPLAM		48	1.312	12	324	4	69	1	10	1	6	66	1.721

Çizelge 1.4. Devamı-2017 Yılı SGM Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığının düzenlemiş olduğu Antrenör Yetiştirme Kursları

SN	Spor Federasyonları Branşlar	1.Kademe		2.Kademe		3.Kademe		4.Kademe		5.Kademe		KURS TOPLAM	KİŞİ TOPLAM
		Kurs Adedi	Kişi Sayısı	Kurs Adedi	Kişi Sayısı	Kurs Adedi	Kişi Sayısı	Kurs Adedi	Kişi Sayısı	Kurs Adedi	Kişi Sayısı		
9	GEL.SPOR DALLARI	2	67									2	67
10	GÜREŞ	3	150	4	161					1	6	8	317
11	HALTER	1	50	1	48	1	10					3	108
12	HOKEY	3	82			1	10					4	92
13	KARATE	4	140	2	52			1	10			7	202
14	KIZAK												
15	KÜREK	2	29									2	29
16	MODERN PENTATLON												
17	ORYANTİRİNG	6	206	1	15							7	221
18	ÖZEL SPORCULAR	6	212	2	33							8	245
19	TRİATLON	2	48	1	7							3	55
	TOPLAM	48	1.312	12	324	4	69	1	10	1	6	66	1.721

1.8.3. Federasyonların Antrenör Eğitimindeki Rolü

Spor dalı ile ilgili faaliyetleri ulusal ve uluslararası kurallara göre yönetmek, gelişmesini sağlamak için gerekli önlemleri almakla federasyonlar görevlidir. İlk federasyonların kuruluşu 1922 yılına kadar uzanmaktadır. Anılan tarihte federasyonlar TİCİ'ye bağlı olarak etkinlik göstermişlerdir (Fişek, 1998).

1970'li yıllarda 28 spor branşında faaliyet gösteren 21 federasyon, 1990'lı yıllarda ise 35 branşta faaliyet gösteren 33 federasyon olduğu görülmektedir (Erdoğan, 2011).

Günümüzde ise futbol federasyonu dahil 63 spor federasyonu faaliyet göstermekte olup bunların 58 tanesi bağımsız spor federasyonu başkanlığı

statüsündedir. Diğer 4 federasyon başkanlığı ise SGM' ye bağlı federasyonlardır. TFF ise tam bağımsız bir statüdedir.

Ülkemizde eğitimli antrenörlerin yetiştirilmesinde federasyonların önemli bir yeri vardır. Bu doğrultuda antrenör yetiştirme kurslarını kendisi düzenlemek isteyen federasyonlar bağımsız spor federasyonlarının çalışma usul ve esasları hakkındaki yönetmeliğin 14.maddesinde yer alan ‘’ Federasyonlar, Genel Müdürlük ile uluslararası federasyonların belirlediği eğitim kriterlerine uygun olarak işbirliği içerisinde antrenör, hakem ve benzeri diğer spor elemanlarını yetiştirir.’’ hükmünü uygulamaktadırlar.

1.8.4. Üniversitelerin Antrenör Eğitimindeki Rolü

Sporun bilimsel temelleri ülkemizde 1930'lu yıllarda Gazi Beden Terbiyesi Mektebinin kuruluşu ile atılmıştır. Buna rağmen sporun bir bilim olması ülkemizde çok yenidir.1970'li yıllarda sporun örgütlenmesine bağlı olarak 1974 yılında Ankara 19 Mayıs, 1975 yılında İstanbul Anadolu Hisarı ve 1976 yılında Manisa Gençlik ve Spor Akademileri kurulmuştur (Mirzeoğlu, 2006).

Daha sonra gelişim 1977 yılında Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunun kuruluşu ve 1982 yılında Eğitim fakültelerine bağlı Beden Eğitimi ve Spor Bölümleriyle devam etmiştir (Sunay, 1998).

Antrenör eğitiminin temeli olan Beden Eğitimi ve Spor Bölümlerinin 1982 ile 1990 yılları arasında Fen ve Eğitim Fakültelerine bağlı olarak açıldığı görülmektedir. Bu bölümlerin en önemli fonksiyonu ülkemiz sporuna Beden Eğitimi Öğretmeni yetiştirmesidir. Ancak yapılan araştırmalardan 1982 yılına kadar sadece lisans eğitiminin verildiği lisansüstü eğitimin verilemediği anlaşılmıştır. Yüksek Öğretim Kurulu kurulduktan sonra spor akademileri ve tüm beden eğitimi bölümleri Eğitim Fakülteleri içerisinde kendisine yer edinmiştir.1992 yılında YÖK bazı

üniversitelerde Beden Eğitimi Spor Bölümlerini yüksekokul statüsüne getirmiştir (Açıkada, 1997).

Günümüzde ise çoğu üniversitenin bünyesi altında gerek Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları olsun gerekse Spor Bilimleri Fakültesi adı altında spor bölümleri bulunmaktadır. Bu bağlamda üniversitelerin antrenör eğitiminin bilimsel ayağını oluşturduğu görülmektedir.

1.8.5. Türkiye Futbol Federasyonu

Türk sporunun gelişimine futbol öncülük etmiştir. Futbolun ülkemizde ilk olarak 19.yüzyılın son çeyreğinde oynanmaya başladığı görülmektedir (Tff.org, 2018). TFF 5894 sayılı kanun ile ‘her türlü futbol faaliyetlerini milli ve milletlerarası kurallara göre yürütmek, teşkilatlandırmak, geliştirmek ve Türkiye’yi futbol konusunda yurt içinde ve yurt dışında temsil etmek üzere görevlidir’. hükmüne istinaden antrenör yetiştirme kurslarını SGM’den bağımsız olarak kendi bünyesinde düzenlemektedir.

TFF’nin ülke sporumuza katkısının alt yapısını oluşturan önemli birimlerinden birisi Futbol Gelişim Direktörlüğüdür.

FGD görevleri

1. Futbolumuzun eğitiminin en iyi standartlarda planlanması ve sürdürülmesi,
2. Başta çocuklar olmak üzere ayırım yapılmaksızın tüm futbol türlerinin ülke genelinde yaygınlaştırılıp geliştirilmesi,
3. Futbol liglerinin ülkemize faydalı bir şekilde geliştirilmesi,
4. Antrenör Eğitimlerinin UEFA standartlarına uygun yapılmasıdır (Tff.org, 2018).

Kısacası ülkemizde antrenör yetiştirmede büyük paydaşlardan biriside TFF olarak görülmektedir. TFF’nin düzenlemiş olduğu kurslar ve sertifika programlarının

planlaması ve programlaması SGM'den bağımsız olduğu için kurslar ve sertifikalarla ilgili konulara değinmemiz gerekmektedir.

TFF tarafından düzenlenecek olan tüm kurs ve sertifika programlarına katılacak olan kişilerin;

- a) 18 yaşını doldurmuş olmaları,
- b) Futbol Disiplin Talimatı'nın "Hükümlülük" kenar başlıklı maddesinde belirtilen suçlardan dolayı kesin hüküm giymemiş olmaları,
- c) Disiplin Kurulları tarafından, müsabaka sonucunu etkileme veya bahis eylemleri nedeniyle kesinleşmiş ceza almamış olmaları,
- ç) Kursa daveti takiben ilgili kursa katılmasına herhangi bir engeli olmadığına dair, tam teşekküllü hastaneden sağlık kurulu raporu almaları,
- d) TFF tarafından düzenlenen bir antrenör kursuna katılacak kişiler için, Sağlık Bakanlığı'ndan, Acil Tıp Uzmanları Derneği'nden, Kızılay'dan veya İl Sağlık Müdürlükleri'nden onaylı bir kurumdan "İlkyardım Sertifikası" almış olmaları (İlkyardım Sertifikası olmayan veya bu sertifikası güncel olmayan adaylar, antrenör kursları çerçevesinde ilkyardım kursu verilmesi halinde bunlara katılmak zorundadırlar),
- e) Kurs ücretinin yatırıldığı belgelemeleri,
- f) İlgililerin bir üst kursa katılabilmesi için, başvuru tarihine kadar açılmış olan en son zorunlu gelişim ve yenileme seminerlerine katılmış, istenen vizeleri tamamlamış ve o kursun ön koşullarını yerine getirmiş olmaları, zorunludur.

Kurs, Seminer ve Sertifika Verilmesi

-Teknik Adamların Eğitilmesi ve Sınıflandırması talimatı gereğince teknik adamlara yönelik kurslar, seminerler ve sertifika programları TFF tarafından düzenlenir.

- TFF resmi internet sitesi olan www.tff.org aracılığıyla kurs ve seminerlerin başvuru tarihleri, kurs ve seminer tarihleri ve yeri kamuoyuna duyurur.

- TFF tarafından düzenlenen her türlü antrenör lisansı kursu kapsamında yapılacak olan teorik ve pratik sınavların içeriği ile kursların yürütülmesine ilişkin bütün kurallar FGD tarafından UEFA JIRA Konvansiyonu'na uygun olarak belirlenir.

-TFF, açılacak olan kurs, seminer ve sertifika programları için gerekli gördüğü zamanlarda Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu ve Türkiye Futbol Antrenörleri Derneği ile işbirliği yapar. Amatör çalıştırıcı kursları ve seminerleri, TFF kursu ve seminerinin açıldığı ilin Amatör Spor Kulüpleri Federasyonu Başkanlığı ve Türkiye Futbol Antrenörleri Derneği şubesi ile ortaklaşa gerçekleştirilir.

-TFF, kurs, seminer ve sertifika programlarındaki teorik dersleri ve bunların sınavlarını e-öğrenme portalı yoluyla da düzenleyebilir.

- Bölgesel bir lisans kursunda, başvurusu kabul edilen aday sayısı 18'e ulaştığında, FGD o bölgede ilgili kurs ya da güncellenmenin açılmasına karar verebilir.

Teknik adamların, mezun oldukları kurs veya güncelleme kurslarına göre sınıflandırılmaları aşağıdaki gibidir;

UEFA PRO Lisanslı Antrenör
UEFA Elit A Lisanslı Antrenör
UEFA A Lisanslı Antrenör
UEFA B Lisanslı Antrenör
TFF A Kaleci Antrenörü
TFF B Kaleci Antrenörü
TFF Teknik Direktör
TFF A Lisanslı Antrenör
TFF B Lisanslı Antrenör
TFF Grassroots C Lisanslı Antrenör
TFF Grassroots Gönüllü Lideri
Futsal Antrenörü
Plaj Futbolu Antrenörü
Çocuk Futbolu Antrenörü
Engelli Futbolu Antrenörü
Maç ve Performans Analizi Uzmanı
Atletik Performans (Fitness) Uzmanı Oyuncu ve Maç İzleme Uzmanı (Scout)
(Tff.org, 2018).

1.9. Konu İle İlgili Araştırmalar

Antrenör yetiştirme kurslarına katılan kursiyerlerin katılım amaçlarını belirlemek amacıyla yapılan bu çalışmanın konusu ve içeriği ile ilgili benzer çalışmalar literatürde yer almaktadır.

Pehlivan (1995) antrenör eğitim kursları adlı çalışmasında bu kurslara katılımın en önemli üç nedeni olarak; spor alanında gelişim, yeni gelişmeleri takip ve gelecek kuşaklara sporu sevdirmek olarak ifade etmektedir. Günümüzde sporla ilgili birçok yayın bulunmaktadır. Ancak antrenör kursları ve etkinliği ile ilgili az sayıda çalışma yapılmıştır.

Ergüle (1996) Basketbol antrenörlerinin yetiştirilmesi ile ilgili hazırlamış olduğu tezinde antrenör yetiştirilmesine gerekli önemin verilmesi üzerinde durmuştur.

Bu konuda başka bir çalışmada ise Açıkada ve Ergen (1990) ; antrenörlerin etkinliğini ve başarısını artırmak için sporcu başına düşen antrenör planlamasının gerekliliğini vurgulamaktadır.

Sunay (1995) tarafından yapılan çalışmada ise antrenör programlarının etkinliği üzerine durulmuş, kurslara katılan kursiyerlerin ağırlıklı olarak spor dalındaki gelişmeleri ve yenilikleri takip etmek amacıyla kurslara katıldıkları tespit edilmiştir. Sporda gerçekleştirilen yeniliklerin en önemli uygulayıcısı olan antrenörün sportif yaşam ilkesi içerisinde yetiştirilmesi gerekmektedir.

Kara (2004) antrenör yetiştirme kurslarının değerlendirmesi ile ilgili hem kursiyerlere hem de kurslarda eğitim veren öğretim elemanları üzerinde yaptığı çalışmasında görüşler arasında farklılık olduğunu ortaya koymuştur.

Başka bir çalışmada ise Demirelli (2009) antrenör yetiştirme kurslarının verimlilik düzeyini araştırmış olup kurs organizasyonu, fiziki şartlar, kurs eğitim programı, kurslarla ilgili ölçme değerlendirme gibi değerşkenlerle kursiyerlerin verdiği cevaplar arasında anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna ulaşmıştır.

2.GEREÇ VE YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı, verilerin toplanması ve verilerin analizi, geçerlilik ve güvenilirlik ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada Spor Genel Müdürlüğü Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığının düzenlemiş olduğu antrenör yetiştirme kurslarına katılan kursiyerlerin katılım amaçları ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla betimsel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışmada veriler anket yöntemi kullanmak suretiyle derlenmiştir. Çalışmanın tarama modeli kapsamına girmesi nedeniyle kişilerin vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda genellemeye ulaşmak amaçtır (Yıldırım,1966).

2.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Bir çalışma sonucunda yorum yapabilmek için gözlem sonuçlarına ihtiyaç duyulmaktadır. Çalışmanın sonuçlarının genellenmek istenildiği elamanlar toplamına evren denir. Örneklem ise evreni temsil niteliğinde görülen küçük guruplardır (Karasar, 2009).

Bu araştırmanın evrenini Spor Genel Müdürlüğü Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığının 2017 yılı içerisinde açmış olduğu 67 adet antrenör yetiştirme kurslarına katılan 1721 kursiyer oluşturmaktadır. Örneklem seçiminde basit rastgele örneklem kullanılmıştır. Araştırmaya farklı kademelerde 30 farklı kursta 487 kişi gönüllü olarak katılmıştır.

2.3. Çalışma Grubu

Çalışma grubunu Spor Genel Müdürlüğü Spor Eğitim Dairesi Başkanlığının düzenlemiş olduğu antrenör yetiştirme kurslarına katılan farklı meslek gruplarından 369 erkek ve 118 kadın oluşturmaktadır.

2.4. Veri Toplama Aracı

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen antrenör yetiştirme kurslarına katılımı belirleme ölçeği kullanılmıştır. Ölçek soruları hazırlanırken öncelikle belirli bir gruba uygulanarak geçerlik ve güvenilirlik testi yapılmış uygunluğu görüldükten sonra 487 kursiyere uygulanmıştır. Çalışmamızda 500 adet ölçek formu dağıtılmış olup bunların 13 tanesi hatalı olduğu için işleme alınmamıştır.

1. Ölçek için araştırmacı tarafından 30 madde hazırlanmış uzmanların görüşü doğrultusunda aynı anlama gelen 9 madde çıkarılmıştır. Aşamalı olarak yaptığımız ölçek geliştirme sürecinde alan uzmanlarının görüşleri sonucunda gerekli düzeltmeler yapılmış olup 5 faktörlü 21 madde içeren ölçek formu oluşturulmuştur.

2. Ölçeğin güvenilirlik analizi için Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Elde edilen Cronbach Alpha güvenilirlik analizi sonuçları çizelge 2.1.'de yer almaktadır.

2.5. Verilerin Analizi

Toplanan veriler Spss 24 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Toplanan verilerin çözümlenmesinde frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma, t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Verilerin normal dağılıma uygunluğuna bakılması amacıyla çarpıklık ve basıklık değerleriyle, Kolmogrov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testi kullanılmıştır.

Çizelge 2.1. Güvenirlilik Analizi

Faktörler	Cronbach's Alpha	Soru Sayısı
Sosyo Ekonomik	0,698	4
Erişilebilirlik	0,615	4
Kişisel Gelişim ve Yenilikler	0,611	4
Kariyer ve Beklentiler	0,651	5
Sosyal Statü	0,658	4
Toplam Ölçek	0,814	21

Çizelge 2.1.'de görüldüğü gibi güvenirlilik katsayılarına baktığımızda;

Toplam ölçek için güvenirlilik katsayısı 0,814,

Sosyo-Ekonomik faktörünün güvenirlilik katsayısına baktığımızda 0,698,

Erişilebilirlik faktörünün güvenirlilik katsayısına baktığımızda 0,615,

Kişisel Gelişim ve Yenilikler faktörünün güvenirlilik katsayısına baktığımızda 0,611,

Kariyer ve Beklentiler faktörünün güvenirlilik katsayısına baktığımızda 0,651,

Sosyal Statü faktörünün güvenirlilik katsayısına baktığımızda 0,658 olduğunu görmekteyiz.

Alfa katsayısı (α): $0.00 \leq \alpha < 0.40$ ise ölçek güvenilir değildir.

$0.40 \leq \alpha < 0.60$ ise ölçek düşük güvenilirliktedir.

$0.60 \leq \alpha < 0.80$ ise ölçek oldukça güvenilirdir.

$0.80 \leq \alpha < 1.00$ ise ölçek yüksek derecede güvenilir bir ölçektir.

$0.844 > .50$ ölçek yüksek derecede güvenilirdir (Kalaycı, 2011).

Çizelge 2.2. KMO Geçerlilik Analizi

Kaiser-Meyer-Olkin (KMO Örneklem Yeterliliği Ölçütü)		0,844
Bartlett Testi	Ki-Kare Değeri	3250,907
	Serbestlik derecesi	171
	Anlamlılık düzeyi (p değeri)	,000

Çizelge 2.2.'de görüldüğü gibi KMO testi %84'dür. KMO değerinin .50 düzeyinde anlamsız olması verilerin geçerlik analizi yapmak için uygun olduğunu göstermektedir (Kalaycı, 2011).

Bartlett Küresellik Testinden elde edilen anlamlılık derecesi $<0,05$ olduğu için antrenör yetiştirme kurslarına katılan toplam 487 kursiyerin 21 maddeden oluşan katılım amaçlarının faktör analizine uygun olduğu ve faktör analiziyle boyut indirilmesi yapılabileceği görülmüştür. Faktör analizi birbirleriyle ilişkili olan maddeleri birleştirerek az sayıda ve bağımsız değişkenler elde etmeyi amaçlayan sosyal bilimlerde kullanılan istatistiksel bir yöntemdir.

5'li likert ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik analizi sonuçları antrenör yetiştirme kurslarına katılan kursiyerlerin hangi amaçla kursa katıldıklarının belirlenmesi için sorulan soruların uygun olduğunu göstermektedir. Ölçek son haliyle 21 maddeden oluşmaktadır ve likert tipindedir.

Olumlu maddelerde	Olumsuz maddelerde
Kesinlikle Katılıyorum (5)	Kesinlikle Katılmıyorum (5)
Katılıyorum (4)	Katılmıyorum (4)
Kararsızım (3)	Kararsızım (3)
Katılmıyorum (2)	Katılıyorum (2)
Kesinlikle Katılmıyorum (1)	Kesinlikle Katılıyorum (1)

Faktör yükleri ve faktör tablosu çizelge 2.3.'te verilmiştir.

Çizelge 2.3. Faktör Analizi

Sorular	F1:Sosyo-Ekonomik	F2:Erişilebilirlik	F3:Kiş. Gel. Yenilikler	F4:Kariyer ve Beklentiler	F5:Sosyal Statü
16. Antrenörlük mesleği imkanlarının iyi olduğunu düşündüğüm için katılıyorum.	0,687				
20. Antrenörlük kurslarına çevre edinmek için katılıyorum.	0,652				
10. Kurs ücretinin uygun olması nedeniyle katılıyorum.	0,634				
11. Çevremdeki insanların yönlendirmesi ile katılıyorum.	0,589				
2. Antrenörlük kurslarına meslek edinmek için katılıyorum.		0,710			
13. Kurs süresinin kısa olması nedeniyle katılıyorum.		0,659			
12. Boş zamanlarımı değerlendirmek için katılıyorum.		0,704			
21. Belge almanın kolay olduğunu düşündüğüm için katılıyorum.		0,605			
14. Kamu kurumlarına atanmada belge zorunluluğu olduğu için katılıyorum.			0,562		
4. Spor eğitimi konusunda yenilikleri öğrenmek için katılıyorum .			0,419		
1. Antrenörlük kurslarına kendimi geliştirmek için katılıyorum.			0,393		
6. Spor dalına özgü öğretim becerileri kazanmak amacıyla katılıyorum.			0,454		
17. Milli takımlarda görev alma isteğim olduğu için katılıyorum.				0,464	
9. Okuduğum bölüm gereği belge almamın kariyerim açısından faydalı olacağını düşündüğüm için katılıyorum.				0,485	
5. Antrenörlük yapabilmek için belge zorunluluğunun olması nedeniyle katılıyorum.				0,396	
19. Sporcu olarak ulaşamadığım hedeflere antrenör olarak ulaşmak istediğim için katılıyorum.				0,327	
3. Yeni insanlarla tanışmak için katılıyorum.				0,330	
7. Toplumda antrenör kimliği ile saygınlık kazanmak için katılıyorum.					0,467
15. Başka antrenörlerle rekabet edebilecek bir düzeye ulaşma isteği ile katılıyorum.					0,344
8. Bulduğum il de düzenlendiği için katılıyorum.					0,416
18. Ek gelir imkanı sağlamak için katılıyorum.					0,410

Çizelge 2.3.1. Ölçeğin Faktör Yapıları

Faktörler	Öz Değer	Varyans Yüzdesi	Toplam Varyans Yüzdesi
Sosyo-Ekonomik	3,827	18,224	18,224
Erişilebilirlik	3,120	14,858	33,083
Kişisel Gelişim ve Yenilikler	2,140	10,190	43,272
Kariyer ve Beklentiler	1,206	5,7410	49,013
Sosyal Statü	1,055	5,0240	54,037

Açımlayıcı faktör analizi sonucunda 21 madde için öz değeri 1'in üzerinde beş bileşen ve toplam varyansın % 18,224'ünün birinci, % 14,858'inin ikinci, % 10,190'unun üçüncü, % 5,741'inin dördüncü % 5,024'ünü beşinci bileşenin açıkladığı, toplam varyansa ise %54,037 oranında katkı yaptığı tespit edilmiştir.

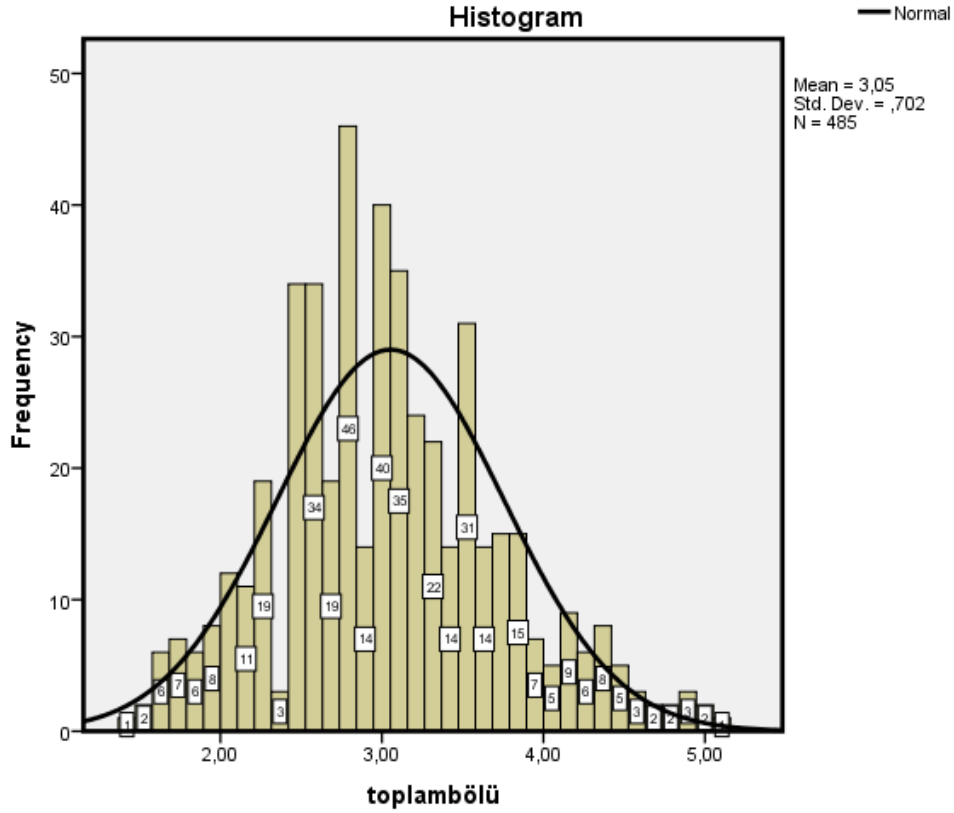
Faktörlerin normallik testi çarpıklık basıklık değerleri çizelge 2.4.'te verilmiştir.

Çizelge 2.4. Dağılımın Normallik Testi Çizelgesi

Test			Shapiro-Wilk			Kolmogrov-Smirnov		
Faktörler		İst.	İst.	Serbestlik Der.	p Değeri	İst.	Serbestlik Der.	p Değeri
Sosyo-Ekonomik	Ortalama	2,495	0,956	487	,000*	,105	487	,000*
	Standart Sapma	,708						
	Çarpıklık	0,518						
	Basıklık	-0,283						
Erişilebilirlik	Ortalama	2,515	,937	487	,000*	,134	487	,000*
	Standart Sapma	,632						
	Çarpıklık	0,800						
	Basıklık	0,498						
Kişisel Gelişim ve Yenilikler	Ortalama	4,005	,870	487	,000*	,185	487	,000*
	Standart Sapma	,632						
	Çarpıklık	-1,364						
	Basıklık	1,171						
Kariyer ve Beklentiler	Ortalama	3,545	,974	487	,000*	,075	487	,000*
	Standart Sapma	,632						
	Çarpıklık	-0,461						
	Basıklık	-0,020						
Sosyal Statü	Ortalama	2,907	,980	487	,000*	,077	487	,000*
	Standart Sapma	,776						
	Çarpıklık	0,131						
	Basıklık	-0,558						

p<0,05

Yapılan Shapiro-Wilk ve Kolmogrov-Smirnov normallik testi sonucunda ($p=0,000<0,05$) verilerin normal dağılım göstermediği görülmüştür. Ancak sosyal araştırmalarda çarpıklık ve basıklık değerleri verilerin normallik dağılımının bir göstergesi olarak kabul edilmektedir. Tabachnick ve Fidell, çarpıklık ve basıklık değerlerinin +1,500 ve -1,500 değerleri arasında olduğu durumlarda dağılımın normal dağılım olarak gerçekleştiğini kabul etmektedirler (Sevin ve Küçük, 2016). Yapılan bu araştırmada çarpıklık ve basıklık değerleri -1,5 ve +1,5 arasında yer aldığından verilerin normal dağılım gösterdiği kabul edilerek t testi ve anova testi yapılması uygun görülmüştür.

Şekil 2.1. Histogram

Ayrıca şekil 2.1.'de histogramda dağılım grafiğinin normal dağılım şeklinde olduğu görülmektedir.

Ölçeği test ederken Bağımsız Örnek t Test ve ANOVA kullanılacağı için verilerin normallik varsayımını sağlayıp sağlamadıkları kontrol edilmiştir. Normallik varsayımları sağlandığından alt problemleri analiz ederken Bağımsız Örnek t Test ve

ANOVA testi kullanıldı ve arasında anlamlı bir farklılık olan grupları tespit etmek için Tukey test istatistiğinden yararlanılmıştır. ANOVA testini kullanırken cinsiyet, yaş, eğitim durumu, antrenörlük kademesi, öğrenim durumu gibi demografik değişkenler bağımsız değişkeni nitelermekte, diğler ölçek soruları (S1,S2,...,S21) ise analizde bağımlı değişken olarak ele alınmıştır.

3.BULGULAR

Bu bölümde araştırmaya katılan antrenörlerin vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda ortaya çıkan puan değerleri yüzdeler olarak ortaya konulacaktır. Her maddeye ait puan ortalaması da hesaplama katılarak ortalama değer hakkında daha net bilgi edinilmesine katkı sağlanacaktır. Bu bulgular çizelgelerle gösterilecektir. Bu araştırmada 5'li likert ölçeği uygulanmıştır. Antrenörlerden araştırmaya yönelik ifadeler için 5 seçenekten oluşan değerlendirme kriterlerinden birisini işaretlemeleri istenmiştir. “Kesinlikle Katılmıyorum” seçeneği 1 puan, “Katılmıyorum” seçeneği 2 puan, “Kararsızım” seçeneği 3 puan, “Katılıyorum” seçeneği 4 puan, “Kesinlikle Katılıyorum” seçeneği 5 puan olarak belirlenmiştir. Sonuçların hangi düzeyde olduğunun yorumlanabilmesi için gruplandırma yapılmıştır. Gruplandırmada en yüksek puan olan 5 puandan, en düşük puan olan 1 puan çıkarılmış ($5-1=4$), elde edilen sonuç 5 kriter olduğu için 5'e bölünmüş ($4/5=0.80$) bulunan bu değer, grup aralığı olarak belirlenerek en küçük değer olan 1'e eklenmiş ve grup aralıkları oluşturulmuştur ($1.00+0.80=1.80$, $1.80+0.80=2.60$, $2.60+0.80=3.40$, $3.40+0.80=4.20$, $4.20+0.80=5.00$).

$X_1=1.00-1.79$ puan aralığı yapıp yapmama durumunun “Kesinlikle Katılmıyorum” düzeyinde olduğunu,

$X_2=1.80-2.59$ puan aralığı yapıp yapmama durumunun “Katılmıyorum” düzeyinde olduğunu,

$X_3=2.60-3.39$ puan aralığı yapıp yapmama durumunun “Kararsızım” düzeyinde olduğunu,

$X_4=3.40-4.19$ puan aralığı yapıp yapmama durumunun “Katılıyorum” düzeyinde olduğunu,

$X_5=4.20-5.00$ puan aralığı yapıp yapmama durumunun “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde olduğu kabul edilmiştir.

Araştırmaya Katılan Antrenörlere Ait Kişisel Bilgiler

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin cinsiyet, eğitim seviyesi, yaş, antrenörlük kademesi, şu an katıldığı kurs, spor branşı, müsabık olarak yaptığı sporlar, başka spor branşlarında antrenörlük belgesine sahiplik durumu, aktif olarak antrenörlük yapma durumu, mesleği konularında dağılımları yüzde olarak incelenmiş ve çizelge 3.1.'de verilmiştir.

Çizelge 3.1. Araştırmaya Katılanların Sosyo-Demografik Özelliklere Göre Dağılımı

Sosyo-Demografik Özellikler	Gruplar	N	%
Cinsiyet	Kadın	118	24,2
	Erkek	369	75,8
	İlk ve Ortaöğretim	111	22,8
	Üniversite	346	71,0
	Lisansüstü	30	6,2
Yaş	18-22 yaş aralığı	169	34,7
	23-27 yaş aralığı	124	25,5
	28-35 yaş aralığı	86	17,7
	36 ve üstü	108	22,2
Antrenörlük Kademesi	Birinci kademe	322	66,1
	İkinci kademe	137	28,1
	Üçüncü kademe	18	3,7
	Dördüncü kademe	10	2,1
Meslekler	Sporcu	75	15,4
	Beden Eğitimi Öğretmeni	73	15,0
	Antrenör	137	28,1
	Öğrenci	134	27,5
	Diğer	68	14,0

Çizelge 3.1. Devamı- Araştırmaya Katılanların Sosyo-Demografik Özelliklere Göre Dağılımı

Sosyo-Demografik Özellikler	Gruplar	2017 yılı toplam kursiyer sayısı	N	%
Branşlar	Oryantiring	221	72	14,8
	Çim Hokeyi	92	57	11,7
	Dans	69	20	4,1
	Triatlon	55	14	2,9
	Güreş	317	159	32,6
	Karate	202	66	13,6
	Atıcılık	106	42	8,6
	Kürek	29	11	2,3
	Curling	53	18	3,7
	Bilardo	47	8	1,6
	Halter	108	10	2,1
	Özel Sporcular Cimnastik	48	10	2,1
Spor Branşı Durumu	Bir Spor Branşıyla İlgilenen		439	90,1
	Birden Fazla Spor Branşıyla İlgilenen		32	6,6
	Hiç Spor Branşı Olmayanlar		16	3,3
Müsabıklık Durumu	Evet		377	77,4
	Hayır		110	22,6
Aktif Olarak Antrenörlük	Evet		228	46,8
	Hayır		259	53,2
Başka Spor Branş. Ant. Belgesi	Evet		117	24,0
	Hayır		370	76,0

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin 75,8'i erkek, %24,2'si kadındır. Araştırmaya katılan 487 kursiyerin eğitim durumu incelendiğinde antrenörlerin %22,8'i ilk ve orta öğretim eğitim programından, %71'i üniversite eğitim programından, %6,2'sinin lisansüstü programından mezun oldukları görülmektedir.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin yaşları incelendiğinde %34,7'sinin 18-22 yaş aralığında, %25,5'inin 23-27 yaş aralığında, %17,7'sinin 28-35 yaş aralığında, %22,2'sinin 36 yaş ve üstü olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan 487 antrenörün kademeleri incelendiğinde %66,1'i birinci kademe, %28,1'i ikinci kademe, %3,7'si üçüncü kademe, %2,1'i dördüncü kademe olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin meslekleri incelendiğinde %15,4'ü sporcu, %15'i beden eğitimi öğretmeni, %28,1'i antrenör, %27,5'i öğrenci, %14' ünün diğer meslek gruplarından olduğu görülmektedir.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin katıldıkları kurslar incelendiğinde %14,8' i oryantiring, %11,7'si çim hokeyi, %4,1'i dans, %2,9'u triatlon, %32,6'sı güreş, %13,6'sı karate, %8,6'sı atıcılık, %2,3'ü kürek, %3,7'si curling, %1,6'sı bilardo, %2,1'i halter ve %2,1'i özel sporcular branşında kursa katılmıştır.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin spor branşları incelendiğinde %90,1'i bir spor branşıyla ilgilenen, %6,6'sı birden fazla spor branşıyla ilgilenen, %3,3'ü ise hiç spor branşı olmayan antrenörlerdir. Araştırmaya katılan 487 kursiyerin müsabıklık durumları incelendiğinde %77,4 ü evet derken, %22,6'sı müsabıklık durumu için hayır demiştir.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin %46,8' i aktif olarak antrenörken %53,2' si aktif olarak antrenör değildir.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin %24'ünün başka branştan antrenörlük belgesi bulunmaktayken %76'sının başka branştan antrenörlük belgesi bulunmamaktadır.

Tüm soruların ortalama ve standart sapma değerleri çizelge 3.2.'de gösterilmiştir.

Çizelge 3.2. Tüm Soruların Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Soru	N	$\bar{X}$	SS	Soru	N	$\bar{X}$	SS	Soru	N	$\bar{X}$	SS
S.1	487	4,460	1,110	S.8	487	2,408	1,565	S.15	487	2,977	1,521
S.2	487	3,963	1,287	S.9	487	3,607	1,504	S.16	487	3,012	1,444
S.3	487	3,014	1,420	S.10	487	2,186	1,348	S.17	487	3,743	1,375
S.4	487	4,330	1,112	S.11	487	2,289	1,402	S.18	487	3,162	1,46
S.5	487	3,878	1,334	S.12	487	2,078	1,31	S.19	487	3,482	1,441
S.6	487	4,271	1,131	S.13	487	1,983	1,233	S.20	487	2,492	1,397
S.7	487	3,082	1,459	S.14	487	2,961	1,557	S.21	487	2,037	1,279

Sorular belirlenen dağılım kuralına göre yorumlandıklarında;

$X_1=1.00-1.79$ puan aralığı yapıp yapmama durumunun “Kesinlikle Katılmıyorum” düzeyinde olduğunu,

$X_2=1.80-2.59$ puan aralığı yapıp yapmama durumunun “Katılmıyorum” düzeyinde olduğunu,

$X_3=2.60-3.39$ puan aralığı yapıp yapmama durumunun “Kararsızım” düzeyinde olduğunu,

$X_4=3.40-4.19$ puan aralığı yapıp yapmama durumunun “Katılıyorum” düzeyinde olduğunu,

$X_5=4.20-5.00$ puan aralığı yapıp yapmama durumunun “Kesinlikle Katılıyorum” düzeyinde olduğu kabul edilmiştir.

S1 için kursiyerlerin cevap ortalamaları kesinlikle katılıyorum.

S2 için kursiyerlerin cevap ortalamaları katılıyorum.

S3 için kursiyerlerin cevap ortalamaları kararsızım.

S4 için kursiyerlerin cevap ortalamaları kesinlikle katılıyorum.

S5 için kursiyerlerin cevap ortalamaları katılıyorum.

S6 için kursiyerlerin cevap ortalamaları kesinlikle katılıyorum.

S7 için kursiyerlerin cevap ortalamaları kararsızım.

S8 için kursiyerlerin cevap ortalamaları katılmıyorum.

S9 için kursiyerlerin cevap ortalamaları katılıyorum.

S10 için kursiyerlerin cevap ortalamaları katılmıyorum.

S11 için kursiyerlerin cevap ortalamaları katılmıyorum.

S12 için kursiyerlerin cevap ortalamaları katılmıyorum

S13 için kursiyerlerin cevap ortalamaları katılmıyorum

S14 için kursiyerlerin cevap ortalamaları kararsızım.

S15 için kursiyerlerin cevap ortalamaları kararsızım.

S16 için kursiyerlerin cevap ortalamaları kararsızım.

S17 için kursiyerlerin cevap ortalamaları katılıyorum.

S18 için kursiyerlerin cevap ortalamaları kararsızım.

S19 için kursiyerlerin cevap ortalamaları katılıyorum.

S20 için kursiyerlerin cevap ortalamaları katılmıyorum.

S21 için kursiyerlerin cevap ortalamaları katılmıyorum.

Faktörlerin ortalama istatistikleri çizelge 3.3.'te gösterilmiştir.

Çizelge 3.3. Faktörlerin Ortalama İstatistikleri

Faktörler	N (Örnek Sayısı)	Ortalama İstatistikleri	
		Ortalama	Standart Hata
Faktör 1: Sosyo-Ekonomik	487	2,495	1,012
Faktör 2: Erişilebilirlik	487	2,515	0,870
Faktör 3: Kişisel Gelişim ve Yenilikler	487	4,005	0,844
Faktör 4: Kariyer ve Beklentiler	487	3,545	0,847
Faktör 5: Sosyal Statü	487	2,907	0,985

Çizelge 3.3.'e göre; faktör 1'in ortalama puanı (**Faktör1_(ort)= 2,495<2,59**) olduğundan kursiyerlerin faktör 1'e katılmadıklarını göstermektedir. Faktör 2'nin ortalama puanı (**Faktör2_(ort)= 2,515<2,59**) olması nedeniyle kursiyerlerin faktör 2'ye katılmadıklarını göstermektedir. Buna göre faktör 3'ün ortalama puanı (**Faktör3_(ort)= 4,005<4,19**) olduğundan kursiyerlerin faktör 3'e katıldıklarını göstermektedir. Faktör 4'ün ortalama puanı (**Faktör4_(ort)= 3,545<4,19**) olması nedeniyle kursiyerlerin faktör 4'e katıldıklarını göstermektedir. Faktör 5'in ortalama puanı (**Faktör5_(ort)= 2,907<3,39**) olduğundan kursiyerlerin faktör 5'e kararsız olduklarını göstermektedir.

Faktörlerin Yaşlara Göre Analizi

Faktörlerin yaşlara göre incelenmesi çizelge 3.4.'te gösterilmiştir.

Çizelge 3.4. Kursiyerlerin Yaşlarının Faktörlere Etkisi

Faktörler	Yaş Aralıkları	N	$\bar{X}$	SS	F Değeri	p Değeri
Sosyo-Ekonomik	18-22	169	2,6169	0,88684	1,469	0,222
	23-27	122	2,4637	1,05185		
	28-35	86	2,3547	1,05473		
	36 ve üstü	108	2,4537	1,10814		
Erişilebilirlik	18-22	169	2,6346	0,78205	2,250	0,082
	23-27	122	2,4940	0,84311		
	28-35	86	2,3430	0,87871		
	36 ve üstü	108	2,4907	1,00346		
Kişisel Gelişim ve Yenilikler	18-22	169	4,1908	0,70356	4,961	0,002*
	23-27	122	3,8750	0,92091		
	28-35	86	3,8372	0,97977		
	36 ve üstü	108	4,0000	0,79131		
Kariyer ve Beklentiler	18-22	169	3,7112	0,76590	4,575	0,004*
	23-27	122	3,5484	0,85725		
	28-35	86	3,4721	0,81279		
	36 ve üstü	108	3,3407	0,93699		
Sosyal Statü	18-22	169	3,0562	0,91683	2,593	0,058
	23-27	122	2,8468	1,01097		
	28-35	86	2,7122	1,00989		
	36 ve üstü	108	2,9005	1,01734		

*p<0,05

Kurslara katılan kursiyerlerin yaş gruplarının farklı olması sosyo-ekonomik faktörünü etkilememiştir (F=1,469, p=0,222>0,05).

Kurslara katılan kursiyerlerin yaş gruplarının farklı olması erişilebilirlik faktörünü etkilememiştir (F=2,250, p=0,082>0,05).

Kurslara katılan kursiyerlerin yaş gruplarının farklı olması kişisel gelişim ve yenilikler faktörünü etkilemiştir (F=4,961, p=0,002<0,05). Söz konusu farklılık incelendiğinde; 18-22 yaş aralığında olanların kişisel gelişim ve yenilikler puan ortalamasının (4,1908), 23-27 yaş aralığında (3,8750) ve 28-35 yaş aralığındaki (3,8372) puan ortalamasından yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Kurslara katılan kursiyerlerin yaş gruplarının farklı olması kariyer ve beklentiler faktörünü etkilemiştir ($F=4,575$, $p=0,004<0,05$). Söz konusu farklılık incelendiğinde; 18-22 yaş aralığında olanların kariyer ve beklentiler puan ortalamasının (3,7112), 36 ve üstü yaş aralığındaki (3,3407) puan ortalamasından yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Kurslara katılan kursiyerlerin yaş gruplarının farklı olması sosyal statü faktörünü etkilememiştir ($F=2,593$, $p=0,058>0,05$). Fark çıkan yaşlar arasındaki farkın analizi çizelge 3.5.'de verilmiştir.

Çizelge 3. 5. Faktörlerin Yaşlara Göre Tukey Fark Çizelgesi

Faktörler	Yaş	Yaş Aralıkları	Ort. Farkı	Std. Hata	P Değeri
Kişisel Gelişim ve Yenilikler	18-22 Yaş	23-27	,315	0,098	0,008*
		28-35	,353	0,110	0,008*
Kariyer ve Beklentiler	18-22 Yaş	36 ve üstü	,370	0,103	0,002*

* $p<0,05$

Kişisel gelişim ve yenilikler faktörünün yaşlara ilişkin Tukey istatistiği incelendiğinde 18-22 yaş aralığında olan kursiyerlerle 23-27 yaş ve 28-35 yaş aralığında olan kursiyerler arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p_{23-27\text{ yaş},28-35\text{ yaş}}=0,008<0,05$).

Kariyer ve beklentiler faktörünün yaşlara ilişkin Tukey İstatistiği incelendiğinde 18-22 yaş aralığında olan kursiyerlerle 36 yaş ve üstündeki kursiyerlerin arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p_{36\text{ yaş ve üstü}}=0,002<0,05$).

Faktörlerin Cinsiyetlere Göre İncelenmesi

Faktörlerin cinsiyetlere göre incelenmesi çizelge 3.6. 'da gösterilmiştir.

Çizelge 3.6: Kursiyerlerin Cinsiyetlerinin Faktörlere Etkisi

Faktörler	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	SS	t Değeri	p Değeri
Sosyo-Ekonomik	Erkek	369	2,4756	1,02005	-0,761	0,447
	Kadın	118	2,5572	0,99218		
Erişilebilirlik	Erkek	369	2,5095	0,90491	-0,265	0,791
	Kadın	118	2,5339	0,75809		
Kişisel Gelişim ve Yenilikler	Erkek	369	3,9695	0,87495	-1,673	0,095
	Kadın	118	4,1186	0,73213		
Kariyer ve Beklentiler	Erkek	369	3,5718	0,85926	1,219	0,224
	Kadın	118	3,4627	0,80541		
Sosyal Statü	Erkek	369	2,8503	0,99903	-2,28	0,023*
	Kadın	118	3,0869	0,92240		

*p<0,05

Kurslara katılan kursiyerlerin cinsiyetleri sosyo-ekonomik faktörünü etkilememiştir (t=-0,761, p=0,447>0,05).

Kurslara katılan kursiyerlerin cinsiyetleri erişilebilirlik faktörünü etkilememiştir (t=-0,265, p=0,791>0,05).

Kurslara katılan kursiyerlerin cinsiyetleri kişisel gelişim ve yenilikler faktörünü etkilememiştir (t=-1,673, p=0,095>0,05).

Kurslara katılan kursiyerlerin cinsiyetleri kariyer ve beklentiler faktörünü etkilememiştir (t=1,219, p=0,224<0,05).

Kurslara katılan kursiyerlerin cinsiyetleri sosyal statü faktörünü etkilemiştir (t=-2,280, p=0,023<0,05). Söz konusu farklılık incelendiğinde; kadın olanların (3,0869) puan ortalaması, erkek olanların sosyal statü puan ortalamasından (2,8503) yüksektir.

Faktörlerin Eğitim Durumlarına Göre İncelenmesi

Faktörlerin eğitim durumlarına göre incelenmesi çizelge 3.7.'de gösterilmiştir.

Çizelge 3.7. Kursiyerlerin Eğitim Durumlarının Faktörlere Etkisi

Faktörler	Eğitim Durumu	N	$\bar{X}$	SS	F Değeri	p Değeri
Sosyo-Ekonomik	İlk ve Ortaöğretim	111	2,595	1,019	0,821	0,441
	Üniversite	346	2,474	1,022		
	Lisansüstü	30	2,375	0,883		
Erişilebilirlik	İlk ve Ortaöğretim	111	2,495	1,013	0,633	0,531
	Üniversite	346	2,577	1,007		
	Lisansüstü	30	2,507	0,829		
Kişisel Gelişim ve Yenilikler	İlk ve Ortaöğretim	111	2,383	0,811	0,330	0,719
	Üniversite	346	2,515	0,871		
	Lisansüstü	30	4,029	0,873		
Kariyer ve Beklentiler	İlk ve Ortaöğretim	111	3,989	0,842	0,755	0,471
	Üniversite	346	4,108	0,773		
	Lisansüstü	30	4,006	0,844		
Sosyal Statü	İlk ve Ortaöğretim	111	3,587	0,790	0,055	0,946
	Üniversite	346	3,547	0,867		
	Lisansüstü	30	3,373	0,823		

*p<0,05

Kursiyerlerin eğitim durumlarına göre faktörler arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.

Kurslara katılan kursiyerlerin farklı eğitim durumlarında olması sosyo-ekonomik ($F_{\text{sosyo-ekonomik}}=0,821$, $p_{\text{sosyo-ekonomik}}=0,441>0,05$) faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Kurslara katılan kursiyerlerin farklı eğitim durumlarında olması erişilebilirlik ($F_{\text{erişilebilirlik}}=0,633$, $p_{\text{erişilebilirlik}}=0,531>0,05$), faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Kurslara katılan kursiyerlerin farklı eğitim durumlarında olması kişisel gelişim ve yenilikler ($F_{\text{kişisel gelişim ve yenilikler}}=0,330$, $p_{\text{kişisel gelişim ve yenilikler}}=0,719>0,05$), faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Kurslara katılan kursiyerlerin farklı eğitim durumlarında olması kariyer ve beklentiler ($F_{\text{kariyer ve beklentiler}}=0,755$, $p_{\text{kariyer ve beklentiler}}=0,471>0,05$), faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Kurslara katılan kursiyerlerin farklı eğitim durumlarında olması sosyal statü ($F_{\text{sosyal statü}}=0,055$, $p_{\text{sosyal statü}}=0,946>0,05$) faktörü açısından istatistiksel anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Faktörlerin Antrenör Kademelerine Göre İncelenmesi

Faktörlerin antrenör kademelerine göre incelenmesi çizelge 3.8.'de gösterilmiştir.

Çizelge 3.8. Kursiyerlerin Antrenörlük Kademelerinin Faktörlere Etkisi

Faktörler	Kademeler	N	$\bar{X}$	S.S.	F Değeri	p Değeri
Sosyo-Ekonomik	Birinci Kademe	322	2,5947	1,00561	6,064	0,000*
	İkinci Kademe	137	2,2226	0,94162		
	Üçüncü Kademe	18	2,4167	1,09477		
	Dördüncü Kademe	10	3,1750	1,29126		
Erişilebilirlik	Birinci Kademe	322	2,5505	0,83347	4,688	0,003*
	İkinci Kademe	137	2,3960	0,87534		
	Üçüncü Kademe	18	2,3194	1,00662		
	Dördüncü Kademe	10	3,3750	1,23744		
Kişisel Gelişim ve Yenilikler	Birinci Kademe	322	4,0505	0,79424	3,541	0,015*
	İkinci Kademe	137	3,9343	0,89487		
	Üçüncü Kademe	18	3,5139	1,15514		
	Dördüncü Kademe	10	4,4250	0,73645		
Kariyer ve Beklentiler	Birinci Kademe	322	3,5335	0,85405	1,624	0,183
	İkinci Kademe	137	3,5927	0,75280		
	Üçüncü Kademe	18	3,2111	1,15702		
	Dördüncü Kademe	10	3,8800	1,11634		
Sosyal Statü	Birinci Kademe	322	2,9744	0,99782	2,689	0,056
	İkinci Kademe	137	2,7445	0,91729		
	Üçüncü Kademe	18	2,7083	1,04407		
	Dördüncü Kademe	10	3,3500	1,13162		

* $p<0,05$

Kurslara katılan kursiyerlerin antrenörlük kademeleri sosyo-ekonomik faktörünü etkilemiştir ($F=6,064$, $p=0,000<0.05$). Söz konusu farklılık incelendiğinde; antrenörlük kademesi birinci kademe olanların sosyo-ekonomik puan ortalamasının ($2,5947$), ikinci kademe puan ortalamasından ($2,2226$) yüksek olduğu, dördüncü kademe olanların sosyo-ekonomik puan ortalamasının ($3,1750$), ikinci kademe puan ortalamasından ($2,2226$) yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Kurslara katılan kursiyerlerin antrenörlük kademeleri erişilebilirlik faktörünü etkilemiştir ($F=4,688$, $p=0,003<0.05$). Söz konusu farklılık incelendiğinde; antrenörlük kademesi dördüncü kademe olanların erişilebilirlik puan ortalamasının ($3,3750$), ikinci kademe puan ortalamasından ($2,3960$), birinci kademe puan ortalamasından ($2,5505$), üçüncü kademe puan ortalamasından ($2,3194$) yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Kurslara katılan kursiyerlerin antrenörlük kademeleri kişisel gelişim ve yenilikler faktörünü etkilemiştir ($F=3,541$, $p=0,015<0.05$). Söz konusu farklılık incelendiğinde; antrenörlük kademesi dördüncü kademe olanların kişisel gelişim ve yenilikler puan ortalamasının ($4,4250$), üçüncü kademe puan ortalamasından ($3,5139$), birinci kademe puan ortalamasının ($4,0505$) üçüncü kademe puan ortalamasından ($3,5139$) yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Kurslara katılan kursiyerlerin antrenörlük kademeleri kariyer ve beklentiler faktörünü etkilememiştir ($F=1,624$, $p=0,183>0.05$). Kurslara katılan kursiyerlerin antrenörlük kademeleri sosyal statü faktörünü etkilememiştir ($F=2,689$, $p=0,056>0.05$).

Fark çıkan antrenör kademeleri arasındaki fark görmek için Tukey fark çizelgesi çizelge 3.9.'da verilmiştir

Çizelge 3.9. Faktörlerin Antrenör Kademelerine Göre Tukey Farkı

Faktörler	Ant. Kademesi	Ant. Kademesi	Ort. Farkı	Std. Hata	p Değeri
Sosyo-Ekonomik	Birinci Kademe	İkinci Kademe	,372	0,108	0,002*
	İkinci Kademe	Dördüncü Kademe	-,952	0,326	0,019*
Erişilebilirlik	Dördüncü Kademe	Birinci Kademe	,824	0,276	0,016*
		İkinci Kademe	,979	0,282	0,003*
		Üçüncü Kademe	1,055	0,339	0,011*
Kişisel Gelişim ve Yenilikler	Üçüncü Kademe	Birinci Kademe	-,536	0,202	0,042*
		Dördüncü Kademe	-,911	0,330	0,031*

*p<0,05

Faktörlerin Kursiyerlerin Katıldığı Kurs Branşlarına Göre İncelenmesi

Faktörlerin kurs branşlarına göre incelenmesi çizelge 3.10. 'da gösterilmiştir.

Çizelge 3.10. Faktörlerin Kursiyerlerin Katıldıkları Branşlara Etkisi

Faktörler	Branşlar	N	$\bar{X}$	S.S.	F Değeri	p Değeri
Sosyo-Ekonomik	Oryantiring	72	2,3368	0,91463	1,893	0,038*
	Çim Hokeyi	57	2,6798	1,13464		
	Dans	20	2,7000	0,99868		
	Triatlon	14	2,6964	1,30891		
	Güreş	159	2,4418	0,97970		
	Karate	66	2,4924	1,03028		
	Atıcılık	42	2,3393	0,82791		
	Kürek	11	2,9545	1,36390		
	Curling	18	3,0833	0,85749		
	Bilardo	8	2,6563	1,36236		
	Halter	10	2,4750	1,03044		
	Özel Sporcular Cimnastik	10	1,7500	0,54006		

*p<0,05

Çizelge 3.10. Devamı- Faktörlerin Kursiyerlerin Katıldıkları Branşlara Etkisi

Faktörler	Branşlar	N	$\bar{X}$	S.S.	F Değeri	p Değeri
Erişilebilirlik	Oryantiring	72	2,3576	0,76087	1,183	0,296
	Çim Hokeyi	57	2,5658	0,79693		
	Dans	20	2,5875	0,83617		
	Triatlon	14	2,6786	1,29135		
	Güreş	159	2,5440	0,90818		
	Karate	66	2,5530	0,88634		
	Atıcılık	42	2,4345	0,74502		
	Kürek	11	2,7273	1,24727		
	Curling	18	2,7917	0,71871		
	Bilardo	8	2,8438	1,22429		
	Halter	10	2,2000	0,86442		
	Özel Sporcular Cimnastik	10	1,9500	0,40483		
Kişisel Gelişim ve Yenilikler	Oryantiring	72	3,8264	0,66824	3,105	0,000*
	Çim Hokeyi	57	3,7763	1,09960		
	Dans	20	4,4000	0,50262		
	Triatlon	14	3,9107	0,54249		
	Güreş	159	4,0896	0,87479		
	Karate	66	4,2652	0,66199		
	Atıcılık	42	3,6786	0,86300		
	Kürek	11	3,9318	0,83734		
	Curling	18	4,3056	0,62164		
	Bilardo	8	3,9688	0,86021		
	Halter	10	3,5500	1,16548		
	Özel Sporcular Cimnastik	10	4,3000	0,68516		
Kariyer ve Beklentiler	Oryantiring	72	3,1972	0,73427	5,170	0,000*
	Çim Hokeyi	57	3,4386	0,94449		
	Dans	20	3,8500	0,93330		
	Triatlon	14	3,4000	0,92154		
	Güreş	159	3,7547	0,77261		
	Karate	66	3,7152	0,74426		
	Atıcılık	42	3,0714	0,89641		
	Kürek	11	3,2364	1,05761		
	Curling	18	4,0889	0,56244		
	Bilardo	8	3,5250	0,71664		
	Halter	10	3,2200	1,00421		
	Özel Sporcular Cimnastik	10	3,5000	0,58310		

*p<0,05

Çizelge 3.10. Devamı- Faktörlerin Kursiyerlerin Katıldıkları Branşlara Etkisi

Faktörler	Branşlar	N	$\bar{X}$	S.S.	F Değeri	p Değeri
Sosyal Statü	Oryantiring	72	2,6493	0,84406	3,615	0,000*
	Çim Hokeyi	57	2,9342	0,98937		
	Dans	20	3,4375	1,06646		
	Triatlon	14	2,8750	1,18383		
	Güreş	159	2,8915	0,97009		
	Karate	66	2,8939	0,90730		
	Atıcılık	42	2,6786	0,96000		
	Kürek	11	3,0227	1,29641		
	Curling	18	3,8889	0,79623		
	Bilardo	8	3,6875	1,08356		
	Halter	10	2,6000	0,92946		
	Özel Sporcular Cimnastik	10	2,7000	0,85635		

*p<0,05

Fark çıkan kurs branşları arasındaki farkı görmek için Tukey farkı çizelge 3.11.'de verilmiştir.

Çizelge 3.11. Faktörlerin Kurs Branşlarına Göre Tukey Fark Çizelgesi

Faktörler	Kurs Branşı	Kurs Branşı	Ort. Farkı	Std. Hata	p Değeri
Sosyo-Ekonomik	Curling	Özel Sporcular Cimnastik	1,333	0,395	0,038*
Kişisel Gelişim ve Yenilikler	Atıcılık	Karate	-,586	0,162	0,018*
Kariyer ve Beklentiler	Oryantiring	Güreş	-,557	0,115	0,000*
		Karate	-,517	0,137	0,011*
		Curling	-,891	0,213	0,002*
	Atıcılık	Dans	-,778	0,219	0,022*
		Güreş	-,683	0,143	0,000*
		Karate	-,643	0,159	0,004*
		Curling	-1,017	0,228	0,001*
Sosyal Statü	Curling	Oryantring	1,239	0,252	0,000*
		Çim Hokeyi	,954	0,258	0,013*
		Güreş	,997	0,238	0,002*
		Karate	,994	0,254	0,006*
		Atıcılık	1,210	0,269	0,001*
		Halter	1,288	0,377	0,033*

*p<0,05

Kurslara katılan kursiyerlerin katıldıkları kurs branşları sosyo-ekonomik faktörünü etkilemiştir ($F=1,893$, $p=0,038<0.05$). Söz konusu farklılık incelendiğinde; Curling kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (3,0833), özel sporcuların puan ortalamasından (1,7500) yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Kurslara katılan kursiyerlerin katıldıkları kurs branşları erişilebilirlik faktörünü etkilememiştir ($F=1,183$, $p=0,296>0.05$).

Kurslara katılan kursiyerlerin katıldıkları kurs branşları kişisel gelişim ve yenilikler faktörünü etkilemiştir ($F=3,105$, $p=0,000<0.05$). Söz konusu farklılık incelendiğinde; Karate kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (4,2652), atıcılık puan ortalamasından (3,6786) yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Kurslara katılan kursiyerlerin katıldıkları kurs branşları kariyer ve beklentiler faktörünü etkilemiştir ($F=5,170$, $p=0,000<0.05$). Oryantiring kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (3,1972), karate puan ortalamasından (3,7152) düşük olduğu tespit edilmiştir. Oryantiring kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (3,1972), curling puan ortalamasından (4,0889) düşük olduğu tespit edilmiştir. Atıcılık kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (3,0714), dans puan ortalamasından (3,8500) düşük olduğu tespit edilmiştir. Atıcılık kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (3,0714), güreş puan ortalamasından (3,7547) düşük olduğu tespit edilmiştir. Atıcılık kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (3,0714), karate puan ortalamasından (3,7152) düşük olduğu tespit edilmiştir. Atıcılık kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (3,0714), curling puan ortalamasından (4,0889) düşük olduğu tespit edilmiştir.

Kurslara katılan kursiyerlerin katıldıkları kurs branşları sosyal statü faktörünü etkilemiştir ($F=3,615$, $p=0,000<0.05$). Söz konusu farklılık incelendiğinde; Oryantiring kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (2,6493), curling puan ortalamasından (3,8889) düşük olduğu tespit edilmiştir. Çim hokeyi kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (2,9342), curling puan ortalamasından (3,8889) düşük olduğu tespit edilmiştir. Güreş kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (2,8915), curling puan ortalamasından (3,8889) düşük olduğu tespit edilmiştir. Karate kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (2,8939), curling

puan ortalamasından (3,8889) düşük olduğu tespit edilmiştir. Atıcılık kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (2,6786), curling puan ortalamasından (3,8889) düşük olduğu tespit edilmiştir. Atıcılık kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (2,6000), curling puan ortalamasından (3,8889) düşük olduğu tespit edilmiştir.

Faktörlerin Kursiyerlerin Spor Branşlarına Göre İncelenmesi

Faktörlerin spor branşlarına göre incelenmesi çizelge 3.12.'de gösterilmiştir.

Çizelge 3.12. Kursiyerlerin Spor Branşlarının Faktörlere Etkisi

Faktörler	Branşlar	N	$\bar{X}$	S.S.	F Değeri	p Değeri
Sosyo-Ekonomik	Bir spor branşıyla ilgilenen	439	2,487	1,002	0,143	0,867
	Birden fazla spor branşıyla ilgilenen	32	2,555	1,009		
	Hiç spor branşı olmayanlar	16	2,594	1,344		
Erişilebilirlik	Bir spor branşıyla ilgilenen	439	2,530	0,868	0,676	0,509
	Birden fazla spor branşıyla ilgilenen	32	2,422	0,784		
	Hiç spor branşı olmayanlar	16	2,313	1,105		
Kişisel Gelişim ve Yenilikler	Bir spor branşıyla ilgilenen	439	4,011	0,865	0,304	0,738
	Birden fazla spor branşıyla ilgilenen	32	4,016	0,718		
	Hiç spor branşı olmayanlar	16	3,844	0,417		
Kariyer ve Beklentiler	Bir spor branşıyla ilgilenen	439	3,565	0,847	2,626	0,073
	Birden fazla spor branşıyla ilgilenen	32	3,513	0,790		
	Hiç spor branşı olmayanlar	16	3,075	0,882		
Sosyal Statü	Bir spor branşıyla ilgilenen	439	2,916	0,984	0,173	0,842
	Birden fazla spor branşıyla ilgilenen	32	2,828	0,915		
	Hiç spor branşı olmayanlar	16	2,828	1,200		

*p<0,05

Kursiyerlerin ilgilendiği spor branşı sayısına göre faktörler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.

Kurslara katılan kursiyerlerin ilgilendiği spor branşı sayısının farklı olması sosyo-ekonomik ($F_{\text{sosyo-ekonomik}}=0,143$, $p_{\text{sosyo-ekonomik}}=0,867>0,05$) faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Kurslara katılan kursiyerlerin ilgilendiği spor branşı sayısının farklı olması erişilebilirlik ($F_{\text{erişilebilirlik}}=0,676$, $p_{\text{erişilebilirlik}}=0,509>0,05$) faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Kurslara katılan kursiyerlerin ilgilendiği spor branşı sayısının farklı olması kişisel gelişim ve yenilikler ($F_{\text{kişisel gelişim ve yenilikler}}=0,304$, $p_{\text{kişisel gelişim ve yenilikler}}=0,738>0,05$) faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Kurslara katılan kursiyerlerin ilgilendiği spor branşı sayısının farklı olması kariyer ve beklentileri ($F_{\text{kariyer ve beklentiler}}=2,626$, $p_{\text{kariyer ve beklentiler}}=0,073>0,05$) faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Kurslara katılan kursiyerlerin ilgilendiği spor branşı sayısının farklı olması sosyal statü durumları ($F_{\text{sosyal statü}}=-0,173$, $p_{\text{sosyal statü}}=0,842>0,05$) faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Faktörlerin Müsabıklık Durumuna Göre İncelenmesi

Faktörlerin müsabıklık durumuna göre incelenmesi çizelge 3.13.'te gösterilmiştir.

Çizelge 3.13. Kursiyerlerin Müsabıklık Durumunun Faktörlere Etkisi

Faktörler	Müسابıklık Durumu	N	$\bar{X}$	SS	t Değeri	p Değeri
Sosyo-Ekonomik	Evet	377	2,5113	1,01389	0,641	0,522
	Hayır	110	2,4409	1,01249		
Erişilebilirlik	Evet	377	2,5279	0,85786	0,584	0,560
	Hayır	110	2,4727	0,91706		
Kişisel Gelişim ve Yenilikler	Evet	377	4,0053	0,83811	-0,017	0,987
	Hayır	110	4,0068	0,86897		
Kariyer ve Beklentiler	Evet	377	3,5666	0,81727	1,023	0,307
	Hayır	110	3,4727	0,94227		
Sosyal Statü	Evet	377	2,8959	0,98084	-0,485	0,628
	Hayır	110	2,9477	1,00406		

* $p<0,05$

Kursiyerlerin müsabıklık durumlarına göre faktörler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.

Kurslara katılan kursiyerlerin müsabıklık durumları, sosyo-ekonomik ($t_{\text{sosyo-ekonomik}}=0,641$, $p_{\text{sosyo-ekonomik}}=0,522>0,05$), faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Kurslara katılan kursiyerlerin müsabıklık durumları erişilebilirlik ($t_{\text{erişilebilirlik}}=0,584$, $p_{\text{erişilebilirlik}}=0,560>0,05$), faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Kurslara katılan kursiyerlerin müsabıklık durumları kişisel gelişim ve yenilikler ($t_{\text{kişisel gelişim ve yenilikler}}=-0,017$, $p_{\text{kişisel gelişim ve yenilikler}}=0,987>0,05$), faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Kurslara katılan kursiyerlerin müsabıklık durumları kariyer ve beklentileri ($t_{\text{kariyer ve beklentiler}}=1,023$, $p_{\text{kariyer ve beklentiler}}=0,307>0,05$), faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Kurslara katılan kursiyerlerin müsabıklık durumları sosyal statü ($t_{\text{sosyal statü}}=-0,485$, $p_{\text{sosyal statü}}=0,628>0,05$) faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Faktörlerin Başka Branşlardan Antrenörlük Belgesi Durumuna Göre İncelenmesi

Faktörlerin başka branşlardan antrenörlük belgesi durumuna göre incelenmesi Çizelge 3.14.'te gösterilmiştir.

Çizelge 3.14. Kursiyerlerin Başka Branşlardan Antrenörlük Belgesi Durumunun Faktörlere Etkisi

Faktörler	Başka Branşlardan Antrenörlük Belgesi	N	$\bar{X}$	SS	t Değeri	p Değeri
Sosyo-Ekonomik	Evet	117	2,4744	1,10562	-0,257	0,797
	Hayır	370	2,5020	,98335		
Erişilebilirlik	Evet	117	2,4850	,87302	-0,432	0,666
	Hayır	370	2,5250	,87122		
Kişisel Gelişim ve Yenilikler	Evet	117	3,9487	,90885	-0,837	0,403
	Hayır	370	4,0236	,82328		
Kariyer ve Beklentiler	Evet	117	3,4735	,91636	-1,053	0,293
	Hayır	370	3,5681	,82387		
Sosyal Statü	Evet	117	2,8675	1,04972	-0,504	0,614
	Hayır	370	2,9203	,96521		

*p<0,05

Kursiyerlerin başka branşlardan antrenörlük belgesi durumlarına göre faktörler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.

Kurslara katılan kursiyerlerin antrenörlük belgesi durumları, sosyo-ekonomik ($t_{\text{sosyo-ekonomik}}=-0,257$, $p_{\text{sosyo-ekonomik}}=0,797>0,05$), faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Kurslara katılan kursiyerlerin antrenörlük belgesi durumları, erişilebilirlik ($t_{\text{erişilebilirlik}}=-0,432$, $p_{\text{erişilebilirlik}}=0,666>0,05$), faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Kurslara katılan kursiyerlerin antrenörlük belgesi durumları, kişisel gelişim ve yenilikler ($t_{\text{kişisel gelişim ve yenilikler}}=-0,837$, $p_{\text{kişisel gelişim ve yenilikler}}=0,403>0,05$), faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Kurslara katılan kursiyerlerin antrenörlük belgesi durumları, kariyer ve beklentileri ($t_{\text{kariyer ve beklentiler}}=-1,053$, $p_{\text{kariyer ve beklentiler}}=0,293>0,05$), faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Kurslara katılan kursiyerlerin antrenörlük belgesi durumları sosyal statü ($t_{\text{sosyal statü}}=-0,504$, $p_{\text{sosyal statü}}=0,614>0,05$) faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Faktörlerin Aktif Olarak Antrenörlük Yapılması Durumuna Göre İncelenmesi

Faktörlerin aktif olarak antrenörlük yapma durumuna göre incelenmesi çizelge 3.15'te gösterilmiştir.

Çizelge 3.15. Kursiyerlerin Aktif Olarak Antrenörlük Yapılması Durumunun Faktörlere Etkisi

Faktörler	Aktif Antrenörlük	N	$\bar{X}$	SS	t Değeri	P Değeri
Sosyo-Ekonomik	Evet	228	2,4145	1,06135	-1,657	0,098
	Hayır	259	2,5666	0,96481		
Erişilebilirlik	Evet	228	2,4496	0,90104	-1,568	0,118
	Hayır	259	2,5734	0,84101		
Kişisel Gelişim ve Yenilikler	Evet	228	3,9375	0,95619	-1,674	0,095
	Hayır	259	4,0656	0,72839		
Kariyer ve Beklentiler	Evet	228	3,5640	0,89024	,456	0,649
	Hayır	259	3,5290	0,80842		
Sosyal Statü	Evet	228	2,8388	1,00935	-1,447	0,149
	Hayır	259	2,9681	0,96157		

* $p<0,05$

Kursiyerlerin aktif olarak antrenörlük yapmalarına göre faktörler arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.

Kurslara katılan kursiyerlerin aktif olarak antrenörlük yapmaları sosyo-ekonomik ($t_{\text{sosyo-ekonomik}}=-1,657$, $p_{\text{sosyo-ekonomik}}=0,098>0,05$), faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Kurslara katılan kursiyerlerin aktif olarak antrenörlük yapmaları erişilebilirlik ($t_{\text{erişilebilirlik}}=-1,568$, $p_{\text{erişilebilirlik}}=0,118>0,05$), faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Kurslara katılan kursiyerlerin aktif olarak antrenörlük yapmaları kişisel gelişim ve yenilikler ($t_{\text{kişisel gelişim ve yenilikler}}=-1,674$, $p_{\text{kişisel gelişim ve yenilikler}}=0,095>0,05$), faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Kurslara katılan kursiyerlerin aktif olarak antrenörlük yapmaları kariyer ve beklentileri ($t_{\text{kariyer ve beklentiler}}=0,456$, $p_{\text{kariyer ve beklentiler}}=0,649>0,05$), faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Kurslara katılan kursiyerlerin aktif olarak antrenörlük yapmaları sosyal statü ($t_{\text{sosyal statü}}=-1,447$, $p_{\text{sosyal statü}}=0,149>0,05$) faktörü açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır.

Faktörlerin Mesleklerine Göre İncelenmesi

Faktörlerin mesleklerine göre incelenmesi çizelge 3.16.'da gösterilmiştir.

Çizelge 3.16. Kursiyerlerin Mesleklerinin Faktörlere Etkisi

Faktörler	Meslek	N	$\bar{X}$	S.S.	F Değeri	p Değeri
Sosyo-Ekonomik	Sporcu	75	2,6200	1,01039	3,281	0,011*
	Bed.eğt.öğr	73	2,2979	1,01350		
	Antrenör	137	2,5493	1,08755		
	Öğrenci	134	2,6325	0,95170		
	Diğer	68	2,1912	0,90306		
Erişilebilirlik	Sporcu	75	2,6033	0,84938	1,869	0,115
	Bed.eğt.öğr	73	2,4178	0,86307		
	Antrenör	137	2,5328	0,95766		
	Öğrenci	134	2,6101	0,83537		
	Diğer	68	2,3015	0,75750		
Kişisel Gelişim ve Yenilikler	Sporcu	75	4,0133	0,87466	1,363	0,246
	Bed.eğt.öğr	73	3,8699	0,86212		
	Antrenör	137	3,9672	0,98323		
	Öğrenci	134	4,1343	0,74507		
	Diğer	68	3,9669	0,63614		

Çizelge 3.16.Devamı- Kursiyerlerin Mesleklerinin Faktörlere Etkisi

Faktörler	Meslek	N	$\bar{X}$	S.S.	F Değeri	p Değeri
Kariyer ve Beklentiler	Sporcu	75	3,6427	0,75501	4,453	0,002*
	Bed.eğt.öğr	73	3,4712	0,88152		
	Antrenör	137	3,6000	0,90131		
	Öğrenci	134	3,6612	0,80869		
	Diğer	68	3,1794	0,77893		
Sosyal Statü	Sporcu	75	2,9433	1,05393	1,902	0,109
	Bed.eğt.öğr	73	2,8973	0,93526		
	Antrenör	137	2,8832	1,03702		
	Öğrenci	134	3,0485	0,90916		
	Diğer	68	2,6507	0,97079		

*p<0,05

Çizelge 3.16. incelendiğinde kurslara katılan kursiyerlerin meslekleri sosyo-ekonomik faktörünü etkilemiştir (F=3,281, p=0,011<0,05) istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.

Söz konusu farklılık incelendiğinde; diğer meslek grubundaki kursiyerlerin puan ortalaması (2,191), öğrenci olan kursiyerlerin puan ortalamasından (2,632) düşük olduğu tespit edilmiştir.

Kurslara katılan kursiyerlerin meslekleri erişilebilirlik faktörünü etkilememiştir (F=1,869, p=0,115>0,05) istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

Kurslara katılan kursiyerlerin meslekleri kişisel gelişim ve yenilikler faktörünü etkilememiştir (F=1,363, p=0,246>0,05) istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

Kurslara katılan kursiyerlerin meslekleri kariyer ve beklentiler faktörünü etkilemiştir (F=4,453, p=0,002<0,05). İstatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Söz konusu farklılık incelendiğinde; diğer meslek grubundaki kursiyerlerin puan ortalaması (3,179) öğrenci olan kursiyerlerin puan ortalamasından (3,661) düşük olduğu tespit edilmiştir. Diğer meslek grubundaki kursiyerlerin puan ortalaması (3,179) sporcu olan kursiyerlerin puan ortalamasından (3,642) düşük olduğu tespit edilmiştir. Diğer meslek grubundaki kursiyerlerin puan

ortalaması (3,179) antrenör olan kursiyerlerin puan ortalamasından (3,600) düşük olduğu tespit edilmiştir.

Kurslara katılan kursiyerlerin meslekleri sosyal statü faktörünü etkilememiştir (F=1,902, p=0,109>0,05) istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.

Çizelge 3.17. Faktörlerin Mesleklere Göre Tukey Fark Çizelgesi

Faktörler	Meslek	Meslek	Ort. Farkı	Std. Hata	p Değeri
Sosyo-Ekonomik	Öğrenci	Diğer Meslek Grupları	,441	0,149	0,027*
Kariyer ve Beklentiler	Diğer Meslek Grupları	Sporcu	-,463	0,139	0,009*
		Antrenör	-,420	0,123	0,007*
		Öğrenci	-,481	0,124	0,001*

*p<0,05

Sosyo-ekonomik faktörünün mesleklere göre Tukey Fark İstatistiği incelendiğinde diğer meslek gruplarındaki kursiyerler ile öğrenci olan kursiyerler arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p_{\text{öğrenci-diğer meslek grupları}}=0,027<0,05$).

Kariyer ve beklentiler faktörünün mesleklere göre Tukey Fark İstatistiği incelendiğinde diğer meslek gruplarındaki kursiyerler ile öğrenci olan kursiyerler arasında ($p_{\text{diğer meslek grupları-öğrenci}}=0,001<0,05$), diğer meslek gruplarındaki kursiyerler ile antrenör olan kursiyerler arasında ($p_{\text{diğer meslek grupları-antrenör}}=0,007<0,05$), diğer meslek gruplarındaki kursiyerler ile sporcu olan kursiyerler arasında ($p_{\text{diğer meslek grupları-sporcu}}=0,009<0,05$) anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir.

Çizelge 3.18. Araştırmaya Katılan Bireylerin Antrenörlük Kurslarına Katılım Amaçlarını Belirlemeye Yönelik Verilen Sorulara İlişkin Görüşleri

Sorular	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katlıyorum		Kesinlikle Katlıyorum		Toplam	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Antrenörlük kurslarına kendimi geliştirmek için katılıyorum.	33	6,8	11	2,3	8	1,6	82	16,8	353	72,5	487	100
Antrenörlük kurslarına meslek edinmek için katılıyorum.	37	7,6	51	10,5	37	7,6	130	26,7	232	47,6	487	100
Yeni insanlarla tanışmak için katılıyorum.	93	19,1	111	22,8	76	15,6	110	22,6	97	19,9	487	100
Spor eğitimi konusunda yenilikleri öğrenmek için katılıyorum .	30	6,2	18	3,7	13	2,7	126	25,9	300	61,6	487	100
Antrenörlük yapabilmek için belge zorunluluğunun olması nedeniyle katılıyorum	47	9,7	51	10,5	31	6,4	143	29,4	215	44,1	487	100
Spor dalına özgü öğretim becerileri kazanmak amacıyla katılıyorum.	28	5,7	25	5,1	20	4,1	128	26,3	286	58,7	487	100
Toplumda antrenör kimliği ile saygınlık kazanmak için katılıyorum.	94	19,3	106	21,8	64	13,1	112	23	111	22,8	487	100
Bulduğum il de düzenlendiği için katılıyorum.	210	43,1	104	21,4	28	5,7	54	11,1	91	18,7	487	100
Okuduğum bölüm gereği belge almamın kariyerim açısından faydalı olacağını düşündüğüm için katılıyorum.	75	15,4	66	13,6	35	7,2	110	22,6	201	41,3	487	100
Kurs ücretinin uygun olması nedeniyle katılıyorum.	205	42,1	136	27,9	46	9,4	50	10,3	50	10,3	487	100
Çevremdeki insanların yönlendirmesi ile katılıyorum.	200	41,1	122	25,1	41	8,4	72	14,8	52	10,7	487	100
Boş zamanlarımı değerlendirmek için katılıyorum.	222	45,6	136	27,9	45	9,2	37	7,6	47	9,7	487	100
Kurs süresinin kısa olması nedeniyle katılıyorum.	224	46	157	32,2	36	7,4	30	6,2	40	8,2	487	100
Kamu kurumlarına atanmada belge zorunluluğu olduğu için katılıyorum.	130	26,7	89	18,3	58	11,9	90	18,5	120	24,6	487	100
Başka antrenörlerle rekabet edebilecek bir düzeye ulaşma isteği ile katılıyorum.	120	24,6	95	19,5	61	12,5	98	20,1	113	23,2	487	100
Antrenörlük mesleği imkanlarının iyi olduğunu düşündüğüm için katılıyorum	102	20,9	93	19,1	94	19,3	93	19,1	105	21,6	487	100
Milli takımlarda görev alma isteğim olduğu için katılıyorum.	57	11,4	45	9,2	61	12,5	127	26,1	197	50,5	487	100
Ek gelir imkanı sağlamak için katılıyorum.	95	19,5	83	17	74	15,2	118	24,2	117	24	487	100
Sporcu olarak ulaşamadığım hedeflere antrenör olarak ulaşmak istediğim için katılıyorum.	76	15,6	58	11,9	66	13,6	129	26,5	158	32,4	487	100
Antrenörlük kurslarına çevre edinmek için katılıyorum.	157	32,2	129	26,6	66	13,6	74	15,2	61	12,5	487	100
Belge almanın kolay olduğunu düşündüğüm için katılıyorum.	228	46,8	130	26,7	56	11,5	29	6	44	9	487	100

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin “Antrenörlük kurslarına kendimi geliştirmek için katılıyorum.” fikrine %6,8’i kesinlikle katılmamakta, %2,3’ü katılmamakta ve %1,6’sı kararsız, %16,8’i katılmakta, %72,5’i kesinlikle katılmaktadır.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin “Antrenörlük kurslarına meslek edinmek için katılıyorum.” fikrine %7,6’sı kesinlikle katılmamakta, %10,5’i katılmamakta ve %7,6’sı kararsız, %26,7’si katılmakta, %47,6’sı kesinlikle katılmaktadır.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin “Yeni insanlarla tanışmak için katılıyorum.” fikrine %19,1’i kesinlikle katılmamakta, %22,8’i katılmamakta ve %15,6’sı kararsız, %22,6’sı katılmakta, %19,9’u kesinlikle katılmaktadır.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin “Spor eğitimi konusunda yenilikleri öğrenmek için katılıyorum.” fikrine %6,2’si kesinlikle katılmamakta, %3,7’si katılmamakta ve %2,7’si kararsız, %25,9’u katılmakta, %61,6’sı kesinlikle katılmaktadır.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin “Antrenörlük yapabilmek için belge zorunluluğunun olması nedeniyle katılıyorum.” fikrine %9,7’si kesinlikle katılmamakta, %10,5’i katılmamakta ve %6,4’ü kararsız, %29,4’ü katılmakta, %44,1’i kesinlikle katılmaktadır.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin “Spor dalına özgü öğretim becerileri kazanmak amacıyla katılıyorum.” fikrine %5,7’si kesinlikle katılmamakta, %5,1’i katılmamakta ve %4,1’i kararsız, %26,3’ü katılmakta, %58,7’si kesinlikle katılmaktadır.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin “Toplumda antrenör kimliği ile saygınlık kazanmak için katılıyorum.” fikrine %19,3’ü kesinlikle katılmamakta, %21,8’i katılmamakta ve %13,1’i kararsız, %23’ü katılmakta, %22,8’i kesinlikle katılmaktadır.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin “Bulduğum il de düzenlendiği için katılıyorum.” fikrine %43,1’i kesinlikle katılmamakta, %21,4’ü katılmamakta ve %5,7’si kararsız, %11,1’i katılmakta, %18,7’si kesinlikle katılmaktadır.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin “Okuduğum bölüm gereği belge almamın kariyerim açısından faydalı olacağını düşündüğüm için katılıyorum.” fikrine %15,4’ü kesinlikle katılmamakta, %13,6’sı katılmamakta ve %7,2’si kararsız, %22,6’sı katılmakta, %41,3’ü kesinlikle katılmaktadır.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin “Kurs ücretinin uygun olması nedeniyle katılıyorum.” fikrine %42,1’i kesinlikle katılmamakta, %27,9’u katılmamakta ve %9,4’ü kararsız, %10,3’ü katılmakta, %10,3’ü kesinlikle katılmaktadır.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin “Çevremdeki insanların yönlendirmesi ile katılıyorum.” fikrine %41,1’i kesinlikle katılmamakta, %25,1’i katılmamakta ve %8,4’ü kararsız, %14,8’i katılmakta, %10,7’si kesinlikle katılmaktadır.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin “Boş zamanlarımı değerlendirmek için katılıyorum.” fikrine %45,6’sı kesinlikle katılmamakta, %27,9’u katılmamakta ve %9,2’si kararsız, %7,6’sı katılmakta, %9,7’si kesinlikle katılmaktadır.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin “Kurs süresinin kısa olması nedeniyle katılıyorum.” fikrine %46’sı kesinlikle katılmamakta, %32,2’si katılmamakta ve %7,4’ü kararsız, %6,2’si katılmakta, %8,2’si kesinlikle katılmaktadır.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin “Kamu kurumlarına atanmada belge zorunluluğu olduğu için katılıyorum.” fikrine %26,7’si kesinlikle katılmamakta, %18,3’ü katılmamakta ve %11,9’u kararsız, %18,5’i katılmakta, %24,6’sı kesinlikle katılmaktadır.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin “Başka antrenörlerle rekabet edebilecek bir düzeye ulaşma isteği ile katılıyorum.” fikrine %24,6’sı kesinlikle katılmamakta,

%19,5'i katılmamakta ve %12,5'i kararsız, %20,1'i katılmakta, %23,2'si kesinlikle katılmaktadır.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin "Antrenörlük mesleği imkanlarının iyi olduğunu düşündüğüm için katılıyorum." fikrine %20,9'u kesinlikle katılmamakta, %19,1'i katılmamakta ve %19,3'ü kararsız, %19,1'i katılmakta, %21,6'sı kesinlikle katılmaktadır.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin "Milli takımlarda görev alma isteğim olduğu için katılıyorum." fikrine %11,7'si kesinlikle katılmamakta, %9,2'si katılmamakta ve %12,5'i kararsız, %26,1'i katılmakta, %50,5'i kesinlikle katılmaktadır.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin "Ek gelir imkanı sağlamak için katılıyorum." fikrine %19,5'i kesinlikle katılmamakta, %17,0'si katılmamakta ve %15,2'si kararsız, %24,2'si katılmakta, %24,0'ü kesinlikle katılmaktadır.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin "Sporcu olarak ulaşamadığım hedeflere antrenör olarak ulaşmak istediğim için katılıyorum." fikrine %15,6'sı kesinlikle katılmamakta, %11,9'u katılmamakta ve %13,6'sı kararsız, %26,5'i katılmakta, %32,4'ü kesinlikle katılmaktadır.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin "Antrenörlük kurslarına çevre edinmek için katılıyorum." fikrine %32,2'si kesinlikle katılmamakta, %26,5'i katılmamakta ve %13,6'sı kararsız, %15,2'si katılmakta, %12,5'i kesinlikle katılmaktadır.

Araştırmaya katılan 487 kursiyerin "Belge almanın kolay olduğunu düşündüğüm için katılıyorum." fikrine %46,8'i kesinlikle katılmamakta, %26,6'sı katılmamakta ve %11,5'i kararsız, %6,0'sı katılmakta, %9,0'u kesinlikle katılmaktadır.

4.TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu bölümde araştırma bulgularına yönelik elde edilen sonuçlar ve çıkarımlar yer almaktadır. Araştırmada istatistiksel veriler ışığında demografik özellikler ve anket soruları kapsamında ortaya çıkan faktörlere göre değerlendirmede bulunulacaktır.

Araştırmaya katılan kursiyerlerin %75,8'inin erkek olduğu %24,2'sinin kadın olduğu ve bu katılımcıların %7'sinin üniversite mezunu olduğu, %22,8'inin ilk ve ortaöğretim, %6,2'sinin lisansüstü eğitim programlarından mezun oldukları görülmüştür. Karaç'ın (2004) çalışmasında katılımcılarının %71,3'ünün erkek %28,7'sinin kadın katılımcı olması nedeniyle antrenör kurslarına katılımda erkeklerin çoğunlukta olması çalışmamızı destekler niteliktedir. Toplumda kız çocukları spor faaliyetlerine katılmada fiziksel özelliklerinden ve geleneklerden dolayı hep ikinci planda kalmıştır. Bu nedenle bayan sporcu sayısında istenilen seviyeye ulaşamamıştır (Güven ve Öncü, 2007:52). Ayrıca yine aynı çalışmada üniversite mezunlarının %62'7'sini oluşturması da ülkemizde antrenör kurslarına katılanların kalifiye eleman konumunda yer aldıkları olarak düşünülebilir.

Araştırmaya katılan kursiyerlerin yaş aralığına bakılacak olursa 18-22 yaş aralığının %34,7, 23-27 yaş aralığında %25,5, 28-35 yaş aralığında %17,7, 36 ve üstü yaş aralığında ise %22,2 oranında olduğu görülmüştür.

Kurslara katılan antrenör ve antrenör adaylarının kademeleri itibariyle incelenmesi neticesinde %66'sının 1.kademe, %28,1'inin 2.kademe, %3,7'sinin üçüncü kademe, %2,1'inin dördüncü kademe olduğu gözlemlenmiştir.

Antrenör kurslarına katılan kursiyerlerin mesleklerini incelediğimizde %28'inin antrenör, %27,5'inin öğrenci, %15,4'ünün sporcu, %15'inin beden eğitimi öğretmeni, %14'ünün ise diğer çeşitli meslek gruplarından oluştuğu görülmektedir.

Spor branşlarına göre kursların katılımcı durumları incelendiğinde %32,6'sının güreş, %14,8'inin oryantiring, %13,6'sının karate, %11,7'sinin çim hokeyi, %8,6'sının atıcılık, %4,1'inin dans, %2,9'unun triatlon, %2,3'ünün kürek,

%3,7'sinin curling, %1,6'sının bilardo, %2,1'inin halter, %2,1'inin özel sporcular cimmastik branşında katılım gösterdiği tespit edilmiştir. Bireysel sporlarda katılımın fazla olması Tuncel (2005) çalışmasını destekler niteliktedir.

Aynı zamanda spor branşlarının durumunun sorulmasında %90,1'inin bir spor branşıyla ilgilendiği, %6,6'sının birden fazla spor branşıyla ilgilendiği ve %3,2'sinin ise hiç spor branşıyla ilgilenmediği sonucu ortaya çıkmıştır.

Katılımcılara müsabıklık durumu sorulduğunda %77,4'ünün evet, %22,6'sının hayır cevabı verdiği görülmüştür. Ayrıca aktif olarak antrenörlük yapanların oranı %46,8 iken antrenörlük yapmayanların oranı %53,2 olduğu görülmüştür.

Başka spor branşında antrenörlük belgesi bulunan kursiyer oranı %24 iken başka branşta antrenörlük belgesi bulunmayanların oranı %76 olarak tespit edilmiştir.

Ayrıca çalışmamıza katılan kursiyerlerin belirlenen faktörlere göre görüşlerinde değişiklik gösterip göstermediği incelenmiştir. Anketi oluşturan 21 maddenin her biri faktör analizi yöntemi ile incelenmiş ve sonucunda toplam 5 faktör belirlenmiştir.

Faktör 1 "sosyo-ekonomik, faktör 2 "erişilebilirlik", faktör 3 "kişisel gelişim ve yenilikler", faktör 4 "kariyer ve beklentiler", faktör 5 "sosyal statü" olarak tanımlanmıştır.

Araştırmaya katılan kursiyerlerin faktörleri oluşturan soruları ve ağırlıklı olarak verdikleri cevapları incelediğimizde, sosyo-ekonomik faktöründe;

"Kurs ücretinin uygun olması nedeniyle katılıyorum." sorusuna kursiyerlerin %42,1 oranında kesinlikle katılmıyorum cevabını verdikleri görülmüştür. Bu sonuca göre katılımcıların ekonomik faktörlerden daha öncelikli amaçlarının olduğu söylenebilir. Literatür incelendiğinde ise Bağlan'ın (2017) mesleki kurslar ile ilgili yaptığı çalışmasında bulduğu sonucun çalışmamızla benzer nitelikte olduğunu göstermektedir. Ayrıca Demirelli (2009) çalışmasında da kişilerin kurslara katılımda uygun ücret istenmesi fikrine katılım gösterdikleri gözlemlenmiştir. Bu sonuca göre,

Spor Genel Müdürlüğünün bu görevi doğası gereği para kazanma amaçlı yapmadığı söylenebilir.

“Çevremdeki insanların yönlendirmesi ile katılıyorum.” sorusuna kursiyerlerin %41,1’inin kesinlikle katılmıyorum cevabını verdikleri görülmüş olup kişilerin kurslara katılımda çevresel faktörlerden ziyade bilinçli ve amaçlı bir şekilde katılım gösterdikleri yorumlanabilir.

“Antrenörlük mesleği imkanlarının iyi olduğunu düşündüğüm için katılıyorum.” sorusuna kursiyerlerin %21,6 oranında kesinlikle katılıyorum cevabını verdikleri tespit edilmiştir. Buradan katılımcıların antrenörlüğe mesleki açıdan önem verdikleri ve bu düşünceyle hareket ettikleri çıkarılabilir. Bu konuda Sunay’ın ve Pehlivan’ın (1995) benzer çalışmalarında ise antrenörlük imkanlarından yararlanmayla ilgili ifade de katılımcıların büyük çoğunluğunun bu fikre katılmadıkları belirlenmiş olup çalışmamızın bulgularıyla farklı sonuçlar taşıdığı görülmüştür.

“Antrenörlük kurslarına çevre edinmek için katılıyorum.” sorusuna kursiyerlerin %32,2 oranında kesinlikle katılmıyorum cevabını verdikleri görülmüştür. Kısacası kişilerin antrenörlük kurslarını sosyalleşme aracı olarak değil başka amaçlar doğrultusunda değerlendirdikleri söylenebilir.

Tüm yönleri ile sosyalleşme aracı olarak bilinen spor kişilerin genel eğitimine fayda sağlarken aynı zamanda ülkelerin kalkınmasında da en temel araçlardan biridir.

Bireyin toplum kurallarına ayak uydurması, ne kadar sosyalleştiği ile alakalı bir durumdur. Sosyalleşme sürecinde birey farklı rollere bürüneceği gibi kendisine uygun olan normları da kabul etmeyi öğrenir. Günümüz dünyasında iş hayatında ve daha sonra da genel yaşamımızda monoton bir süreçte yer aldığımızı düşünürsek spor, kişiyi fiziki ve ruhsal yönden güçlendirmekle kalmamakta aynı zamanda kişinin sosyalleşme sürecine katkı sağlamaktadır. Kısacası spor kişi ile toplum arasındaki ilişkiyi geliştirerek hem boş zamanların değerlendirilmesini hem de kişiler arası ilişkiyi geliştirmektedir (Kara, 2006).

Pepe (2001) “Spor Yapan ve Yapmayan Bayanların Sosyo-Ekonomik Seviyelerinin Araştırılması” isimli Yüksek Lisans Tezinde Konya ilinde spor yapan ya da yapmayan bayanların sosyo-ekonomik düzeylerini araştırmıştır. Araştırma sonucunda sosyo-ekonomik düzeyin spora katılımıda önemli ölçüde etki ettiği görülmüştür. Ayrıca sosyo-ekonomik yapının kişilerin yaşam şekillerini etkilediği ve her alanda olduğu gibi spora katılım düzeyini de etkilediği görülmüştür. Bu da bizim çalışmamızı destekler nitelikte bulgular taşıdığını göstermektedir.

Sporda sosyalleşmenin başka insanlarla tanışma, farklı roller üstlenme ve kişilerin becerilerinin geliştirilmesi için önemli bir yeri vardır. Bir takımında yer almak ve aynı hedef doğrultusunda mücadele etmenin özgüven gelişimi ve bireyin potansiyelinin ortaya çıkarılmasında etkisi büyüktür (Swoboda, 1994).

Geliri daha yüksek olan kişilerin olumsuz koşullarda dahi maddi kaynakları etkili bir şekilde kullanarak toplum içerisinde varlığını devam ettirdiği görülür. Sosyo-ekonomik faktörler ile sağlığı geliştirici spor organizasyonlarına katılım arasında pozitif bir korelasyon olduğu bilinmektedir (Cerin and Leslie, 2008).

Spor ile sosyo-ekonomik yapı arasındaki ilişki incelendiğinde insan, zaman, gelir ve beşeri faktörler gibi değişkenler ortaya çıkmaktadır. İlk olarak sporda gelirin spora katılım için yeri önemlidir. Kısacası geliri yüksek olan bireylerin spora katılım oranı yüksektir (White and McMaste, 2012). Ekonomik geliri düşük ortamlarda büyüyen çocukların sportif faaliyetlerde yer alması zordur (Dollman and Lewis, 2010).

Toplumda ulusal spor bilincinin oluşturulması, en başta sporun topluma yaygınlaştırılması ile mümkündür. Bunların başında, sosyo-ekonomik faktörler ve bunların iyileştirilmesi gelmektedir (DPT, 2000; 80).

Çalışmamızda 4 maddeden oluşan Erişilebilirlik alt boyutunda yer alan soruları ve ağırlıklı olarak verilen cevapları incelediğimizde ;

“Antrenör kurslarına meslek edinmek için katılıyorum.” sorusuna kursiyerlerin %47,6’sının kesinlikle katılıyorum cevabını verdikleri görülmüştür. Bu

durum katılımcıların antrenör kurslarına katılımında en önemli etkenin mesleki açıdan bir yerlere gelme arzusu olarak değerlendirilebilir. Bu konuda literatür incelendiğinde Pehlivan (1995) yaptığı çalışmada bu ifadenin orta derece de önemli olduğu sonucuna varmış, bunun nedenini de katılımcıların zaten sporun içerisinde yer almaları ve sporculuk hayatına devam ettikleri görüşüyle değerlendirmiştir.

“Boş zamanlarını değerlendirmek için katılıyorum.” sorusuna kursiyerlerin %45,6’sının kesinlikle katılmıyorum cevabını verdikleri tespit edilmiş olup kurslara katılımında boş zamanı değerlendirme arzusundan çok belirli bir amacın olduğu ve bu amaçlar doğrultusunda katılım gösterdikleri yorumlanabilir. Konuyla ilişkili olarak Sunay’ın (1995) çalışmada yer alan benzer bir ifadeye katılımcıların çoğunluğunun katılıyorum cevabını verdiği , bu da bizim çalışmamızdan farklı sonuçlar içerdiği anlamına gelmektedir. Pehlivan (1995) yaptığı başka bir çalışma da ise boş zamanları değerlendirmek için kursa katılmanın az derecede önemli olduğu sonucuna ulaşmış ve bu sonucun çalışmamızı destekler nitelikte olduğunu göstermektedir.

“Kurs süresinin kısa olması nedeniyle katılıyorum.” sorusuna kursiyerlerin %46’sının kesinlikle katılmıyorum cevabını verdikleri görülmüştür. Yani kurs süresinin uzun olması durumunda dahi kişilerin antrenör kurslarına katılımı tercih edecekleri çıkarılabilir. Kurs süresinin kısa olmasının katılımcılar için yeterli oranda önem arz etmediği söylenebilir. Literatür incelendiğinde Sunay (1995) çalışmada kurs süresinin kısa (%45,1) olduğu sonucuna varmıştır. Ayrıca Karaç (2004) ve Demirelli (2009) çalışmalarında kurs sürelerinin kısa olduğu kanısına varmış olup daha uzun tutulması gerektiği ile ilgili öneriler geliştirmişlerdir.

“Belge almanın kolay olduğunu düşündüğüm için katılıyorum.” sorusuna kursiyerlerin %46,8’inin kesinlikle katılmıyorum cevabını verdikleri görülmüştür. Bu doğrultuda kişilerin belge alım sürecini zor olarak gördüklerini ya da zor olsa dahi kişisel gelişim ya da diğer farklı ihtiyaçları nedeniyle kurslara katılım sağlayacakları çıkarımı yapılabilir.

Sportif faaliyetlerin toplumun tüm kesimine yayılması için gerekli olan değişkenler vardır. Bireylerin hem sportif faaliyetlere hem de sportif faaliyet sonucunda elde edilen kazanımlara kolay ve rahat ulaşması için gerekli önlemler alınmalıdır. Spor örgütlenmesi ve hizmetlerin halka ulaştırılması bir çok ülkede genellikle hizmet olarak yürütülmektedir. Kuşkusuz tarihi süreç içerisinde devletin yerine getirmek zorunda olduğu eğitim, sağlık, güvenlik vb. görevleri sürekli gelişim ve değişim içerisinde olmuştur. Bir çok örgütte olduğu gibi spor örgütlerinde de kendini gösteren bu değişim, ülkelerin benimsemiş oldukları siyasi ve ekonomik sistemlere bağlı olarak gerçekleşebildiği gibi çağın getirdiği yeni ihtiyaçlara paralel olarak da şekillenmektedir (İmamoğlu, 1992). Doğal olarak modern dünyada meydana gelen tüm ekonomik ve sosyal değişimler spor örgütü ve organizasyonlarını da etkilemektedir (Balci, 2003). Dolayısıyla spor, ekonomi, finans, sağlık ve kamu güvenliği, çevre, işçi ilişkileri, mekan kullanımı yasaları ve düzenlemelerini etkileyen kamu politikalarının da konusu olur. Devlet kurumları, spor tesisleri için sermaye sağlayan birinci kaynak durumundadır. Sporun ekonomik kalkınmada ve bireysel menfaatlerin gerçekleştirilmesi için siyasi önemi nedeniyle birçok ülkede sporla ilgili bakanlıklar, otoriteler ve kuruluşları vardır. Sanayileşme, hizmet sektörünün gelişmesi, bilgi çağı ve hızlı kentleşme sonucunda toplu yaşama kültürü ve sosyal yapı giderek farklı özellikler kazanmıştır. Toplumsal eğilimleri, kültür, yaşam felsefesi, ekonomik refah gibi olgular biçimlendirmektedir. Çağdaş toplumlar, sporu sosyal hayatın ayrılmaz bir parçası sayarken, geri kalmış toplumlar ise sporun önemini kavrayamamış ve göz ardı etmişlerdir (Yetim, 2000). Bu nedenle kişilerin spora ulaşması ve tüm imkanlarından faydalanabilmesi devlet tarafından garantiye alınmalıdır.

4 maddeden oluşan kişisel gelişim ve yenilikler faktöründe yer alan sorulara ağırlıklı olarak verilen cevapları incelediğimizde ;

“Antrenör kurslarına kendimi geliştirmek için katılıyorum.” sorusuna kursiyerlerin %72,5 oranında kesinlikle katılıyorum cevabını verdikleri tespit edilmiştir. Antrenör kurslarını kişilerin bir gelişim mekanizması olarak gördükleri ve bu alanda kendilerini sürekli geliştirmek için katılım sağladıkları söylenebilir. Pehlivan (1995)’in çalışmasında denekler, antrenör kurslarına katılmanın en önemli

nedeni olarak kendini geliştirmek olarak belirtmişlerdir. Konuyla ilgili benzer bir çalışmada ise Büyüközdemir (2008) beden eğitimi ve spor dersine katılımın kişiler üzerinde sosyal kazanım ve kişisel gelişim üzerinde olumlu etkileri olduğu sonucuna ulaşmıştır.

“Spor eğitimi konusunda yenilikleri öğrenmek için katılıyorum.” sorusuna kursiyerlerin %61,6 oranında kesinlikle katılıyorum cevabını verdikleri görülmüş olup kişilerin amaçlarının spor alanında kişisel gelişim ve yenilikler olduğu ve bu esaslar amacıyla kurslara katıldıkları olarak değerlendirilebilir. Alanda yapılan çalışmalarda spor alanındaki yenilikleri takip etmenin katılımcılar için kurslara katılımında en büyük etkenlerden biri olduğu görülmüştür (Pehlivan, 1995). Spor branşlarında her geçen gün farklı bir yenilikle karşılaştığımızı görüyoruz. Nano-teknolojik spor ekipmanları sayesinde kırılan rekorlar, yapılan stadyumlar yeniliklerin sporun vazgeçilmez bir parçası olduğunu göstermektedir (Cowell vd, 2007).

“Spor dalına özgü öğretim becerileri kazanmak amacıyla katılıyorum.” sorusuna kursiyerlerin %58,7’sinin kesinlikle katılıyorum cevabını verdiği görülmüştür. Kursiyerlerin sportif anlamda branşlarıyla ilgili güncel gelişmeleri takip edecek bilinçte oldukları sonucuna varılabilir. Literatüre baktığımızda yine Pehlivan (1995) ve Sunay (1995)’in çalışmalarında kişilerin aynı düşüncede oldukları görülmektedir. Bu gelişmelerin ülkemizde spor çevresine aktarılmasında antrenör yetiştirme kurslarının önemli bir katkısı vardır.

“Kamu kurumlarına atanmada belge zorunluluğu olduğu için katılıyorum.” ifadesine %26,7’sinin kesinlikle katılmadığı anlaşılmış olup kursiyerlerin bu işi devlet kurumlarına atanmada bir araç olarak görmediği, başka alanlarda değerlendireceği düşünülebilir.

Kişisel gelişim bireyin kendisini yeterli görmediği alanda gerekli yeterliliğe ulaşabilmek için değişim süreci başlatması olarak tanımlanabilir (Özkan, 2003).

Günümüz dünyasında meydana gelen hızlı değişimde tek bir konuya özgü becerilere duyulan ihtiyaçların yerini, öğrenme ve uyum sağlama becerileri almıştır.

Geleceğin anahtarı kişilerin içinde saklıdır. Onların düşünceleri, davranışları, işbirliğine dayalı bir geleceğin kapılarını açacak; çağa uyum sağlayanlar ile sağlamayanlar arasındaki farkı oluşturacaktır (Knight, 2001).

Kişisel gelişimini planlayan bireyler, aslında bir tür bilgelik yolculuğundan geçmektedirler. İlk olarak bireylerde, kendi ruhsal yönleriyle ve ardından da diğer özellikleriyle ilgili farkındalık oluşturmaktadır. Tüm olaylara, bireylere, kısacası tüm evrene karşı bakış açıları değişmektedir (Tat, 2007).

Değişen dünyamızda sportif faaliyetlerde de kişilerin kendilerini sürekli hazır tutmaları ve yeniliklere açık olmaları gerekmektedir. Bu hususta da en önemli kişiler antrenör ve yöneticiler olarak görülmektedir. Spor dalına özgü ve tüm dünyada geçerli olan değişen kuralları takip eden bir sportif yapılanmanın olması gelişimin devamlılığını sağlayacaktır.

Hayatımızın her alanında yeniliklerden bahsetmek mümkündür. Sporun sosyal hayat içerisinde yeri oldukça önem arz etmektedir. Sporun özünde olan kişinin kendisi ve rakibi ile sürekli rekabet halinde olması sporda inovasyonun önemini göstermektedir (Devecioğlu, 2008).

Araştırmamızda 5 maddeden oluşan Kariyer ve beklentiler faktöründe yer alan ifadeler kursiyerlerin verdiği cevapları incelediğimizde;

“Yeni insanlarla tanışmak için katılıyorum.” ifadesine %22,8’inin katılmıyorum cevabını verdikleri tespit edilmiştir. Kişilerin kursları tanışma aracından ziyade farklı amaçlar doğrultusunda değerlendirdiği çıkarımında bulunabiliriz. Sunay (1995) ve Pehlivan (1995) de çalışmalarında benzer ifadelerde çalışmamızı destekler nitelikte sonuçlara ulaşmıştır. Ancak uluslararası alanda antrenörlük kurslarına katılım kişinin gelişim yönünde sosyalleşmesine yardımcı olacaktır.

“Antrenörlük yapabilmek için belge zorunluluğu olması nedeniyle katılıyorum.” ifadesine kursiyerlerin %44,1’inin kesinlikle katılıyorum cevabını verdiği görülmüştür. Bu sonuçtan devlet politikasının kişilerin yönlendirilmesinde

etkili olduğu söyleyebiliriz. Yine aynı şekilde Pehlivan (1995) çalışmasında kişilerin antrenör kurslarına katılımda belge için katılması görüşünde katılımcıların kararsız olduklarını bu da bizim çalışmamızdan aksi yönde farklılık olduğu anlamına geldiğini göstermektedir.

“Okuduğum bölüm gereği belge almanın kariyerim açısından faydalı olacağını düşündüğüm için katılıyorum.” ifadesine kursiyerlerin %41,3’ü kesinlikle katılıyorum cevabını verdikleri tespit edilmiştir. Bu sonuçtan kişilerin sporla ilgili bir bölümde öğrenim gördükleri ve bu nedenle kurslara katıldıklarını çıkarabiliriz.

“Milli takımlarda görev alma isteğim olduğu için katılıyorum.” ifadesine %50,5’inin kesinlikle katılıyorum cevabını verdikleri anlaşılmış olup antrenör ve antrenör adayları için milli takım düzeyinin önemli bir konuma sahip olduğu sonucuna varabiliriz. Ayrıca milli takım düzeyinde görev alabilmek için kursiyerlerin yönetmeliğın ilgili maddesi hükümlerini uygulamaya çalıştıkları değerlendirilmesinde bulunabiliriz.

“Sporcu olarak ulaşamadığım hedeflere antrenör olarak ulaşmak istediğim için katılıyorum.” ifadesine kursiyerlerin %32,4’ünün kesinlikle katılıyorum cevabını verdikleri görülmüştür. Çalışmamıza katılan antrenör ve antrenör adaylarının büyük bir bölümünün sporculuk yaptığını ve bu kişilerin idealleri doğrultusunda hareket ettikleri anlamını çıkarabiliriz. Konu ile ilgili literatürde pek çalışma olmamakla beraber Sunay (1995) ve Pehlivan (1995) yaptığı çalışmaların bizim çalışmamızı destekler nitelikte olduğunu söyleyebiliriz.

Kariyer ömür boyu devam eden işler serisi ya da belirlenmiş olan meslekte ilerlemek, karşılığını para kazanarak ya da saygınlık kazanarak alma durumu olarak tanımlanmaktadır (Gürüz ve Yaylacı, 2007). Spor kariyeri diğer mesleklere göre daha kısa sürebilir. Özellikle farklı spor alanlarında yaş sınırı oldukça önemlidir. Başka mesleklerde 65-70 yaşına kadar süren hedefler spor kariyerinde 30 yaşa kadar düşebilir.

Sosyal statü alt boyutunda yer alan 4 maddeye verilen cevapları incelediğimizde ;

“Toplumda antrenör kimliği ile saygınlık kazanmak için katılıyorum.” ifadesine kursiyerlerin %22,8’inin kesinlikle katılıyorum cevabını verdikleri görülmüş olup antrenör mesleğinin toplum içerisinde önemli mesleklerden biri olduğu ve kişilerin bu mesleği elde etmede gayretli oldukları sonucuna varabiliriz. Bireylerin toplumdaki rolleri antrenörlük kurslarına katılımda da etken bir rol oynamaktadır. Pehlivan (1995)’in çalışmasında bu ifade az derecede önemli statüsünde bulunmuş olup çalışmamızın aksi yönünde bir görüş ortaya çıktığını söyleyebiliriz.

“Bulduğum il de düzenlendiği için katılıyorum.” ifadesine kursiyerlerin %43,1’inin kesinlikle katılmıyorum cevabını verdikleri tespit edilmiştir. Bu cevaptan kişilerin kurslara katılım için her ile gidebileceklerini ve katılım sağlayacaklarını öngörebiliriz.

“Başka antrenörlerle rekabet edebilecek düzeye ulaşma isteği için katılıyorum.” sorusuna kursiyerlerin %24,6’sının kesinlikle katılmıyorum cevabını verdikleri belirlenmiş olup kişilerin kendilerine güvenlerinin tam olduğunu ya da rekabet edecek bir yapılanma olmadığı yorumunda bulunabiliriz. Literatür incelendiğinde bu ifadenin Pehlivan (1995)’in çalışmasında orta derecede önem arz ettiği gözlemlenmiştir.

“Ek gelir imkanı için katılıyorum.” sorusuna kursiyerlerin %24,2’sinin katılıyorum cevabını verdikleri görülmüştür. Bu ifadeden ekonomik faktörlerin kurslara katılımda etkin bir faktör olduğu ve aynı zamanda kişilerin ikinci bir iş olarak antrenörlük mesleğini icra ettikleri çıkarımında bulunabiliriz.

Statü bireyin toplumdaki yerini ve önemini ifade etmektedir. Bireylerin toplumsal yapı içerisinde mevki, itibar ve konumu olarak tanımlanabilir (Aydoğan, 2000).

İnsanların statülerinin bazıları “ırk, cinsiyet, renk, vb. gibi biyolojik kökenli olduğu halde; çoğu evlilik, zenginlik, soyluluk, yöneticilik, kentlilik, hocalık ve sosyal sınıf gibi sosyo-kültürel kategorilerdir. Sosyo-kültürel farklardan bazıları, soyluluk ve kentlilik gibi, kültürel miras yoluyla aileden gelir. Zenginlik, yöneticilik ve bir meslek üyeliği gibi nitelikler ise, ya aileden miras yoluyla elde edilebilir, ya da kişinin yaşamı boyunca kendi çabasıyla kazanabileceği farklardır. Evlilik, çocuk sahibi olmak, ün kazanmak gibi bazı farklar, kişisel kararlarla kazanılır gibi görüldüğü halde, toplumsal örgütlenmeler, töreler ve değerler kişinin nerede, ne yapacağını ve ne olacağını büyük ölçüde etkiler (Durning, 1997).

Faktörlerin yaşa göre incelenmesi;

Çalışmamızda faktörlerin ortalama skor puanları anova testi uygulanarak incelenmiş olup kursiyerlerin yaş gruplarının farklı olması sosyo-ekonomik faktörünü etkilememiştir ($f=1,469$, $p=0,222>0,05$). Bu sonuca göre kursiyerlerin yaş dağılımı, antrenör yetiştirme kurslarına katılan kursiyerlerin “sosyo-ekonomik” alanında yer alan görüşlerinde anlamlı bir farklılığa yol açmamaktadır. Tüm katılımcıların sorulara benzer cevap verdikleri söylenebilir.

Erişilebilirlik faktörüne ilişkin ortalama skor puanları arasında anova testi sonucunda elde edilen anlamlılık düzeyi $0,082>0,05$ olması nedeniyle kursiyerlerin “erişilebilirlik” faktörüne ilişkin görüşlerinde istatistiksel olarak bir farklılık oluşturmamaktadır. Bu sonuçtan her yaştaki tüm kursiyerlerin erişilebilirlik açısından aynı düşünceye sahip olduğunu söyleyebiliriz.

Kişisel gelişim ve yenilikler faktörü ile kursiyerlerin yaşa göre verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir fark bulunmuştur ($0,002<0,05$). Söz konusu farklılık incelendiğinde; 18-22 yaş aralığında olanların kişisel gelişim ve yenilikler puan ortalamasının (4,1908), 23-27 yaş aralığında (3,8750) ve 28-35 yaş aralığındaki (3,8372) puan ortalamasından yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu da çalışmamıza katılan 18-22 yaş arasındaki kursiyerlerin kişisel gelişim ve yeniliklere daha fazla önem verdiğini göstermektedir. Literatür incelendiğinde sportif faaliyetlere katılımın 18-22 yaş aralığındaki bireylerin sağlık, motor beceriler, beceri gelişimi ve sosyal

gelişim alanında kazanım elde etmelerini sağladığı sonucuna varılmıştır (Fraser ve ark, 2005).

Yaş dağılımlarına göre kursiyerlerin 5 maddeden oluşan ‘‘kariyer ve beklenti’’ faktörüne ilişkin ortalama skor puanları incelendiğinde anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir ($f=4,575$, $p=0,004<0,05$). Bu farklılık incelendiğinde 18-22 yaş aralığında olan kursiyerlerin puan ortalamasının (3,7112), 36 yaş üstü aralığında (3,3407) puan ortalamasından yüksek olduğu görülmüştür. 18-22 yaş aralığında yer alan kursiyerlerin gelecekte beklenenlerinin orta yaş grubundan daha yüksek olduğu anlamına gelmektedir. Kariyer her alanda olduğu gibi spor alanında da önemli bir yer tutmaktadır. Spor kariyeri, sporcunun hayatındaki iyi yönde gelişme ve bunun neticesinde bir görev almak, güç, saygınlık ve statü elde etmek anlamına gelmektedir. Genel olarak kariyer kelimesi aşama kaydetme manasında kullanılırken, kavramsal açıdan sürekli ilerleme anlamına gelmektedir. Sporcunun zaman içerisinde elde etmiş olduğu tecrübe, bilgi ve beceriler kariyer kapsamında ele alınması gereken bir uzmanlık olarak karşımıza çıkmaktadır. Sporcular açısından spor kariyeri, onlara verilen iş rolüyle alakalı arzu, istek, beklenti ve hedef gibi öğelere bağlı olarak verilen eğitimleri alması, böylelikle edindiği beceri, bilgi ve tecrübeyle spor yaşamında ilerleme kaydedebilmesi anlamına gelmektedir (Bingöl, 2011).

Yaş dağılımlarına göre 4 maddeden oluşan ‘‘sosyal statü’’ faktörüne verilen cevapları incelediğimizde yaş gruplarının farklı olması sosyal statü faktörünü etkilememiştir ($f=2,593$, $p=0,058>0,05$). Bu sonuca göre kursiyerlerin sosyal statü alt boyutunda yer alan sorulara benzer yaklaşımda bulduklarını göstermektedir.

Faktörlerin cinsiyete göre incelenmesi;

Çalışmaya katılan kursiyerlerin ‘‘sosyo-ekonomik’’ faktörüne ilişkin ortalama skor puanları arasında t testi sonucunda elde edilen anlamlılık düzeyi $0,447>0,05$ olduğundan cinsiyet açısından anlamlı bir fark bulunamamıştır. Buna göre antrenör yetiştirme kurslarına katılan kursiyerlerin bu faktöre ilişkin görüşlerinde erkek ve bayanların ortak görüşlerde olduğu görülmektedir.

Kadın ve erkek kursiyerlerin “erişilebilirlik” faktörüne ilişkin ortalama skor puanları t testi yapılarak incelendiğinde anlamlılık düzeyi $0,791 > 0,05$ olduğu için istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Bu sonuçtan kişilerin aynı fikre sahip oldukları anlamını çıkarabiliriz.

Kadın ve erkeklerin “kişisel gelişim ve yenilikler” faktörüne ilişkin skor puanları t testi sonucunda incelenmiş olup anlamlılık düzeyi $0,095 > 0,05$ olduğundan dolayı istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Verilere göre bireylerin cinsiyeti kişisel gelişim ve yeniliklerle ilgili görüşlerde farklılığa yol açmamaktadır.

Kadın ve erkek kursiyerlerin “kariyer ve beklentiler” faktöründe yer alan sorulara verdikleri cevaplara ilişkin t testi sonucunda ortaya çıkan anlamlılık düzeyi $0,024 > 0,05$ olması nedeniyle anlamlı bir fark bulunamamıştır. Kursiyerlerin kariyer ve beklentiler konusunda benzer görüşlerde olduğu görülmektedir.

Kadın ve erkek kursiyerlerin verdikleri cevaplar “sosyal statü” faktörünü etkilemiştir ($t=-2,280$, $p=0,023 < 0,05$). Farklılık incelendiğinde; kadın olanların (3,0869) puan ortalaması, erkek olanların sosyal statü puan ortalamasından (2,8503) yüksektir. Buradan sosyal statünün kadınlar açısından daha önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir. Sosyal statüyü belirleyen o toplum içerisindeki sosyal değerlerdir. Örneğin bireyin mensup olduğu aile, bireyin eğitim durumu, işi, derisinin rengi, cinsiyeti ve serveti gibi değerlerdir. Bazı toplumlarda bireyin ailesi, bazı toplumlarda bireyin eğitim düzeyi, bazı toplumlarda renginin beyaz ya da siyah, sarı olması, bazı toplumlarda da, özellikle günümüz toplumlarının hemen hemen tümünde bireyin serveti bu statüyü belirler (Basalla, 2000).

Faktörlerin eğitim durumlarına göre incelenmesi;

Antrenör yetiştirme kurslarına katılan kursiyerlerin eğitim seviyelerine göre tüm faktörlere ilişkin ortalama skor puanları anova testi ile incelenmiş olup tüm faktörlerde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı görülmüştür. Bu kapsamda antrenör yetiştirme kurslarına katılan tüm kursiyerlerin eğitim durumlarına göre ortak bir görüşte birleştiklerini söyleyebiliriz.

Faktörlerin antrenör kademelerine göre incelenmesi;

Antrenör yetiştirme kurslarına katılan kursiyerlerin katıldıkları kademeye göre uygulanan anova testi sonucunda elde edilen anlamlılık düzeyleri; Kariyer ve beklentide $0,183 > 0,05$ ve sosyal statüde $0,056 > 0,05$ olduğu için bu iki faktörde istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur. Bu durum iki alt boyutta kursiyerlerin benzer görüş bildirdiklerini göstermektedir. Ancak kurslara katılan kursiyerlerin kademeler itibariyle sosyo-ekonomik faktörü etkilediği görülmüştür ($0,000 > 0,05$). Ortaya çıkan bu farklılık incelendiğinde birinci kademeye katılan kursiyerlerin sosyo-ekonomik puan ortalamasının (2,5947), ikinci kademe puan ortalamasından (2,2226) yüksek olduğu, dördüncü kademeye katılanların sosyo-ekonomik puan ortalamasının (3,1750), ikinci kademe puan ortalamasından (2,2226) yüksek olduğu tespit edilmiştir. Kademelere göre sosyo-ekonomik faktör uygulamalarına ilişkin anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.

Kursiyerlerin kademeler itibariyle verdikleri cevaplar incelendiğinde erişilebilirlik alt boyutunu da etkilediği görülmüştür ($F=4,688$, $p=0,003 < 0,05$). Bahsi geçen farklılık incelendiğinde antrenörlük kademesi dördüncü kademe olanların erişilebilirlik puan ortalamasının (3,3750), ikinci kademe puan ortalamasından (2,3960), birinci kademe puan ortalamasından (2,5505), üçüncü kademe puan ortalamasından (2,3194) yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Kişisel gelişim ve yenilikler alt boyutunda ise kademeler itibariyle anova testi uygulanması sonucunda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gözlemlenmiştir ($F=3,541$, $P=0,015 < 0,05$). Bu farklılık ele alındığında; kademesi dördüncü kademe olanların kişisel gelişim ve yenilikler puan ortalamasının (4,4250), üçüncü kademe puan ortalamasından (3,5139), birinci kademe puan ortalamasının (4,0505) üçüncü kademe puan ortalamasından (3,5139) yüksek olduğu tespit edilmiştir. Kişisel gelişim, bireyin sosyal uyarıcıya, özellikle toplu yaşamın baskı ve zorluklarına karşı duyarlılık geliştirmesi grubunda ya da kültüründen başkaları ile geçinmesi onlar gibi davranmasıdır. İnsan belli bir zamanda belli bir sosyal ve kültürel ortamda doğar ve sosyalleşme süreci içerisinde çevresine ve topluma uyum çabası gösterir.

Faktörlerin kursiyerlerin katıldığı kurs branşlarına göre incelenmesi;

Antrenör yetiştirme kurslarına katılan kursiyerlerin katıldıkları spor branşlarına göre uygulanan anova testi sonucunda elde edilen anlamlılık düzeyleri erişilebilirlik alt boyutunda $0,296 > 0,05$ olması nedeniyle anlamlı bir fark bulunamamıştır. Bu sonuca göre tüm kursiyerlerin benzer görüşte olduğu kanısına varılabilir.

Sosyo-ekonomik alt boyutunda uygulanan anova testi sonucunda kursiyerlerin katıldıkları kurs branşlarının bu alt boyutu etkilediği tespit edilmiştir ($f=1,893$, $p=0,038 < 0,05$). Bu farklılık incelendiğinde curling kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (3,0833), özel sporcuların puan ortalamasından (1,7500) yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Kursiyerlerin katıldıkları spor branşlarında verdikleri cevaplara göre uygulanan anova testi neticesinde kişisel gelişim ve yenilikler alt boyutunu etkilediği görülmüştür ($f=3,105$, $p=0,000 < 0,05$). Farklılık incelendiğinde; karate kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (4,2652), atıcılık puan ortalamasından (3,6786) yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Antrenör yetiştirme kurslarına katılan kursiyerlerin katıldıkları kademeye göre uygulanan Anova testi sonucunda elde edilen neticeye göre kariyer ve beklentiler alt boyutunu etkilediği görülmüştür ($f=5,170$, $p=0,000 < 0,05$). Bu farklılık incelendiğinde; Oryantiring kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (3,1972), güreş puan ortalamasından (3,7547) düşük olduğu tespit edilmiştir. Oryantiring kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (3,1972), karate puan ortalamasından (3,7152) düşük olduğu tespit edilmiştir. Oryantiring kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (3,1972), curling puan ortalamasından (4,0889) düşük olduğu tespit edilmiştir. Atıcılık kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (3,0714), dans puan ortalamasından (3,8500) düşük olduğu tespit edilmiştir. Atıcılık kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (3,0714), güreş puan ortalamasından (3,7547) düşük olduğu tespit edilmiştir. Atıcılık kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (3,0714), karate puan ortalamasından (3,7152)

düşük olduğu tespit edilmiştir. Atıcılık kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (3,0714), curling puan ortalamasından (4,0889) düşük olduğu tespit edilmiştir. Spor branşlarının gelişmesi için en önemli etkenlerden birisi alt yapının durumudur. Spor branşlarına ayrılan araç, gereç, malzeme uygun plan ve sistem yeterliyse spor destek görüyor demektir (Göktaş ve ark, 2006).

Çalışmamızda kursiyerlerin verdikleri cevaplar incelendiğinde sosyal statü alt boyutunda anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür ($f=3,615$, $p=0,000<0.05$). Bu farklılık incelendiğinde; Oryantiring kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (2,6493), curling puan ortalamasından (3,8889) düşük olduğu tespit edilmiştir. Çim hokeyi kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (2,9342), curling puan ortalamasından (3,8889) düşük olduğu tespit edilmiştir. Güreş kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (2,8915), curling puan ortalamasından (3,8889) düşük olduğu tespit edilmiştir. Karate kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (2,8939), curling puan ortalamasından (3,8889) düşük olduğu tespit edilmiştir. Atıcılık kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (2,6786), curling puan ortalamasından (3,8889) düşük olduğu tespit edilmiştir. Atıcılık kursuna katılan kursiyerlerin puan ortalamasının (2,6000), curling puan ortalamasından (3,8889) düşük olduğu tespit edilmiştir. Bireyin toplum tarafından kabul görmesine ve yer edinmesine sporun ve spor branşlarının önemli bir katkısı vardır. Farklı sosyal gruplardaki bireylerin bir araya gelerek kaynaşmasını sağlayan spor kişinin statüsünü belirleyen etkenlerden birisidir (Bailey, 2005 Akt:Doğan, 2018)

Faktörlerin kursiyerlerin spor branşlarına göre incelenmesi;

Antrenör yetiştirme kurslarına katılan kursiyerlerin spor branşlarına göre tüm faktörlere ilişkin ortalama skor puanları anova testi ile incelenmiş olup test sonucunda anlamlılık düzeyleri Sosyo-Ekonomik $0,867>0,05$, Erişilebilirlik $0,509>0,05$, Kişisel gelişim ve yenilikler $0,738>0,05$, Kariyer ve beklentiler $0,073>0,05$, Sosyal statü $0,842>0,05$ olması nedeniyle tüm alt boyutlarda istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır. Bu sonuca göre katılımcıların tüm alt boyutlarda ortak görüşte birleştikleri görülmektedir.

Faktörlerin müsabıklık durumuna göre incelenmesi;

Çalışmamıza katılan kursiyerlerin verdikleri cevaplar ışığında uygulanan t testi sonucunda ortaya çıkan anlamlılık düzeyleri Sosyo-Ekonomik $p=0,522>0,05$, Erişilebilirlik $p=0,560>0,05$, Kişisel gelişim ve yenilikler $p=0,987>0,05$, Kariyer ve beklentiler $p=0,307>0,05$, Soysal statü $p=0,628>0,05$ olması nedeniyle tüm alt boyutlarda istatistiksel olarak fark bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu durum kursiyerlerin tüm alt boyutlarda aynı düşünceye sahip olduğunu göstermektedir.

Faktörlerin başka branşlardan antrenörlük belgesi durumuna göre incelenmesi;

Tüm alt boyutların t testi sonucunda ortaya çıkan ortalama skor puanları incelendiğinde anlamlılık düzeyleri Sosyo-Ekonomik $0,098>0,05$, erişilebilirlik $0,118>0,05$, Kişisel gelişim ve yenilikler $0,095>0,05$, Kariyer ve beklentiler $P=0,649>0,05$, Soysal statü $0,149>0,05$ olması nedeniyle tüm alt boyutlarda istatistiksel olarak fark bulunamamıştır. Bu sonuca göre antrenör yetiştirme kurslarına katılan kursiyerlerin verdikleri cevaplar doğrultusunda tüm faktörlerde ortalama bir görüşte birleştikleri tespit edilmiştir.

Faktörlerin aktif olarak antrenörlük yapılması durumuna göre incelenmesi;

Antrenör yetiştirme kurslarına katılan kursiyerlerin aktif olarak antrenörlük yapmaları sosyo-ekonomik, erişilebilirlik, kişisel gelişim ve yenilikler, kariyer ve beklentiler, sosyal statü gibi faktörleri etkilememiştir ($t=-1,657$, $p=0,098>0,05$, $t=-1,568$, $p=0,118>0,05$, $t=-1,674$, $p=0,095>0,05$, $t=0,456$, $p=0,649>0,05$, $t=-1,447$, $p=0,149>0,05$). Kişilerin verdikleri cevaplar düşünüldüğünde aktif olarak antrenörlük yapma ifadesinde tüm alt boyutlarda benzer görüşlere sahip oldukları görülmektedir. Kursiyerler açısından aktif antrenörlük yapmaları tüm alt boyutlarda aynı oranda öneme sahip olduğu anlamına gelebilir.

Faktörlerin mesleklerine göre incelenmesi;

Çalışmamıza katılan kursiyerlerin meslek gruplarına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık olup olmadığı anavo testi uygulanarak incelenmiş erişilebilirlik $p=0,115>0,05$, Kişisel gelişim ve yenilikler $p=0,246>0,05$, Sosyal statü $p=0,109>0,05$ alt boyutlarını etkilemediği görülmüştür. Bu sonuca göre kişilerin bu değişkenlerden etkilenmediği, ancak uygulanan anova testi sonucunda anlamlılık düzeyi sosyo-ekonomik faktöründe $p=0,011<0,05$ olması nedeniyle kursiyerlerin mesleklerinin bu alt boyutu etkilediği görülmüştür. Farklılık incelendiğinde; diğer meslek grubundaki kursiyerlerin puan ortalaması (2,1912), öğrenci olan kursiyerlerin puan ortalamasından (2,6325) düşük olduğu tespit edilmiştir.

Kursiyerlerin mesleklerinin kariyer ve beklentiler alt boyutunda da anlamlı bir farklılık oluşturduğu görülmektedir ($f=4,453$, $p=0,002<0,05$). Bahse konu olan farklılık ele alındığında diğer meslek grubundaki kursiyerlerin puan ortalaması (3,1794), öğrenci olan kursiyerlerin puan ortalamasından (3,6612) düşük olduğu tespit edilmiştir. Diğer meslek grubundaki kursiyerlerin puan ortalaması (3,1794), sporcu olan kursiyerlerin puan ortalamasından (3,6427) düşük olduğu tespit edilmiştir. Diğer meslek grubundaki kursiyerlerin puan ortalaması (3,1794), antrenör olan kursiyerlerin puan ortalamasından (3,6000) düşük olduğu tespit edilmiştir. Meslekler, olanakları ve sağladığı yarar bakımından bazen itici bazen de çekici gelebilir. Literatür incelendiğinde mesleğin kişinin yeteneklerine uygun olması nedeniyle cazip gelebileceği gibi sağladığı kariyer bakımından çekici gelebileceği belirtilmiştir (Kuzgun, 2004:5).

Spor Genel Müdürlüğü Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığının son 3 yıl içerisinde düzenlemiş olduğu antrenör yetiştirme kurslarını incelediğimizde katılımın her geçen yıl arttığı gözlemlenmiştir (çizelge 1.2 , çizelge 1.3 , çizelge 1.4). Bu durumu ülkemizde sporun sürekli gelişme gösterdiği ve kişilerin antrenörlük kursları konusunda bilinçli bir şekilde hareket ettikleri şeklinde değerlendirebiliriz. Üst kademe antrenör kurslarının yeterli sayıda açılmaması kişisel gelişim açısından sürekli gelişime ülke olarak pek fazla önem vermediğimiz anlamına gelebilir. Ya da

yeterince rekabet ortamı oluşmadığından dolayı üst kademe kursa talep oluşmadığı sonucuna varabiliriz. Ayrıca başarılı sporcuların yetişmesi için gerekli olan antrenörlerin yeterince üst kademe kurslara teşvik edilmediği sonucu da çıkarılabilir.

Spor toplumu içerisinde en önemli olgulardan birisidir. Çağımızda ülkelerin birbiri ile rekabet ettiği ve gelişmişlik düzeylerini belirlemede etkin bir rol aldığı spor ve sportif faaliyetler önemli bir konuma sahiptir. Sportif faaliyetlerin gelişmesinde ise en etkili kişi spor eğiticileridir. Bu doğrultuda ülkemizi uluslararası arena da temsil edecek nitelikli sporcuları yetiştirecek yetkili kişi antrenörlerdir. Bu nedenle antrenör yetiştirme kurslarına katılan antrenör ve antrenör adaylarının kurslara katılım amaçlarını belirlemeye yönelik yaptığımız bu çalışmada ;

- Antrenör ve antrenör adaylarının oluşturduğu 487 kişilik katılımcının 369'unun erkek, 118'inin kadın olduğu,
- Katılımcıların 18-22 yaş aralığında 169, 23-27 yaş aralığında 124, 28-38 yaş aralığında 86 ve 36 yaş üzeri 108 kişi olduğu ,
- Çalışmamıza katılan kursiyerlerin 322'sinin 1.kademe, 137'sinin 2. Kademe, 18'inin 3.kademe, 10 kişinin ise 4.kademe antrenör yetiştirme kurslarına katıldığı,
- Araştırmaya dahil olan 487 kişiden 75'inin sporcu, 73'ünün beden eğitimi öğretmeni, 137'sinin antrenör, 134'ünün öğrenci, 68'inin ise diğer meslek gruplarından olduğu,
- Çalışmamızda yer alan anketin 12 farklı spor branşında uygulandığı, güreş branşında 159, oryantiring branşında 72, çim hokeyi branşında 57, dans branşında 20, triatlon branşında 14, karate branşında 66, atıcılık branşında 42, kürek branşında 11, curling branşında 18, bilardo branşında 8, halter branşında 10 ve özel sporcular branşında 10 kişinin çalışmaya dahil olduğu,
- Toplam katılımcılardan 439 kişinin bir spor branşıyla , 32 kişinin birden fazla spor branşıyla , 16 kişinin ise hiç spor branşıyla ilgilenmediği,
- Katılımcılara müsabıklık durumu sorulduğunda 377 kişinin müsabık olduğu 110 kişinin ise müsabık olmadığı,

- Çalışmamıza dahil olanlardan aktif olarak antrenörlük yapan 228 kişi, antrenörlük yapmayan 259 kişinin olduğu,
- Tüm katılımcılardan başka spor branşında antrenörlük belgesi olan 117 kişi, antrenörlük belgesi olmayan 370 kişinin olduğu,
- Katılımcıların cevapları ve yaşları arasındaki ilişki incelendiğinde; kişisel gelişim ve yenilikler ile kariyer ve beklenti faktörlerine verilen yanıtlar ile yaş arasında anlamlı bir farklılık bulunduğu, sosyo-ekonomik, erişilebilirlik, sosyal statü faktörlerinde farklılık bulunmadığı,
- Cinsiyete göre faktörler arasındaki ilişki incelendiğinde sosyal statü faktöründe anlamlı bir ilişki bulunduğu diğer faktörlerde farklılık bulunmadığı,
- Katılımcıların eğitim durumu, spor branşları, müsabıklık durumu, başka branşta antrenörlük belgesi olması, aktif antrenörlük yapma durumları ile faktör skor puanları arasındaki ilişki incelendiğinde tüm alt boyutlarda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı,
- Kademelere göre faktör skor puanları arasındaki ilişki incelendiğinde sosyo-ekonomik, kişisel gelişim ve yenilikler, erişilebilirlik faktöründe anlamlı bir farklılık bulunurken; sosyal statü ile kariyer ve beklenti faktöründe farklılık bulunmadığı,
- Kurs branşlarına göre faktör skor puanları arasındaki ilişki incelendiğinde erişilebilirlik faktöründe anlamlı bir ilişki bulunamazken sosyo-ekonomik, kişisel gelişim ve yenilikler, kariyer ve beklenti ile sosyal statü faktörlerinde anlamlı bir ilişki bulunduğu,
- Kursiyerlerin yanıtları ile meslekleri arasındaki ilişki incelendiğinde; erişilebilirlik, kişisel gelişim ve yenilikler, sosyal statü faktörlerinde yanıtlar ile meslekler arasında anlamlı bir ilişki bulunmazken, kariyer ve beklenti ile sosyo-ekonomik faktörlerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunduğu gözlemlenmiştir.

Bu elde edilen bulgular sonucunda sunulabilecek önerileri sıralayacak olursak;

- Antrenör yetiştirme kurslarına katılan kursiyerlerin kişisel gelişimi ve sosyo-ekonomik durumları göz önünde bulundurularak iyileştirici tedbirler alınmalıdır.
- Çalışmamızda SGM'nin düzenlemiş olduğu antrenör yetiştirme kursları ele alınmıştır. Federasyon başkanlıklarının düzenlemiş olduğu kurslarla beraber incelenip değerlendirilmesinin daha yararlı olacağı düşünülmektedir.
- Araştırmamızda ağırlıklı olarak 1.kademe kursiyerler yer almış olup diğer kademelerle aynı oranda kişilere uygulanan bir çalışma da yapılabilir.
- Çalışmamızda 12 farklı spor branşına yer verilmiştir. Daha fazla spor branşının olduğu bir araştırmanın yapılması farklı sonuçlar elde edilmesini sağlayabilir.
- Antrenör yetiştirme kursları ile ilgili bir sistem oluşturulmalı ve antrenör eğitim yönetmeliği günümüz koşulları dikkate alınarak yeniden gözden geçirilmelidir.
- Spor masörü ve spor kondisyonerliği kurslarını da kapsayacak şekilde çalışma yapılabilir.
- Kişilerin üst kademe antrenörlük kurslarına katılımını teşvik edici çalışmalar yapılmalıdır.

KAYNAKLAR

- ABRAHAM A, COLLİNS D (1998) Examining and extending research in coach development, *Quest*, 50: 59-79.
- AÇIKADA C (1997) Türkiye’de spor eğitimi veren kurumların yeniden yapılanması ve hakemli çalışmaların gelişimi, *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, Sayı:8, s:17-42, Ankara.
- AÇIKADA C, ERGEN E (1990) Bilim ve Spor, Büro-Tek Ofset Matbaacılık, Ankara.
- ARACI H (2001) Okullarda Beden Eğitimi, Nobel Yayınevi, Ankara.
- ARUN C (1991) Türkiye’de cumhuriyet devrinde beden eğitimi öğretmeni yetiştirme çalışmaları ve aşamaları, *Spor Bilim Dergisi*, sayı: 1, İstanbul.
- AYDOĞAN F (2000) Tutumluluk uygarlığından tüketim uygarlığına, *Maltepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*. Yıl: 1 Sayı: 1.
- BAĞLAN D (2017) Meslek Edindirme Kurslarının Etkinliği: Samek Örneği. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- BAİLEY R (2005) Evaluating The Relationship Between Physical Education, Sport And Social Inclusion. *Educational Review*, Vol. 57 No:1 Aktaran: DOĞAN, D (2018). Spor Genel Müdürlüğüne Bağlı Sporcu Eğitim Merkezlerinde Yürütülen Yönetmelik Uygulamalarının Merkez Müdürü ve Antrenörleri Açısından Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Enstitüsü, Muğla.
- BALCI V (2003) Avrupa birliği ve spor, *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* , VIII , 2 s: 53-66.
- BASALLA G (2000) Teknolojinin Evrimi. Çeviren: SOYDEMİR, C. 7. Baskı, Tübitak, Ankara.
- BAŞER E (1987) Performans Sporunda Psikolojinin Rolü, Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara.
- BİNGÖL H (2011) Olimpiyatlarda Derece Yapan Türk Sporcuların Kariyer Planlama Profillerinin Belirlenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- BÜYÜKÖZDEMİR MB (2008) Beden Eğitimi Dersi ve Faaliyetlerinin İlköğretim Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Gelişim Sürecine Etkisi. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- CERİN E, LESLİE E (2008) How Socio-Economic Status Contributes To Participation In Leisure-Time Physical Activity, *Social Science & Medicine*, 66, 2596–2609.
- CHEN HT, Lin CH, Yu LH (2009) Normative Physical Fitness Scores For Community dwelling Older Adults, *Journal of Nursing Research*, 17(1):30-41.
- COTE J, GILBERT W (2009) An Integrative Definition of Coaching Effectiveness and Expertise, *International Journal of Sports Science & Coaching* Volume 4 · Number 3.
- COWELL D, WALKER S, SÍCİLİANO, J. HESS PW (2007) Managing Sports Organizations; Responsibility For Performance 2e, *Elsevier Inc.,USA*, p.16-17.
- DEVECİOĞLU S (2008) Spor Kulüplerinde İnovasyon Yönetimi, Futbol Ekonomisi Stratejik Araştırma Merkezi, İstanbul.
- DOĞAN O (2004) Spor Psikolojisi Ders Kitabı, Cumhuriyet Üniversitesi Yayınları, Sivas, s:109-113.
- DOLAŞIR (2006) Antrenörlük Etiği ve İlkeleri, Gazi Kitapevi, Baran Ofset, Ankara.
- DOLAŞIR S (2005) Antrenörlerin Mesleki Etik İlkelere Uyuma Düzeylerine İlişkin Antrenör ve Sporcu Görüşleri. Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- DOLLMAN J, LEWİS NR (2010) The Impact Of Socioeconomic Position On Sport Participation Among South Australian Youth, *Journal Of Science And Medicine* 106 In Sport, 13.
- DONUĞ B (2006) Türkiye Profesyonel Futbol Ligleri Antrenörlerinin Liderlik Tarzlarının İncelenmesi ve Bir Model Yaklaşım, Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul.
- DPT (Devlet Planlama Teşkilatı) (2000) Beden Eğitimi, Spor ve İstanbul Olimpiyatları Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, Ankara.
- DURNING A (1997) Ne Kadarı Yeterli / Tüketim Toplumu ve Dünyanın Geleceği, 2. baskı, Tübitak –Tema Vakfı Yayın Komisyonu, Ankara.
- ERDEM K (2006) Futbolda Kenar Yönetimi Yönetimsel Beceriler Strateji Taktik, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, s:14.

- ERDOĞAN S B (2011) Türkiye’de Antrenör Eğitiminin İlkesel ve Yapısal Problemlerinin İncelenmesi. Yüksek lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Ankara.
- ERGÜLEÇ S C (1996) Türkiye’de Basketbol Antrenörlerinin Yetiştirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara
- ERKAL M (1982) Sosyolojik Açısından Spor, Filiz Yayınları, s:119.
- FİŞEK K (1998) Devlet Politikası ve Toplumsal Yapıyla İlişkileri Açısından Dünyada Türkiye’de Spor Yönetimi, Bağırhan Yayınları 2.baskı, Kültür Ofset, Ankara s:247-351.
- FRASER-THOMAS JL, COTE J, DEAKİN J (2005). Youth sport programs: an avenue to foster positive youth development, *Physical education & Sport Pedagogy*, 10(1), 19-40, 2005.
- GÖK Y (2016) Türkiye’nin Gençlik ve Spor Alanındaki Kamu Diplomasisi Etkinliği. Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- GÖKTAŞ Z, KALEMOĞLU Y, ÖZMADEN M, PEKEL, A (2006) Balıkesir ilindeki lisanslı atletlerin sosyo-ekonomik durumları üzerine bir araştırma, *Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi*, Cilt: 14. No: 1. s: 323-332.
- GSB (2015) Spor Genel Müdürlüğü Faaliyet Raporu, s:1.
- GSB (2016) Spor Genel Müdürlüğü Faaliyet Raporu, s:20.
- GÜL K G (2011) “Çocuklar ve Spor” Spor Yayınevi ve Kitabevi, Ankara s:133-139.
- GÜLLÜ M (2007) Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının Araştırılması. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- GÜRÜZ D, YAYLACI ÖG (2007) İletişimci Gözüyle İnsan Kaynakları Yönetimi, (3.Ed.), Kapital Medya Hizmetleri, İstanbul, 184-196.
- GÜVEN Ö, ÖNCÜ E (2007) Beden eğitimi spor ve aile, *Türk Yurdu Dergisi*, Cilt: 27. Sayı: 233, s. 48-56.
- HELVACI S (1988) Türkiye ve Dünyadaki Antrenör Eğitim Modelleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- İMAMOĞLU A F (1992) Fonksiyonel açıdan spor yönetiminin anlam ve önemi, *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 8, Sayı: 1, s.21-34.

- İMAMOĞLU F (1992) İki binli yıllara doğru türk sporu üzerine bazı gözlemler, *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C:8, Ankara.
- İNAL AN (2004) Futbolda Eğitim Öğretim, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- JANET LB, LOUISE D (1996) Straight Talk About Children and Sport: Advice For Parents, Coaches, and Teachers, Coaching Association of Canada.
- KALAYCI Ş (2010) SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri, 5.baskı, Asil Yayıncılık, Ankara.
- KALEMOĞLU Y, İMAMOĞLU AF (2011) Türkiye ve İngiltere'deki İlköğretim Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programlarının Öğretmen Görüşlerine Göre Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- KALKAVAN A, KARAKUŞ S, EYNUR B, DEMİREL M (2006) Avrupa Birliği Uyum Sürecinde Spor Eğitimi Ne Olmalıdır?, Uluslararası AB Müzakere Sürecinde Türkiye'nin Sosyo-Ekonomik ve Siyasi Yapısındaki Değişim ve Dönüşümler Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya, 16-18 Mart, s:16.
- KARA D (2007) Niğde İlinde Sporun Toplumaya Yaygınlaştırılmasında Sosyo-Ekonomik Faktörlerin Araştırılması. Yüksek Lisans Tezi. Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- KARAÇ Y (2004) T.C. Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığı Bünyesinde Açılan Antrenör Yetiştirme Kurslarının Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- KARASAR N (2009) Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, s:22.
- KETEN M (1993) Türkiye'de Spor, 2.baskı, Polat Ofset, İstanbul.
- KNIGHT S (2001) Çeviren: TAFFE Gİ (2003) Uygulamalarla NLP, Sistem Yayınları, İstanbul.
- KOLUDAR S (1988) Futbolda Antrenörlük ve Eğitim Öğretim İlkeleri, Türk Tarih Kurumu Basım Evi, Ankara, s:29-30.
- KONTER E (1996) Bir Lider Olarak Antrenör, Alfa Basım Yayın Dağıtım, İstanbul s:15-20-102.
- KROTEE M L, BUCHER, C. A. (2007) Spor Yönetimi, Çeviri: Sinan KÖSEOĞLU, Editörler: KASAP H, KESİM Ü, Beyaz Yayınları, İstanbul.

- KUZGUN Y (2004) Meslek Rehberliği ve Danışmanlığına Giriş, Nobel Yayıncılık, Ankara, s:5.
- MARTENS R (1998) Başarılı Antrenörlük, Çeviren: BÜYÜKONAT, T. Beyaz Yayınları, İstanbul.
- MEYDAN LAROUSSE (1992) Cilt:2.
- MİRZEOĞLU N (2006) Spor Bilimlerine Giriş, Spor Yayınevi, Ankara, s:92.
- MUHVIC M (2001) Multiple Intelligence Lesson Plan, Journal Articles Line. Aktaran: GÜN A (2014) ‘ Türkiye’de Tff’nin Antrenörlük Kurslarında Eğitim Alan Antrenör Adaylarının Antrenörlük Kurslarında, Tesisler, Kullanılan Malzemeler, İdari Personel ve Eğitimciler Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul.
- ÖZKAN Z (2003) Bilgelige Yöneliş Kişisel Gelişim Dinamikleri, Hayat Yayıncılık, İstanbul, s:46-47.
- ÖZYÜREK L (1981) Öğretmenlere Yönelik Hizmet İçi Eğitim Programlarının Etkinliği, Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları No: 102, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara.
- PEHLİVAN Z (1995) Bir Mesleki Teknik Halk Eğitim Etkinliği Olarak Antrenör Eğitim Kursları. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Halk Eğitim Anabilim Dalı, Ankara.
- PEPE H (2001) Spor Yapan ve Yapmayan Bayanların Sosyo-Ekonomik Seviyelerinin Araştırılması. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- SERPA S (1999) Relationship Coach-Athlete: Outstanding Trends In European Research, *Motricidade Humana, Portuguese Journal of Human Performance Studies*, p: 12(1): 7-19.
- SEVİM Y (1998) Türkiye’de antrenör eğitimi ve temel ilkeleri, *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, cilt:3 sayı:1, Ankara.
- SEVİM Y (2010) Antrenör Eğitimi İlkeleri, 2.baskı, Fil yayınevi, Ankara s:24-26.
- SEVİN D H, KÜÇÜK S (2016) İşgörenlerin rekreasyonel etkinliklere katılım düzeyleri ile çalışma performansları arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik bir araştırma, *Journal of Recreation and Tourism Research*, 3 (1), s.24-31

- SGM (2002) Spor Eğitimi Daire Başkanlığı ‘‘Antrenörlerin Çalışma Esas ve Usulleri Yönergesi’’
- SGM (2013) Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığı Antrenör Eğitim Çalıştayı, Genel Antrenörlük Grupları, Meslek Alanları ve Hedef Kitlelerin ve Kademelerin Belirlenmesi. Yayınlanmamış Komisyon Raporu , Ankara , 27-29 Mart
- SHILLING G, SVOBODA B, VANLCK M (1970) Der Trainer, Jugend und Sport, Magglingen, s:394-398
- ŞİEDENTOP D (2014) What Is Sport Education And How Does It Work? *Journal Of Physical Education*, 69(4), 18–20, Aktaran: DOĞAN, D (2018). Spor Genel Müdürlüğüne Bağlı Sporcu Eğitim Merkezlerinde Yürütülen Yönetmelik Uygulamaların Merkez Müdürü ve Antrenörleri Açısından Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Enstitüsü, Muğla.
- SPILLER H.J (1975) Die Ergenschaften des Spitzentrainers und seine Ausbildung, Leistungssport, Frankfurt, Aktaran: DEMİRELLİ, B (2009). Başbakanlık Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığı Tarafından Yürütülen Birinci Kademe Yardımcı Antrenör Yetiştirme Kurslarının Verimlilik Düzeyinin Araştırılması, Yüksek lisans tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
- SPOR ŞURASI (2008) 26-28 Kasım, Ankara.
- SUNAY H (1995) Türkiye’de Antrenör Eğitim Programlarının Etkinliği. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- SUNAY H (1998) Spor eğitim alt yapısında beden eğitimi öğretmeni ve antrenörün önemi, *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, Cilt III, Sayı II, s.43-50, Ankara.
- SUNAY H, SÖNMEZ T (2004) Ankara’daki Orta Öğretim Kurumlarında Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Sorunlarına İlişkin Bir İnceleme, *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı 162.
- SVOBODA B (1994) Sport And Physical Activity As A Socialisation Environment, *Scientific Review Part 1*.
- ŞAHİN HM (2002) Beden Eğitimi ve Sporda Temel Kavramlar, Nobel Yayınları, Gaziantep.
- ŞİMŞEK Ş (1999) Yönetim ve Organizasyon, Nobel Yayın Dağıtım, İstanbul.

- T.C. Resmi Gazete (2009) Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun. 16 Mayıs 2009. Sayı:27230. Başbakanlık Basımevi, Ankara.
- T.C. Resmi Gazete (2012) Bağımsız Spor Federasyonlarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik. 19 Temmuz 2012. Sayı:28358 Başbakanlık Basımevi, Ankara.
- TAT M (2007) Zihin Dili Programlamasının (NLP) Kişisel Gelişim ve Kişiler Arası İletişim Üzerindeki Etkileri. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ege Üniversitesi, İstanbul.
- TİRYAKİ Ş (2000) Spor Psikolojisi: Kavramlar, Kuramlar ve Uygulama, Eylül Kitabevi, Ankara, s: 109.
- TORTOP N (1999) Personel Yönetimi, Yargı Yayınları, Ankara, s.47-49.
- TUNCEL F (2007) Antrenörlük ve Antrenman, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara.
- TÜRKBAL A (2005) İktisada Giriş, Aktif Kitabevi, İstanbul, s: 21-49.
- Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) (2018). Futbol Gelişim Direktörlüğü, Erişim: [<http://www.tff.org>]_ Erişim Tarihi:12.01.2018
- WHITE P, MCMASTE W (2012) Socioeconomic Status And Sport Participation At Different Developmental Stages During Childhood And Youth: Multivariate Analyses Using Canadian National Survey Data, *Sociology Of Sport Journal*, 29, 186–209.
- YETİM A (2010) Sosyoloji ve Spor, 4.baskı, Berikan Yayınevi, Ankara.
- YILDIRIM C (1966) Eğitimde Araştırma Metotları, Akyıldız Matbaası, Ankara, s:30-42.
- YILDIRIM HL (2009) Futbol Antrenörlerinin Saldırganlık Olaylarına Bakışı. Yüksek Lisans Tezi. Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Niğde, s.41-42.
- YOLCU İ (1992) Eğitimin Bütünlüğü İçinde Beden Eğitimi ve Sporun Yeri ve Önemi, Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu İzmir 19–21 Aralık Milli Eğitim Basımevi, Ankara, s:69–72.

EKLER

Ek.1. Kişisel Bilgi Formu

ANKET FORMU

Sayın Katılımcı,

Bu araştırmanın amacı; antrenör yetiştirme kurslarına katılan kursiyerlerin hangi amaçla kursa katıldıklarının belirlenmesi ve bununla ilgili tüm hususların incelenmesidir.

Bu ankete verilen cevaplar, yalnızca bilimsel araştırma amacı doğrultusunda kullanılacak başka bir kişi ya da kuruma verilmeyecektir. Araştırmaya sağlayacağınız katkı ve desteğiniz için teşekkür ederim.

Ömer KAPLAN
Kırıkkale Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi

KİŞİSEL BİLGİLER

1. Yaşınız 18-22 23-27 28-35 36 ve üstü
2. Cinsiyetiniz Bay Bayan
3. Eğitim durumunuz ilköğretim Ortaöğretim Üniversite Lisansüstü
4. Mesleğiniz nedir?
- İlgili spor dalında sporcu Beden Eğitimi Öğretmeni
- Antrenör Öğrenci
- Diğer (belirtiniz).....
5. Şu anki katıldığınız kurs branşı.....
6. Katıldığınız kursun kademesi:.....
7. Spor branşınız nedir?
- .....
8. Müsabık (yarışmacı) olarak yaptığınız sporlar ? (varsa yazınız)
- .....
9. Başka spor branşında antrenörlük belgesine sahip misiniz?
- Evet Hayır
10. Aktif olarak antrenörlük yapıyor musunuz?
- Evet Hayır

Ek.2. Antrenör Yetiştirme Kurslarına Katılım Amaçlarını Belirleme Ölçeği

Lütfen, Görüşlerin Karşısına ve Size En Uygun İfadenin Altına "X" İşareti Koyunuz.		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
S.N	UYGULAMAYA İLİŞKİN HUSUSLAR					
1	Antrenörlük kurslarına kendimi geliştirmek için katılıyorum.					
2	Antrenörlük kurslarına meslek edinmek için katılıyorum.					
3	Yeni insanlarla tanışmak için katılıyorum.					
4	Spor eğitimi konusunda yenilikleri öğrenmek için katılıyorum .					
5	Antrenörlük yapabilmek için belge zorunluluğunun olması nedeniyle katılıyorum.					
6	Spor dalına özgü öğretim becerileri kazanmak amacıyla katılıyorum.					
7	Toplumda antrenör kimliği ile saygınlık kazanmak için katılıyorum.					
8	Bulduğum il de düzenlendiği için katılıyorum.					
9	Okuduğum bölüm gereği belge almamın kariyerim açısından faydalı olacağını düşündüğüm için katılıyorum.					
10	Kurs ücretinin uygun olması nedeniyle katılıyorum.					
11	Çevremdeki insanların yönlendirmesi ile katılıyorum.					
12	Boş zamanlarımı değerlendirmek için katılıyorum.					
13	Kurs süresinin kısa olması nedeniyle katılıyorum.					
14	Kamu kurumlarına atanmada belge zorunluluğu olduğu için katılıyorum.					
15	Başka antrenörlerle rekabet edebilecek bir düzeye ulaşma isteği ile katılıyorum.					
16	Antrenörlük mesleği imkanlarının iyi olduğunu düşündüğüm için katılıyorum					
17	Milli takımlarda görev alma isteğim olduğu için katılıyorum.					
18	Ek gelir imkanı sağlamak için katılıyorum.					
19	Sporcu olarak ulaşamadığım hedeflere antrenör olarak ulaşmak istediğim için katılıyorum.					
20	Antrenörlük kurslarına çevre edinmek için katılıyorum.					
21	Belge almanın kolay olduğunu düşündüğüm için katılıyorum.					

Ek. 3. Araştırma İzni

T.C.
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI
SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
SPOR EĞİTİMİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Sayı : 79328436-044-E.292184
Konu : Anket Çalışması

25/09/2017

DAİRE BAŞKANLIĞI MAKAMINA

İlgi : Ömer KAPLAN'ın 14.09.2017 tarihli dilekçesi.

Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim dalında yüksek lisans yapmakta olan Ömer KAPLAN ilgi dilekçesi ile 2017 yılı içerisinde Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığı tarafından düzenlenecek olan antrenör yetiştirme kurslarına katılacak kursiyerlere "kurslara katılım amaçlarının belirlenmesi" konulu tez çalışmasına yönelik anket uygulamak için izin talep etmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde; Başkanlığımız tarafından 2017 yılında açılacak olan antrenör yetiştirme kurslarına katılacak kursiyerlere "kurslara katılım amaçlarının belirlenmesi" konulu tez çalışmasına katkı sağlamak amacıyla ekte bulunan anketin uygulanması için gerekli iznin verilmesi hususunu olurlarınıza arz ederim.

e-imzalıdır

Zekeriya SARICA
Şube Müdürü

OLUR
25/09/2017

e-imzalıdır

Selçuk ÇEBİ
Spor Eğitimi Dairesi Başkanı

Ek : Anket Formu (2 Sayfa)

Not: Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres: Süleyman Sırrı Sokak No:3 Kat:3 Yenışehir/Çankaya/ANKARA
Telefon: (0312) 310 39 77 / 78 / 79 Belgegeçer: (0312) 435 75 30
Web Adresi: www.sporegitim.sgm.gov.tr/ e posta: sporegitim@sgm.gov.tr

Bilgi için:Cemal SAĞLAM
Şef
Telefon No:(312) 310 39 77-130

Ek .4. Antrenör Eğitim Yönetmeliği

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı; sporcuların yetiştirilmelerinde spor dalları itibariyle görev alacak antrenörlerin eğitimleri ve sınıflandırılmaları ile ilgili esas ve usulleri belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- (Değişik:RG-18/9/2004-25587)

Bu Yönetmelik; özerk federasyon başkanlıkları, sualtı sporları, dağcılık, otomobil sporları ve izcilik dışındaki spor dallarında; Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü antrenör eğitimi programları ile bu programların uygulama, esas ve usullerini kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu Yönetmelik, 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 2 ve 10 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelikte geçen;

Genel Müdürlük : Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünü,

Genel Müdür : Gençlik ve Spor Genel Müdürünü,

Daire Başkanlığı : Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığını,

Daire Başkanı : Spor Eğitim Dairesi Başkanını,

Federasyon: (Değişik:RG-18/9/2004-25587) Genel Müdürlük bünyesinde kurulmuş özerk olmayan spor federasyonlarını,

Antrenör: İlgili spor dalında eğitim gördüğü kademedeki programları başarı ile tamamlayarak bulunduğu kademe için Genel Müdürlükten belge alan, sporcuları veya spor takımlarını ulusal ve uluslararası kural ve tekniklere uygun olarak yetiştirmek, yarışmalara hazırlanmalarını ve yarışmalarını, gelişmelerini takip etmek görev ve yetkisini haiz olan kişiyi,

Eğitim Programı: Her kademedeki antrenör yetiştirme kursları ve seminerleri ile bu programdaki dersleri,

(Ek tanım:RG-26/04/2006-26150) Bilimsel Spor Aktivitesi: Kongre, seminer, kurs, sempozyum ve benzerlerini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Esas Hükümler

Kurs Düzenleme

Madde 5- Antrenör eğitim kursları, federasyonların, gençlik ve spor il müdürlükleri ile sporla ilgili kurum ve kuruluşların ihtiyaçları esas alınarak ilgili spor dalı federasyonunun işbirliği ve teknik desteği ile Daire Başkanlığınca düzenlenir.

Antrenör Eğitim Kursuna Katılacaklarda Aranılacak Şartlar

Madde 6- Kademeler itibariyle Antrenör eğitim kurslarına katılacaklarda aşağıdaki şartlar aranır:

a) En az lise veya dengi okul mezunu olmak, (Bütün kademeler için geçerli olup, Milli sporcularda tahsil şartı aranmaz.)

b) (Değişik:RG-25/10/2003-25270) Görevini devamlı yapmasına engel olabilecek vücut ve akıl hastalığı ile malül, engelli spor branşlarında ise yalnızca görme ve zihinsel engelli olmamak,

c) (Değişik:RG-31/5/2008-26892) Taksirli suçlar ile kısa süreli hapis cezasına seçenek yaptırımlara çevrilmiş veya aşağıda sayılan suçlar dışında tecil edilmiş hükümler hariç olmak üzere, altı aydan fazla hapis veyahut affa uğramış olsalar bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, yağma, dolandırıcılık gibi yüz kızartıcı veya cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar, fuhuş, uyuşturucu ve uyarıcı madde imal ve ticareti, kullanımı, kullanımını kolaylaştırma, kullanmak için satın almak, kabul etmek veya bulundurmak veya şeref ve haysiyeti kırıcı suçtan veya ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama, kaçakçılık, vergi kaçakçılığı ve haksız mal edinme suçlarından hükümlü bulunmamak,

d) En az 18 yaşını doldurmuş olmak kaydıyla, spor dallarının özelliğine göre ilgili federasyonca belirlenen yaş sınırlamasına uygun olmak,

e) (Değişik:RG-31/5/2008-26892) 7/1/1993 tarihli ve 21458 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Amatör Spor Dalları Ceza Yönetmeliği ile özerk spor federasyonlarının disiplin veya ceza talimatlarına göre son üç yıl içinde olmak kaydıyla; bir defada altı aydan daha fazla veya bu süre içerisinde toplamda bir yıldan fazla ceza almamış olmak.

Ancak, başvurunun fazla olması halinde yukarıdaki şartların yanında sırasıyla; ilgili branşta milli sporcu olmak, üniversitelerin beden eğitimi ve spor eğitimi veren yüksek öğrenim kurumları ile diğer üniversite ve yüksekokullardan mezun olmak, yabancı dil bildiğini belgelemek ve en az 5 yıl lisanslı sporcu olmak tercih sebebidir.

Antrenör Sınıflandırılması

Madde 7- Antrenörler her spor dalında (V) kademe olmak üzere aşağıdaki şekilde sınıflandırılır;

- a) I. Kademe , (Yardımcı Antrenör)
- b) II. Kademe, (Antrenör)
- c) III. Kademe, (Kıdemli Antrenör)
- d) IV. Kademe, (Başantrenör)
- e) V. Kademe. (Teknik Direktör)

Görev Alanları

Madde 8- Her kademedeki antrenör lisansına sahip olanlar aşağıdaki alanlarda görev yaparlar;

- a) I. Kademe (Yardımcı Antrenör): Üst düzey antrenörün yanında ve spora yeni başlayanlarda,
- b) II. Kademe (Antrenör): Minikler ve yıldızlar kategorisinde,
- c) III. Kademe (Kıdemli Antrenör): Gençler ve büyükler kategorisinde,
- d) IV. Kademe (Başantrenör): Büyükler ve milli takımlarda,
- e) V. Kademe (Teknik Direktör): Büyükler ve milli takımlarda.

Üst kademedeki antrenör lisansına sahip olanlar alt kademelerde de görev alabilirler. İlgili spor dalında üst kademe antrenör bulunmaması halinde bir alt kademedeki antrenör görevlendirilebilir.

Eğitim Kademeleri

Madde 9- Antrenör eğitim kursları bütun spor dalları için (V) kademedede yapılır.

a) I.Kademe (Yardımcı Antrenör): Bu kademe için düzenlenen eğitim programını kapsar.

b) II. Kademe (Antrenör): I. kademe temel alıştırıcı(monitör) lisansına sahip ve en az 1 yıl üst kademe antrenörün yanında çalışmış olduğunu belgeleyen antrenörlerin katılabildiği eğitim programını kapsar.

c) III. Kademe (Kıdemli Antrenör) : II. kademe antrenör lisansına sahip ve II. kademedede en az 2 yıl çalışmış olduğunu belgeleyen ve bu süre içerisinde sporla ilgili en az 2 seminer görmüş antrenörlerin katılabildiği eğitim programını kapsar.

d) IV. Kademe (Başantrenör): III. kademe antrenör lisansına sahip ve III. kademedede en az 3 yıl çalışmış olduğunu belgeleyen ve bu süre içerisinde sporla ilgili en az 3 seminer görmüş antrenörlerin katılabildiği eğitim programını kapsar.

e) (Değişik:RG-26/04/2006-26150) V. Kademe (Teknik Direktör): IV. kademe antrenör lisansına sahip ve IV. kademedede en az iki yıl çalışmış olduğunu belgeleyen ve bu süre içerisinde sporla ilgili en az beş bilimsel spor aktivitesi görmüş antrenörlerin katılabildiği eğitim programını kapsar.

21 Ocak 2003 tarih ve 25000 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Antrenör Eğitim Yönetmeliği 10.uncu maddesinde yapılan değişiklik.

Antrenör Eğitim Programı

Madde 10- (Değişik:RG-21/1/2003-25000)

Kademeler itibariyle temel ve özel eğitim programlarında uygulanacak ders saatleri (EK-1)'de gösterilmiştir.

Gerekli hallerde Daire Başkanlığınca Genel Müdürlük Makamından alınacak onay çerçevesinde ders saatleri ve/veya değişik dersler ilave edilerek kurs süresi uzatılabilir, ders isimleri değiştirilebilir veya çıkarılabilir.

Öğretim Elemanlarının Görevlendirilmeleri

Madde 11- Antrenör eğitim programında yer alan derslerde öğretim elemanlarının görevlendirilmeleri aşağıdaki şekilde olur;

a) Temel eğitim programında yer alan derslerde görevlendirilecek öğretim elemanları yüksek öğrenim görmüş, tercihen antrenörlük formasyonuna ve konusunda akademik kariyere sahip bilimsel çalışma ve araştırması olanlar arasından tespit edilerek, gerektiğinde kurumlarından izin alınmak kaydı ile Daire Başkanlığının teklifi ve Genel Müdürlük Makamının onayı ile görevlendirilir.

b) Özel eğitim programına ait derslerin öğreticileri ilgili spor dalında; ihtisas sahibi öğretim elemanı unvanına sahip olanlar ile IV. Kademe (Başantrenör) veya V.Kademe (Teknik Direktör) antrenör belgesine sahip olan kişiler arasından ilgili federasyonca seçilir.

Ancak, ilgili spor dalında IV. Kademe (Başantrenör) ve V. Kademe (Teknik Direktör) antrenör belgesine sahip ve ihtisas sahibi öğretim elemanı bulunmaması halinde, konusunda federasyonca bilgisi ve tecrübesi onaylanan eğitimcilere eğitim programında görev verilebilir.

İlgili federasyonca özel eğitim programına ait dersler için belirlenen öğreticilerin görevlendirilmeleri Daire Başkanlığının teklifi ve Genel Müdürün onayı ile yapılır.

Yabancı Spor Uzmanı ve Antrenörlerden Yararlanma

Madde 12- Antrenör eğitim programlarında yabancı spor uzmanı, antrenör veya ilgili spor dalında öğretim elemanı görevlendirilebilir.

Gelişim Semineri

Madde 13- Her kademedeki antrenör eğitim kurslarına ilaveten ilgili federasyon, Daire Başkanlığının koordinesini alarak Genel Müdürlük Makamından alacağı onaydan sonra antrenör gelişim seminerleri düzenler. Ayrıca gerekli hallerde Daire Başkanlığı, ilgili federasyonla koordineli olarak Genel Müdürlük Makamının onayıyla antrenör gelişim semineri düzenler.

Belge Verilmesi

Madde 14- Her kademede açılan antrenör eğitim kurslarını başarı ile bitirenlere ilgili federasyon başkanı, Daire Başkanı ve Genel Müdürün imzasını taşıyan Antrenör Belgesi verilir.

Lisans Verilmesi

Madde 15- Antrenör belgesini almış olanlara antrenörlük yaptıklarını belgelemek kaydıyla ilgili federasyonca lisans verilir. Antrenör lisans vize işlemleri ile ilgili esas ve usuller ilgili federasyonlarca belirlenir.

Antrenör Belge ve Lisansının Geçersiz Sayılması

Madde 16- (Değişik:RG-31/5/2008-26892)

7/1/1993 tarihli ve 21458 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Amatör Spor Dalları Ceza Yönetmeliği ile özerk spor federasyonlarının disiplin veya ceza talimatlarına göre son üç yıl içinde olmak kaydıyla; bir defada altı aydan daha fazla veya bu süre içerisinde toplamda bir yıldan fazla ceza alan antrenörlerin lisansları Genel Müdürlük veya ilgili federasyon onayı ile üç yıla kadar geçersiz sayılır. Bu sürenin sonunda talepte bulunan antrenörlere Genel Müdürlük veya ilgili federasyonca düzenlenecek seminere katılmak kaydıyla yeniden lisans verilebilir.

Bu Yönetmeliğin 6’ncı maddesinde belirtilen antrenör kurslarına katılacaklarda aranan şartlardan herhangi birini antrenör belgesini aldıktan sonra kaybeden veya bu

şartlardan herhangi birini taşımadığı antrenör belgesi verildikten sonra anlaşılan antrenörlerin belge ve lisansları Genel Müdürlük veya ilgili federasyon onayı ile geçersiz sayılır.

(Ek fıkra: RG-14/10/2013-28795) Çalıştırdığı sporcunun yasaklı madde kullandığının belirlenmesi durumunda sporcuyu çalıştıran antrenör veya antrenörlerin lisansı, ilgili federasyonun teklifi ve Genel Müdürün onayı ile bir yıl süreyle, tekrarı halinde beş yıla kadar geçersiz sayılır.

Sınav ve Değerlendirme

Madde 17- Her kademedeki eğitim kurslarının sonunda kursiyerler, eğitim programında yer alan bütün derslerden sınava tabi tutulurlar. Sınavlar aşağıdaki şekilde yapılır;

a) Sınavlar derslerin özelliklerine göre yazılı, test, sözlü, uygulamalı veya hem yazılı, hem de sözlü yapılır. Derslerin sınavları ilgili dersin öğretim elemanı tarafından değerlendirilir.

b) Eğitim programlarına ait derslerin sınav sonuçları 100 puan üzerinden değerlendirilir. Başarılı olunabilmesi için özel ve temel eğitim programında yer alan derslerin sınavlarından en az 60 puan alınması zorunludur.

c) (Değişik: RG-21/1/2003-25000; 16/4/2003-25081) Temel ve özel eğitim programında yer alan derslerin sınavlarından en fazla 5 dersten başarısız olanlar daha sonra açılacak olan antrenör kurslarına devam etmeksizin başarısız olduğu derslerden 5 yıl içerisinde aynı dersten 3 kez doğrudan sınavlara katılma hakkına sahip olup, başarısız olanlar kursu tekrarlamak zorundadırlar.

d) (Değişik: RG-21/1/2003-25000) IV. Kademe (Baş Antrenör) ve V. Kademe (Teknik Direktör) kurslarına katılıp başarılı olan kursiyerler, ilgili spor branşında hazırlayacakları en az 4 bin kelimededen oluşacak kurs bitirme projelerini programda görev alan öğretim elemanlarından oluşturulan komisyonun uygun görmesi halinde, belgelerini almaya hak kazanırlar.

Sınav Sonuçlarına İtiraz Hakkı

Madde 18- Antrenör eğitim kurslarının yazılı ve sözlü sınavlarının değerlendirme sonuçlarına kursiyerler kurs bitim tarihinden itibaren 30 gün içinde itiraz edebilir. Puan toplama hatalarına yapılacak itirazlar 7 gün içerisinde (postada geçen süre hariç) Daire Başkanlığına yapılır. İtirazlar 30 gün içerisinde Daire Başkanlığınca sonuçlandırılır.

Devam Zorunluluğu

Madde 19- Kursa en fazla bir tam gün veya 2 yarım gün mazeretsiz katılmayan kursiyerlerin kursla ilişkileri kesilir.

Kurs süresince 3 günü geçen raporlar devamsızlıktan sayılır ve kursiyerlerin kursla ilişkileri kesilir.

Üniversitelerin Beden Eğitimi veya Spor Eğitimi Veren Yüksek Öğrenim Kurumlarından Mezun Olanlar;

Madde20- (Değişik:RG-18/9/2004-25587)

Üniversitelerin beden eğitimi veya spor eğitimi veren yüksek öğrenim kurumlarından mezun olanların kademeler itibariyle aşağıda belirtilen bentlerden yalnızca bir branşta olmak şartıyla talep ettikleri spor dalında antrenör belgesi alabilmesi için;

a) Üniversitelerin beden eğitimi veya spor eğitimi veren yüksek öğrenim kurumlarından mezun olup, herhangi bir spor dalında ihtisas eğitimi almayan ancak bir spor dalında ağırlıklı olarak seçmeli eğitim alanlara, o dalda I. Kademe (Yardımcı Antrenör) belgesi,

b) Üniversitelerin beden eğitimi veya spor eğitimi veren yüksek öğrenim kurumlarından mezun olanlardan eğitim gördükleri ihtisas dersi ile ilgili olarak durumlarını belgelemeleri şartıyla uzmanlık (ihtisas) spor dalında II. Kademe (Antrenör) belgesi,

c) Üniversitelerin beden eğitimi veya spor eğitimi veren yüksek öğrenim kurumlarının antrenör eğitimi bölümü mezunlarına III. Kademe (Kıdemli Antrenör) belgesi, III. Kademe (Kıdemli Antrenör) belgesini aldıktan sonra üç yıl boyunca antrenörlük yaptığını ve ilgili spor dalında en az iki seminere katıldığını belgeleyenlere, başvurusu halinde doğrudan IV.Kademe (Başantrenör) belgesi verilir.

Yurt dışındaki üniversitelerin beden eğitimi veya spor eğitimi veren 4 yıllık yüksek öğrenim kurumlarından mezun Türk vatandaşları ile Türk vatandaşlığı hakkını elde eden yabancıların, öğrenim denkliği Yüksek Öğretim Kurumu tarafından kabul edilen ve spor dalındaki ihtisaslarını belgeleyen kişilere; Daire Başkanlığınca oluşturulacak denklik komisyonu kararının Genel Müdürlük Makamının onayından sonra (a), (b) ve (c) bentlerinden durumuna uygun olan yalnız bir spor dalında antrenör belgesi verilir.

Temel Eğitim Derslerinden Muafiyet

Madde 21- I. Kademe (Yardımcı Antrenör) antrenör kurslarında aşağıda belirtilen durumlarda muafiyet hakkı verilir;

a) Bu Yönetmeliğin 20'nci maddesi kapsamına alınan spor dalı antrenörlüğü haricinde başka bir spor dalında antrenör kursuna başvuran üniversitelerin beden eğitimi veya spor eğitimi veren yüksek öğrenim kurumlarından mezun olanlar temel eğitim programında yer alan derslerden muaf tutulurlar.

b) Kademeler itibariyle antrenör kursuna giren ve başarılı olanlar, girdikleri kurs tarihinden itibaren dört yıl içerisinde açılan aynı kademedeki başka bir spor dalında antrenör kurslarına başvurduklarında, temel eğitim programında yer alan derslerden muaf tutulurlar.

c) İlgili spor dalında üst kademedeki antrenör belgesine sahip antrenörlerin başka bir spor dalında beş yıl içinde daha alt kademedeki antrenör kurslarına katılmaları halinde temel eğitim programlarındaki derslerden muaf tutulurlar.

d) I. Kademe (Yardımcı Antrenör) antrenör kursuna başvuran üniversitelerin beden eğitimi ve spor eğitimi veren yüksek öğrenim kurumlarının dışındaki üniversite mezunları temel eğitim programında yer alan derslerden okuduklarını belgelemeleri halinde, mezuniyetlerinden itibaren, 5 yıl içinde muaf tutulurlar.

Özel Eğitim Derslerinden Muafiyet

Madde 22- İlgili spor dalında federasyonlarca açılmış hakemlik kurslarına katılmış ve hakemliğini belgeleyenler antrenör kurslarında branşıyla ilgili oyun kuralları dersinden muaf tutulurlar.

Yurt Dışından Alınan Antrenörlük Belgelerinin Denkliği

Madde 23- (Değişik:RG-18/9/2004-25587)

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı veya yabancı uyruklu olup Ülkemizde antrenörlük görevi yapan kişilerin başvurmaları halinde, yurt dışından alınan belgelerin bu Yönetmelikte belirtilen kademelere göre denkliği; ilgili spor dalı federasyonunun görüşü ve Yönetim Kurulu kararı ile birlikte Daire Başkanlığınca oluşturulacak denklik komisyonunca alınacak kararın Genel Müdürlük Makamı onayından sonra spor dalına ait, durumuna uygun antrenör belgesi verilir.

Uluslararası Antrenör Semineri

Madde 24- Daire Başkanlığı ile ilgili federasyonun koordinasyon ve işbirliği içerisinde uluslararası antrenör seminerleri düzenlenebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm Bulunmayan Haller

Madde 25- Bu Yönetmeliğin uygulanması sırasında ortaya çıkan ve bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde; sorunların çözümü Daire Başkanlığının teklifi ve Genel Müdürlük Makamının onayı ile sağlanır.

Ek Madde 1- (Ek:RG-16/4/2003-25081) (Değişik:RG-31/5/2008-26892)

Üniversitelerin Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı, Devlet Konservatuvarı Türk Halk Oyunları Bölümü ile Modern Dans ve Bale Bölümünü ön lisans olarak bitirenlere durumlarını belgelemeleri şartı ile eğitim gördükleri halk oyunları, modern dans ve bale dalında Birinci Kademe Yardımcı Antrenör Belgesi, lisans eğitimi alarak bitirenlere ise durumlarını belgeleme şartı ile eğitim gördükleri branşlarda İkinci Kademe Antrenör Belgesi verilir.

Ek Madde 2- (Değişik:RG-26/04/2006-26150)

Takım ve/veya ferdi spor branşlarında;

a) Olimpiyatlarda birinci olan sporcular en az iki bilimsel spor aktivitesine katılmak şartıyla I., II., III. ve IV. kademe antrenör yetiştirme kursundan muaf tutularak V. kademe teknik direktör yetiştirme kursuna,

b) Olimpiyatlarda ikinci ve üçüncü olan sporcular ile büyükler dünya şampiyonasında ve/veya dünya üniversitelerarası spor oyunlarında en az iki defa ilk üç dereceye giren sporcular en az bir bilimsel spor aktivitesine katılmak şartıyla, ilgili branşında I., II. ve III. kademe antrenör yetiştirme kursundan muaf tutularak IV. kademe baş antrenör yetiştirme kursuna,

c) Büyükler dünya şampiyonası, ordular arası dünya şampiyonası, büyükler dünya kupası, Akdeniz oyunları, büyükler Avrupa şampiyonası ve dünya üniversitelerarası spor oyunlarında ilk üç dereceye giren sporcular birinci kademe antrenör yetiştirme kursundan muaf tutularak II. kademe antrenör yetiştirme kursuna, katılırlar.

Ayrıca; Olimpiyat şampiyonalarında görev alan, takımı ve/veya ferdi sporcusu ilk üç dereceye giren antrenörler ile büyükler dünya şampiyonası ve/veya dünya üniversitelerarası spor oyunlarında en az iki defa takımı ve/veya sporcusu ilk üç dereceye giren antrenörler III. ve IV. kademe antrenör kurslarından muaf tutularak V. kademe teknik direktör yetiştirme kursuna katılırlar. Bu haktan yararlanan IV.

kademe baş antrenör belgesine sahip olan antrenörler, V. kademe teknik direktör yetiştirme kursunun özel eğitim derslerinden muaf tutulurlar.

Büyükler dünya şampiyonası ve/veya dünya üniversitelerarası spor oyunlarında takımı ve/veya ferdi sporcusu ilk üç dereceye girenler ile en az iki defa büyükler dünya kupası, Avrupa şampiyonası, Akdeniz oyunları, ordular arası dünya şampiyonasında görev alan antrenörlerin takımı ve/veya sporcusu ilk üç dereceye girmesi halinde III. kademe antrenör kursundan muaf tutularak IV. kademe baş antrenör kursuna katılırlar.

Yukarıda belirtilen şartları taşıyan antrenörler için bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinde yer alan seminer ve çalışma süresi şartı aranmaz.

Ek Madde 3- (Ek:RG-18/9/2004-25587)

Özerk olan federasyonlar talepleri halinde antrenör kurslarının planlanması ve gerçekleştirilmesinde Genel Müdürlük ilgili dairesi tarafından desteklenir.

Geçici Madde 1- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce federasyonlarca ve Genel Müdürlüğün diğer birimlerince verilmiş olan antrenör belge ve lisansların geçerli olup, bu hakları saklı kalır. Bu belge ve lisansları bu yönetmeliğe göre sınıflandırılması, ilgili spor dalı federasyonunun Daire Başkanlığı'nın görüşü ve yine Daire Başkanlığı'nca oluşturulacak denklik komisyonu kararının, Genel Müdürlük makamının onayından sonra, ilgililere durumuna uygun dengi antrenör belge ve lisansı verilir.

Geçici Madde 2- Bu Yönetmeliğin yayınlandığı tarihten önce 14/4/2000 tarihli ve 24020 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Binicilik Federasyonu Binicilik Antrenörü Eğitimi Yönetmeliği hükümleri gereğince verilmiş olan antrenör belge ve lisansları geçerli olup, bu haklar saklı kalır. Bu belge ve lisansların bu Yönetmeliğe göre sınıflandırılması, ilgili spor dalı federasyonunun Daire Başkanlığına görüşü ve Daire Başkanlığınca oluşturulacak denklik komisyonu kararının Genel Müdürlük Makamının onayından sonra, ilgililere durumuna uygun dengi antrenör belge ve lisansı verilir.

Geçici Madde 3- Spor Akademisinden mezun olanlara uzmanlık (ihtisas) dalında , eğitim enstitülerinin beden eğitimi bölümlerinden mezun olanlara ise ağırlıklı olarak okudukları basketbol, voleybol, hentbol, cimnastik ve atletizm spor dallarından sadece bir spor dalında Genel Müdürlük Daire Başkanlığına başvurmaları halinde II. Kademe (Antrenör) antrenör belgesi verilir.

Geçici Madde 4- (Değişik:RG-21/1/2003-25000) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce Genel Müdürlükçe verilen;

Temel çalıştırıcı (monitör) belgesine sahip olanlara, I. kademe (Yardımcı Antrenör) belgesi verilir.

I. kademe antrenör belgesine sahip olanlara, II. Kademe (Antrenör) antrenör belgesi verilir.

II. kademe antrenör belgesine sahip olanlara, III. kademe (Kıdemli Antrenör) antrenör belgesi verilir.

III. kademe antrenör belgesine sahip olanlara, ilgili federasyonun teklifi ve Daire Başkanlığınca oluşturulacak denklik komisyonu kararının Genel Müdürlük Makamının onayından sonra IV. (Başantrenör) veya V. kademe (Teknik Direktör) antrenör denkliği yapılır.

Geçici Madde 5- (Mülga: RG-18/9/2004-25587)

Yürürlük

Madde 26- Bu Yönetmelik yayımlandığı tarih yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 27- Bu Yönetmelik hükümlerini Gençlik ve Spor Genel Müdürü yürütür.

ANTRENÖR EĞİTİM PROGRAMI

DERSİN ADI	I. KADEME	II. KADEME	III. KADEME	IV. KADEME	V. KADEME
A. TEMEL EĞİTİM PROGRAMI	SAAT	SAAT	SAAT	SAAT	SAAT
SPOR ANATOMİSİ	4	6	6	-	-
SPOR FİZYOLOJİSİ	4	8	6	20 (Z)	-
GENEL ANTRENMAN BİLGİSİ	10	14	16	20 (Z)	-
SPOR VE BESLENME	4	4	4	-	-
SPOR SOSYOLOJİSİ	-	4	4	-	-
SPOR PSİKOLOJİSİ	4	6	8	10 (Z)	10 (Z)
SPORDA YÖNETİM VE ORGANİZASYON	2	2	5 (Z)	5 (Z)	5 (Z)
SPORCU SAĞLIĞI	4	4	2	-	-
BİOMEKANİK	-	-	4	10 (S)	10 (S)
SPORDA ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ	4	4	-	-	-
SPORDA GENEL TEKNİK TAKTİK ÖĞRETİM İLKELERİ	-	-	4	10 (S)	-
BECERİ ÖĞRENİMİ	4	4	4	2(Z)	-
PSİKOMOTOR GELİŞİM	6	8	-	-	-

SPORDA PSİKOLOJİK YARDIM BECERİLERİ	-	-	-	-	10 (S)
SPORDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	2	2	-	-	-
SPORUN SOSYAL PSİKOLOJİSİ	-	-	-	10 (S)	-
SPORDA ZİHİNSEL ANTRENMAN TEKNİKLERİ	-	-	-	-	10 (S)
YETENEK SEÇİMİ VE İLKELERİ	2	-	-	10 (S)	10 (S)
MÜSABAKA ANALİZLERİ VE İSTATİSTİK	-	-	-	10 (S)	-
MOTİVASYON TEKNİKLERİ VE HEDEF BELİRLEME	-	-	-	10 (S)	-
BESLENME KAYNAKLI ERGOJENİK YARDIM	-	-	-	10 (S)	10 (S)
SPOR PAZARLAMASI	-	-	-	-	10 (S)
ANTRENÖRLÜK EĞİTİMİ VE İLKELERİ	-	-	-	10 (S)	-
B.ÖZEL EĞİTİM PROGRAMI					
ÜST DÜZEY ANTRENMAN PLANLANMASI VE PROGRAMLANMASI	-	-	-	20 (Z)	-
ÖZEL KONDİSYON ANTRENMANI VE METODLARI	-	-	-	-	10 (S)
MÜSABAKA YÖNETİMİ VE İLKELERİ	-	-	-	-	10 (S)
ANTRENÖRLÜK UYGULAMASINDA YENİ ARAYIŞ VE GELİŞMELER	-	-	-	-	10 (Z)

ÖZEL ANTRENMAN BİLGİSİ	10	10	12	20 (Z)	20 (Z)
SPOR DALI GÖZLEM VE DEĞERLENDİRME	-	4	-	-	-
SPOR DALI OYUN KURALLARI	2	-	-	-	-
SPOR DALI TEKNİK TAKTİK	32	50	50	-	-
ÜST DÜZEY TEKNİK ANTRENMAN	-	-	-	-	20 (Z)
ÜST DÜZEY TAKTİK ANTRENMAN	-	-	-	-	30 (Z)
ÜST DÜZEY TEKNİK TAKTİK	-	-	-	60 (Z)	-
KURS BİTİRME PROJESİ	-	-	-	P	P
TOPLAM	94	130	125	157(Z)+80(S)	95(Z)+80(S)

Spor branşları itibariyle kurslar planlanmadan önce Daire Başkanlığı, ilgili spor dalı Federasyonu ile işbirliği içerisinde 4 ve 5 inci kademede yer alan seçmeli derslerden en az 4 tanesini belirler

(Z) = ZORUNLU DERSLER

(S) = SEÇMELİ DERSLER

ÖZGEÇMİŞ

Ömer KAPLAN

e-mail: omer.kaplan@sgm.gov.tr

KİŞİSEL BİLGİLER

Doğum Tarihi 01.01.1991
Doğum Yeri Sorgun
Medeni Durum Evli

İŞ BİLGİLERİ

2013- Spor Genel Müdürlüğü, Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığı,
Sportif Eğitim Uzmanı

EĞİTİM BİLGİLERİ

2003-2006 Yozgat Sorgun Lisesi

2009-2013 Erciyes Üniversitesi – Beden Eğitimi Spor Yüksekokulu
Spor Yöneticiliği Bölümü